

24271 [1,2]

Bsb.

Am. 13.

$\frac{13}{5}$

Res. Am. $\frac{13}{5}$

595

RESA

MELLAN

SÖDRA OGH NORRA AMERIKA.

EN SKETCH-BOK PÅ SJÖN.

AF

CARL AUGUST GOSSELMAN, K. M. F.
FÖRFATTARE TILL "RESA I COLOMBIA."

Det är lustigt på stormande haf.

TEGNÉR.

FÖRRA DELEN.

STOCKHOLM.

MDCCCXXXIII.

1919.98.

CBGiOŚ, ul. Twarda 51/55
tel. 22 69-78-773

Wa5153267

Det. ...
Ameryka ...

keh

24271 [1,2]

BIORNICA
Kolegizblorów
Zubaxplaczonych

NH-46926 (D.1)/TMK
NH-46925 (D2)/TMK

INNEHÅLL.

FÖRETAL	pag. 5.
I. EN DAG OM BORD	» 23.
II. DEBARQUERING I WESTINDIEN	» 53.
III. EN PROMENAD PÅ JAMAIKA	» 74.
IV. EN COPVARDI-PASSAGE	» 90.
V. EN HÖNSNING	» 106.
VI. EN STORM	» 117.

JÄNEBÄLL.

1	EN DAG OCH ENA
23	II. BERÄTTELSEN I NORDSTADEN
24	III. EN PROLETARISKT
26	IV. EN GÖTTARNSPASSAGE
108	V. EN HÖRSNING
117	VI. EN STRÄVA

FÖRETAL.

Ehuru företal, ofta nog, kunna vara lika öfverflödiga, som saklöst öfverhoppade af läsaren, anser man sig ändå, så mycket hellre, böra på förhand orda något om innehållet af denna bok, som sjelfva titeln kanhända blott ofullkomligt anger detsamma.

Uppmuntrad, så väl af den ynnest, hvarmed Resan i Colombia af publiken blifvit emotagen, som äfven af förläggarens uppmaning, beslöt Författaren att fortsätta detta arbete genom beskrifningen af dess hemresa öfver Westindien, Norra Amerika och England. Då nu större delen af denna resa, i synnerhet i början, gick öfver sjön, så råkade man uppehålla sig så länge med färden på vattnet, och prata så mycket om lifvet om bord, att innan man hunnit Terra Firma af Norra Amerika, hade redan manuscriptet vuxit till den tjocklek, som vanligen erfordras, för att formera en mindre volym. Huruvida denna besynnerliga omständighet får tillskrifvas en viss förkärlek för detta sätt att färdas, eller någon annan orsak, vilja vi nu icke tvista om; nog af, seglingen mellan Colombianska kusten och Förenta Staterna hade upptagit så stor del af det för hela resan bestämda arktalet, att denna icke gerna kunde fortsättas efter den förut uppgjorda planen. Midt under den dilemma, härigenom uppkom, anlände — *the printers devil*, väl icke

personligen, men genom ett slags ombud eller — en förfrågan från Förläggaren, om icke arbetet, enligt löfte, snart vore färdigt till tryckning: och, hellre än att bekänna, det icke mer än början dertill vore färdig, beslöt man att, genom en liten förändring af titeln och kapitlens benämning, samt någon tilläggning i texten, låta denna delen af arbetet bli en bok för sig sjelf, och dy-medelst kunna besvara förfrågningen med förklaran, det man just höll på att sluta de sista arken.

På detta sätt har således både boken och titeln uppkommit; och, i stället för en vanlig beskrifning öfver länder och folk, har läsaren erhållit ett slags berättelse om sjön och dess beseglare. Att han förlorat på bytet, vilja vi så mycket mindre disputera, som vi, af flera skäl, äro öfvertygade derom; men om man skulle påstå, att man blifvit bedragen på titeln, få vi deremot söka vederlägga en dylik beskyllning, eller åtminstone visa, att derunder icke ligger något bokhandelsknep, alstradt af den lofliga maximen, att titelbladet säljer boken.

Ehuru bokens namn är i sig sjelft så vida tvetydigt, som en resa mellan Södra och Norra Amerika kan lika väl vara företagen till lands som vatten, så tror man sig genom tilläggningsen "en Sketch-bok på sjön" temligen tydligt hafva definerat dess nautiska natur. Ty, fastän det icke voro omöjligt, att en resande, sedan han landvägen öfver Panama-näset, Goatemala och Mexico, sträfvat upp till Förenta Staterna, vid den

långa öfverfarten derifrån till Europa, roade sig med att ordna sin journal och uppteckna sina passerade resäfventyr, så vore detta väl icke något hvarken så märkvärdigt eller förtjenstfullt — med undantag kanske af att det kunde bevisa, det han icke varit sjösjuk under passagen — att det just behöfde utsättas på titelbladet framför en dylik resbeskrifning. Skulle, det oaktadt, den nyssnämde tilläggningsen så mycket missförstås, så hoppas man ändå, att det derpå följande motto: "Det är lustigt på stormande haf," skall upplysa läsaren om, på hvad element resan blifvit gjord. Ty, ehuru lustigt det kan förefalla en resande, att tumla omkring på den oroliga sjön, så kan detta väl icke bli något skäl för honom att välja ett dylikt valspråk för en beskrifning öfver en landtresan, eller, hvad som är detsamma, hela boken igenom påminna läsaren om, huru roligt det är ute på sjön, på samma gång han för honom berättar om sina färder genom skogar och ödemarker.

Vi våga derföre hoppas, att bokens innehåll ej är maskeradt genom titelbladet; och behöfva således, innan vi vända om detta, för att gå till sjelfva texten, endast göra en ursäkt för nyttjandet af det främmande ordet *Sketch-bok*. Förnämsta och giltigaste skälet härtill är, att vi icke i vårt språk äga något deremot fullkomligt svarande, med undantag kanhända af den verbala öfversättningen *Utkast-bok*. Men utom det att detta ord i sig sjelft är hårdt och svårt uttaladt,

skulle det möjligen kunna anses äga en equivoque bemärkelse, och i sådant fall hafva en menlig inverkan på bokens reputation; ty, ehuru det icke är otroligt, att någon läsare, efter att hafva genomläst arbetet, skulle kunna anse sig befogad att *utkasta* boken genom fönstret, i stället för att ge den en plats på bokhyllan, så vore det väl, lindrigast sagdt, opolitiskt af författaren, att genom en dylik rekommendation, på förhand, inge en sinnesstämning, på en gång så farlig och vanhedrande för dess arbete.

Nå väl! — utropar kanske någon, redan otålig öfver detta långa ordande om titeln — det här är alltför bra, men hvad i all verlden kan väl den menniskan då egentligen hafva att säga oss om en simpel sjöresa mellan Cartagena och New-York? Det kan väl icke bli frågan om några nya upptäckter på dessa så mycket befarna haf: och, ehuru intressant det kan vara för honom och hans seglande medbröder, att bli undfägnade med en omständlig uppsats öfver vindarna i Caraibiska sjön, förtoningen af Westindiska öarna, eller djupet och farten af Golfströmmen, så måtte han väl aldrig inbilla sig, att någon annan uthärdar med så tråkiga, sjösjuka luktande, ämnen. — I stället för att uppehålla oss med dessa naturliga frågor och anmärkningar, skola vi tillåta oss några reflexioner, hvilka hafva ett för nära samband med de nyssnämde, för att icke på visst sätt besvara dem.

Det har nemligen ofta förefallit oss besynnerligt, att då man, i våra beskrivande tider,

afmålat och omtalat nästan alla möjliga lefnads-sätt och förhållanden, hvaruti menniskor kunna befinna sig, samt täflat om att sant och noggrant modellera alla de olika former, hvaruti samhälls-lifvet afgjutit sig, att man, det oaktadt, lemnat en så märkvärdig och egen del deraf, som sjö-manslifvet, nästan alldeles obeskrifvet. Man skulle häraf kunna draga den formodan, att denna lefnadsform i sig sjelf är så vanskaplig och hård, samt i allmänhet så litet intressant, att det icke kan falla någon skriftställare in, att välja ett så-dant ämne, och ännu mindre någon bildad läsa-re, att sysselsätta sig med en så rå lektyr. Hvad nu orsaken kan vara till brist på litteratörer i denna väg, så våga vi likväl påstå, att den så mycket mindre ligger i ämnets fattigdom eller ohandterliga egenskap, som det kanhända finnes få ämnen, som bättre låna sig till en romantisk och till och med poetisk behandling, än lifvet på sjön; och, såsom bevis derpå, behöfva vi endast nämna Coopers "*Red Rover*" och Falconers "*Ship-Vreck*," af hvilka det sednare är ett allmänt beundradt poem af en Engelsk Sjöofficer, och det förra en roman af den namnkunnige Amerikan-ske Novellförfattaren.

Då vi beklagade oss öfver fattigdomen af litteraturen i denna genre, var det också mest med afseende på vår Svenska, fastän, om vi icke bedraga oss för mycket, man kanske kunde tillägga alla andra språks, med undantag af det Engelska; ty, oss veterligt, hafva de förra icke

utan genom öfversättningar från det sednare ökat sin lektyr i denna väg *. Det är också märkligt, att vi icke gjort på samma sätt, eller, oakadt vi lära hafva en ordentlig öfversättningsfabrik för nyare romaner, vi ännu icke fått se på Svenska, hvarken någon af Coopers trenne sjöberättelser, eller någon af de flera skrifter i samma ämne, hvilka på sednare tider lemnat Engelska prässen. Vi nyttja med flit ordet sednare tider, ty det är oss icke obekant, att ett försök, för ej länge sedan, blifvit gjordt, att genom öfversättning af en äldre Engelsk sjöroman väcka Svenska läsares smak för detta slags lektyr. Att detta försök misslyckats, äro vi nästan öfvertygade om, ehuru vi icke läst öfversättningen; ty så vida den så kallade "Kommendeur-Kapten" icke är alltför olik sitt original "the Post Captain" för att vara en öfversättning, så lär den hos Svenska publiken icke göra större lycka, än hos den Engelska, eller kunna anses för något annat, än en samling af sjöglosor och ofta nog plumpa matrosfraser, hvilka, för att nyttja ett ständigt upprepadt uttryck i originalet, "*will do for the Marines,*" men icke för läsare i allmänhet. Det är således mycken anledning att frukta, det öfversättaren, eller kanske rättare förläggaren, till detta arbete gått miste om sitt syftemål, att väcka Svenska publikens håg för dylik

* Helt nyligen har likväl en Fransysk sjöroman, "*Le Salamandre*" blifvit utgifven, hvilken troligen är det första original, Franska prässen lemnat i denna genre.

lektyr, och detta är så mycket värre, som det betydligt beror af första försöket, eller, med andra ord, huru isen brytes *.

Vi nämde, att orsaken till sällsyntheten af litterära produkter i denna genre icke ligger i ämnet, och få nu tillägga, det den snarare bör sökas i brist på författare, som kunna handtera detsamma, då det nästan är lika omöjligt för en skriftställare, som icke någon längre tid vistats om bord, att träffande beskrifva lifvet på sjön, som det är för en landskapsmålare, att sant afmåla ett skepp, så vida han icke med andra än blott konstnärens ögon betraktat dessa flytande byggnader. Denna sednare omständighet påminner oss om en tafla, på en exposition, föreställande en stad med en del af dess hamn. Just som man allmänt beundrade den, så väl för den sanning, hvarmed det kända landskapet var tecknad, som äfven det lif, som rådde öfver både landet och sjön, hvilken sednare var upplifvad af ett seglande fartyg, anlände en konnessör, hvilken, olyckligtvis, var det i mera än ett hänseende. Sedan han en stund betraktat den vackra målningen, utbrast han slutligen med missnöje: Jag skulle velat ge mycket för denna tafla, om jag kunde få det der stackars skeppet att gå rätt

* Sedan detta nedskrefs, har en öfversättning af Coopers första sjöroman, "*the Pilot*," blifvit annonserad i Svenska bokhandeln; och, såvida öfversättaren kunnat återge originalet, tro vi, att "*Lotsen*," såsom i dubbelt hänseende bättre kännare af farvattnet, snart tager lofven af "*Kommendör-Kaptenen*."

fram i stället för baklänges.” — Man torde anmärka, att man så mycket mindre bör fästa sig vid dylika småsaker, som sådana taflor egentligen icke äro gjorda för matrosar, och man i alla fall icke behöfver hvarken frukta eller rätta sig efter konnessörer med sjömansögon; men, utom det att det vore hårdt, att vilja neka en så stor del af sina medmänniskor den njutning, nästan hvarje sådan känner vid betraktandet af en lyckad yttring af bildande konst, så våga vi försäkra, det ingen kännare af Grekiska arkitekturen skulle kunna erfara en mera ledsam känsla vid betraktandet af en tafla, hvarpå fanns, till exempel, en kolonnad med kapitellerna nere på piedestallerna och baserna uppe under arkitraven — ända en amatör af sjöstycken känner vid åskådandet af en målning med ett skepp, som har rårna på akterkant af masterna. Det är väl sant, att den förra händelsen, eller likartade fel, ej rätt gerna kan inträffa; men deremot händer den sednare, eller dess vederlikar, så ofta, att, ehuru antalet af konnessörer är, jemförelsevis med de andra genrenas, kanhända litet, så blir ändå den fula effekten af sådana misstag, på det hela taget, ganska stor. Att afhjelpa denna olägenhet blir så mycket svårare, som man icke billigtvis kan begära, att en landskapsmålare skall genomgå en kurs i Architectura Navalis eller Tackelreglementet, ej heller att han måste skaffa sig en förtrolighet med sjömanövern genom att fara som skeppspojke eller passagerare några resor. Å an-

dra sidan vore det också hårdt, att neka honom tillskapa en och annan skuta på sina sjöar, då det verkligen är svårt att upplifva ett betydligare vattenparti i en tafla, utom ditsättandet af någon dylik flytande byggnad — och allraminst bör en älskare af sådana afråda honom derifrån. Det finns således endast tvenne sätt för dem som icke äro hemma i saken, antingen att inskränka sig till mindre farkoster, eller också, innan man upptacklar något större, förfråga sig hos någon kännare, såvida icke man äger till hands några användbara etyder af en sjömålare par profession.

Nästan på samma sätt förhåller det sig med berättelser om sjön, åtminstone då frågan blir om sådana, som skola måla lifvet om bord; ty, så vida man icke vill alldeles efter orden anse ett skepp endast som ett flytande hus, eller låta dess besättning tala ett opassande språk, så måste nödvändigt uti en dylik berättelse inflyta någon del af den mera praktiska sjömanskunskapen, samt en hop termer och fraser begagnas, hvilka ingen annan, än den, som på ett eller annat vis sjelf deltagit uti dessa gungande färder, är i stånd att riktigt använda. Likväl ligger der — utom den skillnad, som i allmänhet finns emellan taf-lor och berättelser, eller, om man så vill, emellan skildringar med färger och med ord — en ganska betydlig svårighet i författandet af sjöberättelser, hvilken deremot sjömålaren alldeles icke laborerar under. Då nemligen den sednare aldrig riskerar att bli otydlig eller ledsna åskåda-

ren med föreställningen af äfven den svåraste manöver, utförd i de mest minutiösa detaljer, så får den förre ständigt vara på sin vakt, att han icke, genom en blott beskrifning af den enklaste sak om bord, blir alldeles obegriplig för en ganska stor del af sina läsare. Denna olägenhet blir så mycket större, som det oftast icke är möjligt för berättaren att uttrycka sig på ett mera lättfattligt sätt, utan att bli fadd och osmaklig, icke allenast för amatörer, utan till och med för läsare i allmänhet. Vi vilja anföra ett exempel, som visar denna omständighet ännu bättre. En målare af sjöscener har på en tafla föreställt ett fartyg, som seglar med god vind. Skeppets läge på vattnet, dess segels ställning i anseende till vinden, och dess invecklade tackling äro så väl afmålade och så riktigt utförda till sina minsta detaljer, att konnessören icke kan dervid anmärka det ringaste, utan tvertom njuter fullkomligt af den lyckade härmningen af natur och konst. Äfvenså är förhållandet med den, som betraktar taflan med mindre öfvade kännareblickar, ty, ehuru han väl icke kan åskåda den med en så mångfaldig beundran, eller så apreciera alla dess mindre partier, som den förstnämde, så njuter han ända så mycket säkrare af det hela, som deruti icke finnes någonting, som kan stöta hvarken dess fordringar i allmänhet på en landskapsmålning, eller dess begrepp om de föremål, hvilka derpå äro afbildade. Så blir deremot icke händelsen med en författare, hvilken

vill för sina läsare med sanna färger, eller, hvad som här är det samma, i riktiga ord, återge just den ofvannämde taflans föremål. I stället för att då säga: "en brigg, som seglar fördevind med bottenrefvade märsegel, i hårdt väder och svår sjögång," hvilket, ehuru tydligt för sjömän, ändå troligen blir en hårdläst, om icke otydlig, mening för många läsare, skulle han då, för att uppfylla den kanhända större delen af sin publiks fordringar, bli tvungen att uttrycka sig så här: "en tvåmastare med en utliggare, som går med vädret från bakändan, och blott till hälften uppsatt sina mellersta segel mot den starka blåsten och de stora böljorna;" hvilken mening åter, hvad slags förtjenst den kan äga i afseende på enfaldighet och möjliga tydlighet för en del läsare, åtminstone icke äger något behag för den, som är road af sjön, och den enda effekt författaren dermed skulle göra på sjömannen, vore förmodligen den af ett medlidsamt åtlöje.

Förhållandet härmed är, i korthet sagdt, det, att en dylik författare egentligen skrifer för tvenne slags läsare, och svårigheten af dess värf ligger uti att undvika, på en gång otydlighet för den ena delen, som platthet för den andra. Man kunde härvid ej så orätt anmärka, att då man vill behaga tvenne olika partier, riskerar man lättast att misshaga båda, och om man nödvändigt vill beskrifva sjölefnaden, så vore det så godt, att endast göra det för dem, som kunna vara mest intresserade deraf. Detta är väl

sant; men, utom det dessas antal, åtminstone som läsande publik betraktadt, är ganska litet, så kunde det väl hända, att meningen med en sådan sjöberättelse vore lika mycket att ge den större delen af läsarne en någorlunda idé om huru det går till på sjön, som den mindre delen deraf en roande tafla af bekanta föremål.

Sådant är åtminstone ändamålet med denna bok; och om därför kamraterna af det sjöplöjande yrket skulle här och der finna ett mindre tekniskt eller något "grönt" uttryck, som ej får höras inom relingarna, så böra de komma ihåg, att möjligen en större del af bokens läsare har kanske mera rätt att beklaga sig öfver fraser och ord, som återigen icke erhållit borgarerätt i det vauliga språket på land. Ty, ehuru gerna vi instämma med en namnkunnig författare i detta ämne, då han säger att litteraturen icke är fullständig, förr än man har berättelserna om sjön författade med samma noggranhet och i samma expressiva språk, som en loggbok, så tro vi ändå, att detta icke låter göra sig, så vida en dylik lektyr icke endast är beräknad för kajuten och gunrummet, utan äfven för den delen af läsande publikum, som kanske aldrig satt sin fot på något skeppsdäck.

Hvad åter beträffar det nämde ändamålet, eller att ge allmänheten en svag idé om huru det tillgår på hafvet, så, ehuru vi icke anse okunnigheten härom äfventyrlig, eller betrakta dem i sjöyrket profana med samma ögon som Mis-

sionä-

rerne betrakta Indianerne, så kunna vi likväl icke neka till, att denna enfaldighet ibland går, om icke just längre än begreppet om någorlunda bildning borde tillåta, åtminstone så långt, att den nästan blir oförklarlig, då man ihågkommer människors naturliga begär, att få veta huru det i allmänhet går till här i världen. Bland de många exempel härpå, som kunde anföras, vilja vi blott framdraga ett. En ung och munter Neptuni son, som nyligen lemnat det första skeppet för fädernehuset, och således ännu var fullt sosselsatt med att berätta sina äfventyr för vänner och anhöriga, hade just samlat en mängd af dessa omkring sig, hvilka med begärlighet åhörde den "raska pojkens" äfventyr på den "fasliga sjön." Då han slutligen kom till beskrifvandet af seglingen under en stormig natt, hvilken i synnerhet var beräknad på stark effekt, och hvarvid han icke kunde förebrås att skämma bort en god historia, blef han hastigt afbruten af en gammal Onkel; "men min nevö! — hvarföre kastade ni då icke ankar, i stället för att fara omkring på det viset"? Den unge sjömannen — som väl studerade något för den djerfva manövern, att gå till ankars i öppna sjön under en storm, men som genom en blick på sällskapet öfvertygade sig, att de delade Onkelns åsichter af saken, och otåligt väntade på svaret — beslöt nu att försöka huru mycket dess auditorium tålte vid i den vägen, och svarade: "Ack nej bäste Onkel! vi försökte

väl, men det var för långt till botten, och det var dessutom så kolande mörkt, att vi icke kunde finna någon god ankargrund." — "Ja, se det förändrar saken," inföll farbrodern triumferande öfver sin för familjen visade kunskap i navigationen, hvilken han ville lysa med ännu mera, då han tillade; "Jag förmodar, att Ni icke hade mera än på sin höjd några tusen alnar ankartåg med Er, och, att dömma efter Wetteren, som jag ofta öfverfarit, så måste Nordsjön på sina ställen vara lika så många famnar djup, då man icke träffar på någon "ankar-bank." Gossen var just i begrepp att svara härpå, då en Tante förekom honom med utropet: "men, min Gud! bästa kusin, släpper ni då icke ankaret hvarje afton, innan ni lägga Er, huru kunna Ni annars få en blund i ögonen, och huru i all verlden kan väl den stackars styrmannen hitta rätta vägen i mörka natten?" Den sjöfarande kusinen, som nu blott behöfde observera Onkelns fysionomi, för att veta, huru långt han kunde gå, fann af det derpå hvilande löjet, att det icke vore rådligt fortfara längre i det började maneret, utan besvarade nu Tantens frågor så godt han förstod, och fortsatte derefter sin berättelse, hvilken hade den ej så ovanliga effekten, att till den grad uppskrämma åhörarne, det de förmodade, att han icke tänkte "fara ut igen;" och då han derpå försäkrade att han snart skulle åter embarkera, begyntes beskärmande utrop, att "pappa och mamma inte borde tillåta det," och himlande lyckönskningar från Tan-

ten, att "Gud vare lof, hvarken hennes Karl eller Fredrik hade någon lust för sjön, ty hon skulle aldrig tillåta någon af sine bli sjömän, sedan hon fått veta, att man seglade midt i mörka natten, och utan lycktor för att se hvart man tar vägen."

Hvad slutligen vidkommer innehållet af denna bok, får man blott tillägga, att det hvarken är någon sjöroman eller några smärre diktade berättelser af det slaget, som kanhända bäst vore passande att väcka publikens intresse för denna slags lektyr, utan helt simpelt, efter titelns utsago, några strödda beskrifningar på helt vanliga händelser under en sjöresa mellan kusterna af Södra och Norra Amerika. För dem, som mäta värdet af en bok — med i alla fall så litet maktpåliggande ämnen som denna — efter den större eller mindre trovärdigheten af de händelser, deruti förekomma, kunna vi försäkra, att allting deruti är nästan bokstafligen sant, eller verkligen passeradt, som det heter, så att de, i detta hänseende åtminstone, icke behöfva göra sig samvete öfver att ha förspillt sin tid med läsning af diktade historier; och få vi blott, som författare, nu beklaga, att resan icke var åtföljd af några verkliga äfventyr eller ovanliga händelser, som kunnat ge anledning till mera romanlika berättelser, ehuru vi föröfrigt, som resande, uppriktigt sagdt, då vore mera belåtna med den hvardagliga prosaiska formen, den följde. Detta intyg öfver bokens sannfärdighet gäller emellertid

synnerligast för den förra hälften deraf, ty för händelserna uti sednare delen kan författaren endast ställa deras berättares trovärdighet i borgen, hvilken likväl var så stor, att vi icke ett ögonblick hesitera, att därför cautionera, såsom för proprie-skuld. Vi äro till och med så öfvertygade om sannolikheten af de deruti förekommande äfventyren med kaparen och fregatterna, att, om de icke verkligen hafva passerat, så kunna de åtminstone hafva gjort det, eller rättare de kunde, under samma förhållanden, icke gerna hafva utfallit på annat sätt. Såvida man åter skulle tycka, att dessa berättelser kanske hafva en didaktisk anstrykning, eller till och med möjligen misstänka, att derunder ligger en allusion på allmänna förhållanden — med ett ord icke vilja anse dem för blotta berättelser, utan snarare som ett slags *satsapianti* i denna väg — så kunna vi icke hjälpa det, och de få, i sådant fall, stå der såsom en del af författarens nautiska trosbekännelse.

För dem, som icke gerna läsa register öfver innehållet af en bok — ty sådana läsare finnas, och deribland är författaren en — kunna vi ej underlåta nämna, att detta arbete icke helt och hållet upptager flytande ämnen, då uti förra delen finnas tvenne berättelser om saker, väl icke på fasta landet, men ändå på en ganska grundfast ö, eller den Engelska Westindiska kolonien Jamaica. Dessa båda utkast äro likväl mindre att anse såsom egentliga skildringar af länder och folk från en resebeskrifvare, än en sjömans van-

liga ofullständiga berättelse om sina korta landgångar i främmande hamnar; och torde, som sådana, vara så mycket mindre malplaserade i en beskrifning öfver en sjöresa, som de möjligen kunde tjena till en rekreation efter den sjösjuka, läsaren kanhända erfarit under den stormiga dagen om bord.

Vi hafva nu ingenting mera att tillägga i upplysnings-väg för dem, som kunde vara hågade att taga en passage med oss öfver hafvet; och skulle någon önska närmare underrättelse om egenskaperna af vår farkost, innan han vågar embarkera densamma, så få vi bedja honom vända sig till de litterära assuradörerna, och se efter hvad nummer de gifva den på sin *Lloyds List*. Ty, ehuru vi, lika alla andra skeppare, tycka, att skutan kan segla lika säkert, om den är försäkrad eller icke, så äro vi ändå för erfarna i passagerares förande, för att icke veta hvad vigt dessa i allmänhet fästa på nämde omständighet; och få således, på samma gång vi begära assurans, underkasta oss kompaniets agents be- sigtning, under förtröstan det den icke utfaller svårare, än att teckning kan erhållas på billiga vilkor. Vi hoppas detta så mycket hellre, som kompaniet vanligtvis behagar fästa afseende på om kaptenen är känd förut; och då vi redan haft det nöjet göra en lycklig långresa, under en förmånligare assurans, än vi sjelfve kunde hoppats, och i alla fall bättre, än den nämde herrar pläga teckna för nybegynnare, så förmoda vi,

att i detta afseende icke något hinder må möta. Det är väl sant, att denna skuta är både mindre än den förra och ej så bekvämt inredd för passagerare, samt dessutom bestämd för ett svårare farvatten; men dessa saker kunna vi icke hjälpa, och om vi ej kunna räkna på så stort sällskap, eller tillbjuda en så agreabel passage, som den förra, så hoppas vi åtminstone göra resan utan hafveri, och lyckligt landsätta passagerarne på destinations-orten. Mera kunna vi icke lofva: och huru det nu också går härmed, så måste vi nu skynda om bord, då vinden blåser god, och, medan vi ordat så länge om dessa saker, fartyget redan lyft ankar och gått under segel, samt väntar blott på oss, för att fortsätta sin segling.

RESA MELLAN SÖDRA OCH NORRA AMERIKA.

I.

EN DAG OM BORD.

Solen hade redan uppsprungit ur Oceanen, och ilade med tropisk hastighet upp på den molnfria himmelen. Dess glänsande strålar halkade osäkert öfver de höga mörkblå vågorna, och ömsom uppskimrade eller försvunno mellan dem. Endast på ett enda föremål inom den vidsträckta horisonten tillätos de stanna, på det ensamma skeppet, hvars hvita utspända segel, med bländande glans, inom sina buktiga ytor koncentrerade de skinande ljusstrålarna, under det de med begärlighet tycktes uppsamla de mindre synliga, men mera känbara, luftpartiklarna, hvilka med hvinande häftighet fyllde deras svällande sköten. Kommande från samma håll, som den uppgående solen, flög den tjutande vinden öfver det upprörda hafvet, och med vildt sjelfsvåld uppdref de hotande böljorna, på samma gång den med mera tyglad kraft måste framdrifva det mot sjön kämpande skeppet, hvilket, ehuru svårt och påkostande dess arbete var, ändå med säker gång, och, liksom under stolt medvetande af dess öfverlägsenhet, plöjde sin raka väg genom de af raseri fradgande vågorna.

Under en sådan väderlek hvilken, sjömännens mindre omständligt, men mera tekniskt skulle

kalla refvad märsssegels-kultje med hög sjö, seglade en Engelsk Paket-brigg för half vind emellan Syd-Amerikanska kusten och ön Jamaica. Passad-vinden, hvilken i detta farvatten, oftast vid dagjemningstiden, antager styrkan af hvad man i land skulle kalla storm, blåste väl hårdt, men ändå med den jemna och lika fart, som tillåter sjömannen att föra mera segel, än han under samma omständigheter skulle våga på något annat haf. Väl vore också tvenne ref intagna i märssseglen, men de stora underseglen fördes oförminskade, äfvensom klyfvaren och briggseglet, hvilka tillhopa formerade en segelmassa, nästan mera än tillräcklig för ett annat fartyg, än en brådskande paket, eller ett jagande krigsskepp. Fartygets rörelser voro också ganska häftiga, och den starka lutningen åt lä förvandlades idkeligen af de tvärs kommande sjöarna i hårda öfverhalningar, hvilka ofta försatte både relingen och flera däcksplankor i lä under vatten. Långskeppsrörelserna voro deremot mindre våldsamma; och, ehuru det ibland hände, att en och annan sjö, under det den spolade in öfver backen, upplyfte för-skeppet, och derefter akterskeppet på ett sådant sätt, att fartyget derunder liknade en vippgunga, så hade den ingen menligare verkan, och afbröt i alla fall icke den vanliga, och nästan otroliga, ordningen, som råder inom relingarna på ett väl bemannadt skepp.

Sålunda såg man icke allenast alla de många lösa effekter, hvilka pryda ett skeppsäck, så-

som båtar, ankaren, kanoner, rundhult, med mera, i den strängaste symetri anordnade, och så försäkrade på sin plats, att de, oaktadt fartygets häftiga rörelse, ej det ringaste förändrade sitt läge, liksom vore de fastvuxne dervid — utan alla de oräkneliga trossar, ändar och tågstuppar, hvilka finnas om bord på ett sådant skepp, lågo eller hängde i en så redig ordning, samt voro med sådan noggranhet, och äfven smak, uppskjutne på sina särskilda platser, att man skulle kunna tro, det någon älskare af ornamenten roat sig med att på detta sätt pryda däcket och nagelbänkarna. I fullkomlig harmoni med denna beundransvärda ordning i fartygets inventarier, stod också den kanske mindre förmodade kontensansen hos dess besättning; och, ehuru det verkligen blåste så hårdt, och skeppets rörelser voro så våldsamma, att mången landman, som på afstånd hade sett dem, eller, kanske ännu snarare, om han personligen följt dem, skulle tro, att de stackars sjömännen voro i en nödställd belägenhet och hade troligen ingen annan tanke, än den att berga sig, samt intet annat att göra, än det att hålla sig fast på sin oroliga farkost, så var ingen ting mindre än detta fallet. Tvertom tycktes de just vara lifvade af den tillfredsställelse, en god vind ovilkorligen medför inom ett skepps relingar, och med förnöjelse njuta af den ledighet från arbete, som en någorlunda hård kultje gerna förunnar matroserna, sedan de fått sina segel afpassade efter vinden; och, till

följe deraf, såg man den vakthafvande delen af besättningen spridd i grupper kring däckbet, efter hvar och ens smak, med iakttagande likvist af hvad den stränga disciplinen inom ett dylikt skepp bjuder.

På detta sätt syntes också längst förut i lovert båtsmannen jemte några matrosar spatsera fram och tillbaka emellan förstäfven och en af kanonerna på gångbordet, akter om hvilken respekten för det högre befälet icke tillät dem utsträcka sina steg. Följande den ena efter den andra, gingo de obehindradt och med en, för andra än sjömän obegriplig, säkerhet längs de gungande däcksplankorna, hvilken endast en längre förtrolighet med det oroliga elementet är i stånd att förskaffa. Det hände visst, att en och annan svårare öfverhalning ibland tvingade dem, att söka en tredje stödpunkt för den balanserande kroppen, medelst ena handens stöttning mot kobryggan, betingen, eller något annat fast föremål midskepps; eller också att någon högre sjö, under det den stänkte öfver backen, kanske afbröt tåget för ett ögonblick, om den kastade sin tunga vattenmassa öfver någon af dem, och på samma gång kan hända för ett ögonblick ryckte honom ur ledet; men dessa båda fall inträffade sällan, och hade i alla fall ingen annan påföljd, än å ena sidan en liten ed, och å den andra ett högljudt åtlöje. — I lä deremot hade några andra kamrater samlat sig omkring kabyssen, der de voro inbegripne i en munter ordstrid med

kocksmaten, hvilken just höll på att plocka en fogel, hvars fjäder genom det svepdrag, som här förorsakades af focken och lä-relingen, hvirflade upp i luften, och flög de kringstående i ansigtet, till ej ringa förnöjelse för både den plockande och de gapande. Deras infall voro ändå icke mustigare, eller deras skrattsalfvor starkare, än då någon häftig öfverhalning förde antingen hela sällskapet eller också en del af dem ner till bastingeringen i lä utför det af vattnet slippriga däck. — På halfdäcket i lovart, eller den rymliga delen af skeppsdäcket, som är förbehållen befälet om bord, promenerade nu kaptenen sjelf i sällskap med en af passagerarne, hvilken sednare så väl för den säkerhet, hvarmed han trampade däck, som äfven den nautiska konversation, i hvilken de nu voro inbegripne, tycktes förråda en närmare bekantskap med detta yrke, eller att han icke alltid farit på sjön i samma passiva egenskap som nu. Deras jemna slag, fram och tillbaka mellan gångbordet och kajutgången, stördes ändå ibland, antingen af fartygets egna rörelser, eller också då kaptenen tog några steg längre akter-ut än vanligt, för att kasta en kontrollerande blick i kompasslådan. Ett dylikt frågande ögonkast åtföljdes någon gång af ett annat förebrående åt den vid rodret stående matrosen, hvars hela ställning, rörelse och fysiologi vittnade om den odelade uppmärksamhet och oafslåtliga ansträngning, som fordras hos den, hvilken under sådan vind och sjögång måste tvinga skep-

pet att plöja fåran rak genom sjön. Stående med vidt skilda ben, och ena foten stöttad mot drillståndaren, för att trygga sig för öfverhalningar, voro båda dess utsträckta armar och händer beständigt sysselsatta med spakarne i drillhjulet, under det ögonen antingen stodo sänkta i kompassen, eller ock spända för-ut, både för att kunna hålla skeppet på samma väderstreck, och passa på ögonblicket, då det började det ringaste afvika derifrån, för att genast kunna mota det. — Längst akter-ut stod styrmannen, hvilken, sedan han på sin tillfrågan hos kaptenen, om klockan snart var åtta, fått ett jakande svar, gjorde sig färdig att kasta loggen. Öfverlemnande derföre loggrullen åt en, och sekundglaset åt en annan matros, sprang han sjelf upp på flaggkistan och, sätande sig på hackbrädet, eller yttersta kanten af skeppet, lagade sjelfva loggspånen i ordning att utkastas. Sedan detta var gjordt, och han genom en blick på sina medhjelpare öfvertygat sig att allting var klart, utkastade han spånen jemte några bukter af linan akter-ut i sjön, låtande den öfriga ledigt utlöpa genom händerna. Emellertid höll den ene matrosen rullen med utsträckta armar långt framför sig, och den andra sitt lilla timglas, med tomma hälften uppåt, i upp- och nedvänd hand, färdig att på styrmannens utrop hastigt vända det. Långe drog det också icke ut, förrän den surrande rullen var i full fart, och just som den röda lappen af linan flög förbi styrmannens fingrar, hördes hans "Turn!"

och i samma ögonblick vände matrosen glaset med ett ekolikt utrop. Den korta, ej mer än femton sekunder långa, scen som nu följde, var verkligen besynnerlig nog, och den tystnad, som derunder härskade mellan de trenne agerande personerna, vittnade om nödvändigheten af noggrannhet och den yttersta uppmärksamhet vid denna vigtiga förrättning. Under det styrmannen med korta och hastiga tag drog från rullen så mycket af linan, som fartygets starka fart kräfde, stod den närmaste matrosen och grinade mot rullen, som under sin hastiga omsurrning stänkte vattnet från den våta linan i ansigtet på honom. Den andre kamraten deremot, som höll timglaset, stod bakom och, betraktande detsamma med sådana ögon, som skulle han vilja räkna de nedrinnande sandkornen, tycktes alla dess sinnen vara koncentrerade i synorganerne. Också hade icke det sista kornet hunnit botten, förrän han med stark och hastig ton ropade sitt "*stop!*" och i samma ögonblick hejdades den utlöpande linan af styrmannen, hvilken, med båda händer fattande i densamma, gjorde en hastig dragning, för att utrycka pinnarne i den långt akter-ut stående loggspånen. Derefter undersökte han egenskapen af den knuten på linan, hvilken just stannat i dess hand, och, sedan han lemnat linan åt matrosen, nedhoppade han från flaggkistan, och med en tillfredställd min och handen på hatten rapporterade kaptenen, att han gjorde jemnt åtta mil.

Emellertid hade klockan hunnit åtta på förmiddagen, och, underrättad derom af kaptenen, utropade styrmannen: "åtta glas!" hvilket från backen först som ett eko besvarades, och sedan genom skeppsklockan, medelst fyra hastiga parklämtningar, upprepades. Straxt derefter satte båtsmannen sin hvisselpipa för munnen, och sedan dess frågande blick akter-ut med en bejakande nick blifvit besvarad, började han ur det lilla instrumentet framhvissla först tvenne långt uthållna toner, derefter några gälla stötningar, och slutligen en lång genomträngande drill, hvilken utgjorde finalen till den signal, hvarmed besättningen kallades till frukost, och som, oaktadt den starka blåsten, hördes tydligt öfver hela skeppet. Straxt derefter försvann den större delen af matroserna från däck; och, med undantag af rormannen samt några få vid marsefallen och undersegels-skoten, voro de snart under däck, för att der intaga sin måltid.

Den förlust på folk, däcked härigenom gjorde, började emellertid till en del ersättas af passagerarne, ibland hvilka en och annan, sedan han ändtligen hunnit balansera sig uppför kajutgången, nu med häpna blickar betraktade det för honom svindlande spektaklet af den upprörda sjön och det oroliga skeppet. Ej vågande lemna den plats, han en gång lyckligt uppnått, stod han der med jemt så mycken stadga, som händer och fötter i trogen förening kunna gifva en upprätt meniskokropp, hvilken är plaserad på en så osäker

grund, som ett gungande skeppsdäck. Längre hade han ändå icke bibehållit sin nödtvungna post — troligen filosoferande öfver det onaturliga af en sjöresa, och dårskapen hos den, som utom i högsta nödfall företager en sådan — förrän den, med hvarje våg mer och mer tilltagande, blekheten på dess ansigte började annonsera en kris i dess sjösjuka, hvilken slutligen icke länge kunde döljas, då han med spända kinder på vinst och förlust retirerade ner till lä-reling, för att der mindre bemärkt låta den få sitt utbrott, till ej ringa förnöjelse för de derstädes varande matroserna. — En annan åter, som antingen var mera van vid sjöresor, eller hvars mage bättre passade för sådana, och som derföre kanske trodde sig något för mycket hemmastadd om bord, försökte att företaga en promenad emellan kajutgången och gångbordet. Denna lyckades väl till en början deri, så länge fartygets rörelser antingen vore mindre, eller ock de häftigare bland dem inträffade på samma gång, som han befann sig så nära något fast föremål, tjenligt till handfäste, att han kunde repliera derpå; men slutligen gick det annorlunda, och på samma gång en hastigt kommande sjö stänkte öfver relingen, och fartyget med detsamma gjorde en häftig hurt, befann sig vår promenerande passagerare midt på halfdäcket, och ögonblicket derefter satt han ett par famnar längre ner i lä; troligen lika förundrad öfver den hastiga förändringen från stående

till sittande, som lifligt kännande skillnaden i mjukhet emellan en stol och ett skeppsdäck.

Emellertid började stevarten nedbära maten till frukosten i kajuten; och det var verkligen förvånande att se, med hvilken skicklighet detta, under sådan sjögång svåra, värf utfördes. Om man ofta beundrar färdigheten hos en taffeltäckare eller kypare, hvilken med en mängd fulla tallrickar och glas springer öfver ett salsgolf utan att spilla något, huru mycket mera skäl skulle man icke ha att förundra sig öfver en dylik uppassere om bord på ett skepp under svår sjö, då han, med begge händerna fulla af fat och tallrickar, ömsom hoppar till, stannar och stöder sig med knän och armbågar, eller ock springer fram, allt efter fartygets olika rörelser, utan att stjelpa kull, eller spilla ut något under dessa balanserigar, och ännu mindre slå sönder ett enda af sina sköra kärl. Sedan han lyckligt hunnit få allt i ordning och rapporterat kaptenen, att frukosten var färdig, tillsade han, på dennes befallning, äfven de på däck varande passagerare, bland hvilka de, som ej redan förlorat matlusten, också genast följde kaptenen ner i kajuten, hvarest nu för en ovand passagerare framställde sig en anblick, hvilken väl varit den sista han skulle kunnat tänka sig om bord på ett fartyg under så svåra rörelser. I stället för det han troligen och billigtvis föreställt sig få den nedburna maten ställd, hvad man kallar huller om buller, i nå-
gon

gon vrå eller kanske säng i lä af kajuten, eller på sin höjd oordentligt hopad emellan omlindade dukar och servietter på ett bord, stöttad emot något skott eller dylikt för slingring, och der man i alla fall säkerligen ej kunde nyttja annan knif och gaffel, än dem naturen gifvit — så presenterar sig i stället ett långt matbord i midten af rummet, symetriskt öfverhöljdt med fat, tallrickar, flaskor, glas, surtouter, couverter, m. m. med ett ord framställande en nästan smickrad copia af, hvad man i allmänhet kallar, ett väl serveradt bord i land. Hvad, som gör en dylik uppdukning här möjlig, är, att ej allenast sjelfva bordet är fast i golvet, utan äfven försedt med upphöjda ribbor eller slingerbräden, så väl i kanterna som midt på detsamma, inom hvilka, sedan duken är lagd öfver dem, hela servisen står nästan lika säkert stöttad, som på ett bord i en vanlig matsal. Utmed sidorna af detta matbord finnas på lika sätt försäkrade soffor, och framför ena ändan deraf står en stor ländstol, i hvilken Kaptenen, som alltid presiderar vid måltiderna, intager sin plats.

Ehuru man på detta sätt förekommit de större olägenheter, skeppets rörelser annars skulld förorsaka måltiderna om bord, så är det ändå icke utan, att man ofta dervid får vidkännas mindre inconvenancer, hvilka i alla fall måste vara oskiljaktiga från ett, i sig sjelf så inconvenient företag, som ett stort bords servering i ett

gungande skepp; i synnerhet då gästerna dervid icke alla äro sjömän, utan mer och mindre sjövanda passagerare. Sålunda ser man ej sällan vid någon starkare öfverhalning, ej allenast knifvar och gafflar flyga som pilar öfver bordet, utan äfven om icke hela tallrickar och glas, åtminstone deras innehåll, fara från den ena sidan till den andra; och är det verkligen lyckligt att sådana små olyckshändelser, hvilka oftast lemna omisskänliga spår efter sig på duken, icke äro åtföljda af någon värdinnas ännu omisskänligare miner, hvilka endast tjena till att lägga rågan på en stackars olycklig gästs pinsamma belägenhet, utan här tvertom upptagas med den muntra lätthet, hvarmed alla dylika små maladresser å de ovandas sida alltid upptagas af de andra, eller med ett oförargeligt åtlöje från kamraterna, och från Kaptenen en befallning till Hofmästaren, att genom ny bjudning eller iskänkning göra den olycklige skadeslös. — Om någonsin ett dylikt öfverskylande af begångna oskickligheter, i konsten att väl manövrera sin couvert, behöfdes vid något bord, så var det visserligen vid detta, ty dess rörelser voro verkligen så häftiga, att all ansträngning, äfven å de dervid mera vandas sida, oftast var nödvändig, för att, med bibehållandet af sin reputation i detta afseende, med heder kunna äta sig mätt; och sjelfva Kaptenen höll på att förlora den vid en ovanligt stark öfverhalning, ehuru man till hans fördel ej får underlåta att anmärka, det han vid samma till-

fälle ej var sysselsatt för egen räkning, utan för sina gästers. Han hade nemligen för sig ett fat med en stor fogel, hvilken han just höll på att tranchera, då oförmodadt en hastig ryckning af fartyget vände hans uppmärksamhet åt en när-sittande passagerare, och i samma ögonblick flög den stekta fogeln med gaffeln i ryggen, från fatet öfver bordet, directe ner i en af gästernas knän, ehuru den redan mistat begge benen och ena vingen. Något surprenerad af denna i sig sjelf besynnerliga flygt, befallte Kaptenen Stevarten att nedkalla vakthafvande Styrmannen, hvilken nedkommen, fick befallning att genast låta giga upp storseglet, hala ner klyfvaren och sätta till förstängstagesegel. Han hade också icke väl kommit uppför kajuttrappan igen, och Kaptenen åter fått sin bortflugna fogel på fatet — med en småleende försäkran, att vi snart skulle få skutan makligare och fogeln spakare — förrän Båtsmannens pipa lät höra sina gälla toner, och kort derefter hördes bullret af ändars losskastning och halning. I och med detsamma kände man tydligen huru fartyget, liksom lättadt från någon tyngd, började gå ledigare; och, om just icke lutningen åt lä blef betydligen minskad, märkte man ändå, att öfverhalningarna blefvo mindre, och rörelserna i allmänhet ej så häftiga som förut. Måltiden slutades således kanske något mera regelmässigt, än den börjat, och inga vidare oordentligheter förmärktes, än att en och annan passagerare, som säkert på en gång oförmodadt

kände sig bråmätt, skyndade blek och tigan-
de från bordet och kajuten upp på däck och
troligen till relingen, för att i dervarande sval-
kande drag uppfriska sig efter kajutens qvalmi-
ga hetta, och kanske med detsamma förekomma
symptomerna af en hotande indigestion.

Ehuru tiden väl ännu icke var inne, att ta-
ga den i dessa klimat brukliga "*Siestan*", så för-
svann ändå, kort efter frukosten, den större de-
len af passagerarne i sina små hyttor på sidor-
na af kajuten, för att, som man säger, taga sig
en lur; ty, med undantag kanske af en dålig
predikan på en het sommardag, finns det väl
ingenting mera söfvande än kajuten i ett gun-
gande skepp, i synnerhet emellan vändkretsarna.
Den beständiga vaggningen, det dermed följande
enformiga bullret af sprakande och gnisslande i
skeppsskrofvets många delar, den varma tryc-
kande luften, alla synliga föremåls idkeliga upp-
och nedsväfvande, allt, med ett ord, verkar mat-
tande på sinnena och manar dem till slummer;
och det behöfs verkligen vana eller en ganska
intressant sysselsättning, för att vid sådana till-
fällen ej snart falla i en djup sömn. Endast
trenne af kajutens ledamöter trotsade den un-
der däck rådande allmänna sömnsjukan: den ene,
bläddrande i en bundt Engelska Avisor, hvilka,
ehuru öfver en månad gamla, ändå voro de ny-
aste på denna latituden; de begge andra dere-
mot ifrigt sysselsatte med ett parti Schack vid
ett bräde, som, för att kunna nyttjas om bord,

var försedt med hål i midten af rutorna, i hvilka jemt passade små tappar i foten på pjecerna. Den förstnämde hade ändå icke hunnit genomögnå många spalter af den, i alla fall ej så lätt genomögnåde, "*Times*," förr än öfra delen af dess kropp började småningom följa fartygets rörelser och hufvudet luta mer och mer öfver det på bordet liggande bladet, till dess slutligen en öfverhalning på en gång lade det derpå, liksom på en hufvudkudde; och nu förblef vår man i samma ställning, jemt accompagnerande fartygets ständiga brakningar med sina högljudda snarkningar. Schack-spelarne deremot fortsatte sin strid tappert nog, till dess spelet, på samma gång det började mera utveckla sig, äfven började fordra djupare funderingar; och nu blefvo dragen allt långsammare, till dess äntligen den ene, som redan bemäktigat sig offensiven, utropade sitt "*Check!*" Den andre, hvars försigtiga flyttningar redan någon tid börjat beledsagas af långa jäsningar, spratt dervid till som från en slummer, och, finnande sitt spel nu fordra en större ansträngning, besvarade han motspelarens hotande utrop med ett "*Stewart! Bring us a grog! By God! We want something to keep up our spirits.*" Denna förstärkning öaktadt, var snart hans kung i den belägenhet, att ingenting kunde hjälpa honom; och då den segrande, efter sitt "*Chekmate!*" tillböd honom revanche, svarade han, under det han reste sig upp från bordet: *On shore, if you please, Sir! but not*

here," hvarestefter den andre småleende följde honom upp på däck.

Häruppe var det också ett mindre söfvande klimat, och den ännu fortsfarande starka vinden blåste på samma gång sömnen från ögonen som den mildrade den annars odrägliga hettan, då solen nu redan hunnit zenith, och kastade sina glödande strålar nästan lodrätt ner på däck. Det var också roligt att se, huru, för hvarje rörelse af fartyget, skuggan af seglen och tacklingen ilade i besynnerliga figurer öfver det hvita däck, liksom täflande med de många fantastiska kroklinier, vattnet från lä beskref på de torra däcksplankorna vid någon häftigare slingring, och hvilkas mörka spår snart af den brännande solen förvandlades till en tunn, ljus salthinna, den vanliga effecten af sjövattnet och middags-solen emellan tropikerna. — Med undantag af de nyligen uppkomne passagerarne var halfdäcket för närvarande tomt på folk, ty båda Styrmännen stodo redan akter ut på flaggkistan med sina octanter, för att taga solens höjd, då den passerade meridianen, och Kaptenen hade satt sig akterut på bastingeringen i lowart, med sin sextant under armen, nu och då förande den upp till ögat för att controllera de förstnämdes observationer. Slutligen börjades deras gemensamma uppmärksamhet spännas högre, och sedan instrumenterna en tid oafåtligt legat förda till ögat, togos de nästan på en gång derifrån, med en ömsesidig blick på hvarandra, på en

gång frågande och bekräftande ögonblicket, då solen upphört att stiga, men ännu icke börjat sänka sig, eller då den stod på sin högsta punkt i skeppets meridian. Utom rätta ändamålet med denna observation, latitudens finnande, bestämdes äfven derigenom rätta tiden om bord; och under det instrumenternas gradtal jemfördes med hyarandra, förkunnade de vanliga parklämningarna från backen att klockan var tolf på dagen.

Sedan fartygets ställe, ej allenast till latitud, utan äfven till longitud, genom jemförelse med kronometern om bord, sålunda på det nogaste blifvit bestämdt — en sak, lika vigtig för sjömannen som hedrande för tidens uppfinningar — och med detsamma distancen från Jamaica, fann Kaptenen nödvändigt att öka skeppets fart, för att innan solnedgången kunna få sigte af nämde ö, eller rättare en pejling af de höga berg, som under namn af "*Blue Mountains*" uppresa sig på dess östra ända. — Till den ändan uppkallades medelst högbåtsmannens hvisselpipa hela besättningen, eller, som man om bord kallar det, "*blåstes alle man på däck*"; för att sätta till mera segel. Kort derefter voro också alla matroserna uppe på sina bestämda platser för denna manöver, och en del af dem stodo redan vid vantstegarne i lowart, färdiga att på nästa signal äntra upp i tacklingen. Så fort också pipan ljud nästa gång, voro de uppe i veflingarne, och med en skyndsamhet och vighet, som bäst kan liknas vid jagade ekorrars uppför grenarne af ett

träd, ilade de nu efter hvarandra, uppför vanten, öfver märsarne, och slutligen ut på rårna, oaktadt fartygets rörelser, hvilka uppe i tacklingen naturligtvis voro af en ojemförligt häftigare natur, äu nere på däck. Utkomne på nockarne, eller yttersta ändarna af märsrårna, sväfvade de också på ett sådant sätt fram och tillbaka i luften, och deras i tågen hängande gestalter beskrefvo sådana hiskeliga kroklinier på den öfver dem varande himmelen, att en dervid ovand åskådare svårligen skulle kunna sett det utan förundran, huru de kunde, icke allenast hålla sig fast under denna luftiga färd, utan äfven derunder förrätta sitt arbete med seglens lossgörning. Detta gick ändå ganska fort för sig, och sedan andra refvet i märsseglen var utstucket, nedäntrade folket lika så hastigt, om icke fortare än det uppkommit, för att hjälpa kamraterna på däck, hvilka redan börjat hissa märsfallen. Sedan ofvannämde segel sålunda blifvit betydligt förstorade, tillsattes äfven det ännu uppgigade storseglet, jemte klyfvaren, och då fartygets kosa, sedan observationen, blifvit ändrad något mera efter vindens, så ilade det nu åstad med den betydande farten af tio engelska mil i timmen.

Som fartygets öfverhalningar åt lä nu genom den förändrade kursen blifvit betydligt minskade, äfvensom dess rörelse i allmänhet makligare, så serverades också middagen med mera lätthet än frukosten; och denna måltids intagande stördes icke af några dylika missöden, som

vid den förra, i sådan mängd, ägt rum. Härtill bidrog väl också något att gästerna kanske blifvit mera vana vid dessa gungande måltider, men troligen ändå mera, att en och annan af passagerarne funnit rådligare, att, med förklaran det matlusten vikit för sömnlusten, bibehålla den liggande ställningen i sin hytta, än utsätta sig för olägenheterna af den sittande vid bordet. Sålunda gick det ganska ordentligt och treffligt till; och om just icke sköldpaddsoppan, rostbiffen, och plumpudingen blefvo fullt ut så pedantiskt och regelmässigt serverade, som det i allmänhet sker vid ett Engelskt bord, eller förträrda med samma spleenfulla tystnad, som mellan trädskranken af en Engelsk *Eatingbox*, så vann kanske sällskapet mera än förlorade derpå, i synnerhet som nämde anrättningar, för öfrigt, vore fullkomligt "*genuina*," äfvensom portern, portvinet och maderan. Under den, af friska tropikfrukter bestående, deserten, hvilken ej skulle vanprydt en Vestindisk plantage-ägares yppiga bord, dracks också ganska muntert om; och troligen hade de mer och mindre sinrika toasterna ej slutats så snart, om icke detta, oftast något för långt utsträckta, esterspel af en Engelsk middag blifvit stördt af en rapport från däck, att en stor seglare syntes rätt förut; hvilket snart förorsakade bordets upplösning, då gästerna nu efter hand lemnade det, för att njuta den alltid sköna anblicken af tvenne hvarandra mötande skepp under fulla segel i sjön.

Uppkommen på däck, såg man väl ännu icke annat, än ett af eftermiddags-solen starkt upplyst segel på temligt afstånd för ut och något i lä, fast man redan med kikaren upptäckt, att det var ett svårt Fregatt-tackladt skepp, som, liggande bidevind för bagbords-halsar, styrde rakt emot oss. Längre drog det ändå icke ut, förr än man såg, på vissa för sjömän omiskänneliga drag i tacklingen, att det var ett krigsskepp, och något derefter gissades redan, att det var en Engelsk fregatt; hvilket också snart bekräftades då, på samma gång ett kanonskott lossades emot oss, Engelsk örlogsflagg och vimpel uppflögo på sina behöriga ställen. Genast hissades också vår flagg, och kursen förändrades så, att vi skulle komma att helt nära passera det mötande skeppet, hvilket, liggande bi i lä om oss, icke kunde med sin manöver så mycket bidra till. Snart voro vi också så nära, att man med obehägnade ögon kunde tydligen urskilja alla delarne af det antågande skeppet: och ännu några ögonblick till, och man hade framför sig det majestätliga skådespelet af ett närseglande krigsskepp.

Med undantag kanske af ett stort naturfenomen, är det visserligen ingenting så inponerande som åskådandet af ett stort örlogsskepp, under full manöver, i öppna sjön. Ett sådant fartyg är, i och för sig sjelf, ett så beundransvärdt ting, och ett så märkvärdigt föremål för en människas blickar, att, om det också ligger stilla i

hamn utan segel, bör det ovilkorligen uppväcka förundran hos den vid sådana spectakel ovande åskådaren. Men huru ojemförligt större är icke den effect, anblicken af detsamma frambringar, då det är under segel, i synnerhet under en frisk vind med hög sjö. I sådant fall, är en dylik flytande byggnad öfver all jemförelse med alla andra af menniskor uppförda, och likså den känsla, med hvilken man ömsesidigt åskådar dem. Om man hänryckes vid betraktandet af ett högt och majestätiskt tempel, eller ett stort och skönt slott, och andra dylika storverk, hvaruti det kolossala af sjelfva byggnaden, förenad med den arkitektoniska skönheten, aftvingar åskådaren en rättvis beundran — huru mycket mera skall man icke göra det vid åskådandet af en byggnad, som, utom det den i storhet och skönhet täflar med de förstnämnda, äfven för tillfället äger de ovanliga egenskaperna af lif och rörelse, och, gungande fram på det upprörda hafvet, mera liknar ett lefvande ofantligt och majestätiskt sjödjur, än ett dödt, af menniskor sammanfogadt, ting. I detta afseende är onekligen ett stort skepp den största kraftyttring af menskliga förmågan, och betraktandet af detsamma, under det det uppfyller sin ädla bestämmeelse, kämpande mot vinden och sjön, är lika säkert, på samma gång bland de mest reflexionsfulla, som bland de skönaste skådespel, en menniska någonsin kan få se.

Man föreställe sig ett sådant skepp, passerande så nära, att äfven mindre föremål derpå

äro synliga. Under beständiga gungningar banar sig dess ofantliga skrof en skummande väg genom de höga motsträfviga vågorna, hvilka än uppkasta sitt hvita skum öfver den bildprydda galionen, än åter studsa tillbaka mot den rundade bogen och låta se den gröna, djupet skärande kopparbotten: längs efter den svartmålade sidan löper ett bredt hvitt bälte, från hvilket den långa raden af batteri-kanonerna hotande utsticka sina svarta mynningar, i skön harmonie med den trotsande styrka, som karakteriserar hela skeppskroppen: från öfra kanten af densamma uppresa sig dessa trenne svindlande torn, från hvilkas öfversta spetsar man snarare tyckes böra stå i berörning med himmelen än med hafvet, eller åtminstone borde vara mera beroende af skyarnas rörelse än vågornas: en fjerde dylik spir utspringer från den främsta ändan, hvilken, med sin lutande ställning och långt öfver vattnet framskjutande spets, tyckes ämnad att klyfva luften och bana vägen för de trenne efterkommande: en obeskriflig mängd tåg löpa i alla tänkbara direktioner, så väl emellan dessa fyra sinsemellan, som mellan dem och sjelfva skrofvat; och man vet icke hvilket man mest skall beundra, antingen likheten eller ordningen i denna labyrinth, hvilken, ehuru förvillande och invecklad den vid första påseende tyckes vara, ändå vid närmare betraktande öfverallt framter en proportionerad och symetrisk anordning, hvilken ända igenom bibehåller sig, från de grofva tå-

gen nere vid däckets, till de fina trådarne uppe på topparna. En lika besynnerlig ordning råder ibland de många rår och bommar, hvilka äro plaserade kors och tvärs på masterna; och ehuru olika än de vinklar äro, som de göra sins emellan och med dessa, så råder ändå emellan hvarje slag af dem en sådan parallelité och likformighet, att de lika mycket likna linier i en geometrisk figur, som stänger och rår på ett seglande skepp. Emellan dem äro slutligen dessa ofantliga planer utspända, hvilka med sin bländande hvithet göra en skön kontrast, så väl emot den blå himmelen, som det svarta skrofvat och den mörka tacklingen; och, ej olika vingarna på fogeln, både till verkan och utseende, förnämligast bidraga till det lif och rörelse, som råder hos det seglande skeppet, hvilket slutligen, liksom krönt af den, med lysande färger prålade flaggen, i stolt majestät beherrskande framtågar öfver den underkufvade oceanen.

Emellertid ilade de båda fartygen till hvarandras möte med en fart, och så nära hvarandra, att det borde varit hiskeligt för den der vid ovande. Fregatten, som låg för bagbords halsar, passerade med säkert tio mils fart endast några famnar från vår lä låring, så att man, oaktadt den häftiga motblåsten och sjögången, tydligen kunde höra ej allenast prejningsropen till oss, utan äfven commando-orden om bord, äfvensom man skulle kunna igenkännt besättningen på densamma. Då den, liggande bidevind, förde

sina märssigel enkelrefvade, jemte undersegel, klyfvare och mesan, så krängde den också betydligt, och en del af den mörkgröna kopparbotten var nästan beständigt öfver vattenytan, hvilken genom de massor af skum, som idkeligen framvältades af bogen, liknade en af snödrifvor bestående väg. Dess lofvarts-reling var så upplyftad, att man icke såg någon del af däckets, eller der varande effecter, hvilket också gjorde, att ganska få personer der om bord voro synbara. Bland dessa voro Kaptenen och vakthafvande Löjtnanten lätt igenkända; den förstnämde stod längst akter ut på flaggkistan i lowart, och hållande kikaren i ena handen, stödde han sig med den andra i bastingeringen; den andre deremot, uppstigen på en af carronaderna på halfdäcket, fattade med venstra handen i stor-brambardunen, och med den högra höll roparen, genom hvilken prejningsropen skallade emot oss. Sedan desse blifvit från oss behörigen besvarade, vände han sig för ut, och kort derefter hörde man från hans gälla stämman kommando-ordet: "klart att vända", hvilket genast upprepades af de genomträngande drillarna från Högbåtsmannens hvisselpipa. Snart derefter såg man också klyfvaren börja leka för vinden, och då fregatten, hvilken redan var ett godt stycke från oss, nu lofvade till, märktes samma vågrika rörelser i de öfriga seglen, till dess de åter fattades af den på andra sidan kommande vinden. Nu började på en gång alla rårna på de eftersta masterna

att röra sig, och, likformigt följande hvarandra, vändes de hastigt tillika med sina segel, så att dessa snart, med ombyte af sidor, stodo på samma sätt ställda, som de varit innan vändningen började. Ännu voro icke fockmastens segel ombrassade, utan lågo backade mot mast och stång, till dess skeppet hunnit falla tillräckligt, då äfven dessa vändes; och då kort derefter äfven klyfverts skot anhaltes, så såg man nu den, genom vinden vända, fregatten med fyllda segel ligga samma kurs som vi, eller bidevind för styrbords halsar.

Oaktadt vi under dess vändning erhållit ett betydligt försprång, så hann Fregatten ändå på oss både genom dess bättre segling, och derigenom att vi nu minskat vår fart medelst undersegelns uppgigande, så att den snart låg tätt på sidan om oss i lowart. Det var kanhända nu som den presenterade sig bäst; och i allmänhet visar sig ett seglande skepp alltid skönast då det betraktas ifrån lä. Fregattens hårda krängning gjorde att man nu, öfver dess nedtryckta lä-reling, såg, icke allenast hela däckets med dess många inventarier, utan äfven den stora mängd folk, som utgjorde dess besättning, och som med sina olika rörelser satte om möjligt ännu mera lif i det framtågande skeppet, hvilket med elastiskt spända segel, under jemna gungningar, banade sig en skummande väg genom böljorna. Man kunde icke allenast se, utan äfven höra, hvad som der om bord passerade, och så snart fregatten

kommit tvärs för oss, hördes åter den commenderande officers röst, och under hvisselpipans gälla toner såg man nu först de undra hörnen af de stora underseglen upplyftas från däck, och derefter började alla delarna deraf liksom af osynliga händer hopvecklas och sammanrynkas, till dess slutligen begge dessa ofantliga segelmaskor hängde i djupa festoner uppgigade under rårna. Kort derefter backades stormårsseglet, eller vändes så, att vinden fattade det på främre sidan, och således motade effecten af de andra seglen: hvilket också gjorde, att fregatten genast började minska farten och snart alldeles förlorade den, samt ägde nu ingen annan rörelse än den de höga vågorna förorsakade, hvilka långsamt förde den tvärs ner i lä emot oss, som nu äfven gjort samma manöver något akter om den.

På detta sätt hade man nu det besynnerliga skådespelet af tvenne skepp, hvilka, under en stark blåst med fulla segel i öppna sjön, lågo helt stilla och så nära, att de beqvämt kunde samtala med hvarandra. För att ändå längre befordra denna communication, och liksom råga måttet af den profane åskådarens beundran, såg man snart tvenne matrosar äntra ut i båten, som hängde på fregattens lä låring, hvarefter farkosten med sitt manskap nedfirades i sjön; och sedan ännu något folk nedklättrat i den lätt flytande giggen, satte den af från fregatten, och, flytande som ett äggskal på ryggen af de höga vågor-

vågorna, var den snart tillagd på sidan af briggen i lä: och ögonblicket derefter stod dess befälhafvare, en ung Midshipman, med en mängd bref till Europa, om bord hos oss. Emellertid hade fregatten brassat fullt, och föll nu ner, så att den, passerande för om briggen, snart var i lä om oss, der den åter brassade back, för att invänta sin båt. Denne dröjde också icke länge, ty så snart Kadetten fullgjort sitt uppdrag till Kaptenen, skyndade han sig ner i sitt lätta fartyg; och med långa kraftfulla årtag började nu hans sex matrosor framdrifva den långa smala giggen, hvilken, snart i full fart, studsade som en flygfisk öfver vågorna bort till fregatten, i lä om hvilken den ej långt derefter försvann.

Under tiden fyllde briggen sina segel, och sedan den tillsatt underseglen, samt fallit till sin gamla kurs på Jamaica, passerade den snart tätt i lowart om fregatten, hvilken ej förr fått sin båt upphissad under däfvertarna, än den föll rund eller vände undan vinden, och sedan den åter lofvat upp till bidevind på andra bogen, satte den äfven till sina förra segel; så att begge fartygen, nu under full fart i motsatta directioner, skilde sig hastigt från hvarandra, och småningom förminskades så, att då den nedgående solen kastade sina sista purpurstrålar på den aflägsna fregatten, syntes den blott som en liten blekröd fläck på den mörkblå horisonten.

Emellertid hade Kaptenen redan någon tid väntat att få se land eller de förr nämnda Blåbergen på Jamaica, och i samma mån solen skyndade ner till horisonten, steg äfven hans otålighet, att få höra utkiken varsko detsamma. Dess väntan blef ändå icke uppfylld förr än vid sjelfva solnedgången — hvilket oftast händer i dylika fall — och just som öfra kanten af den eldröda skifvan sönk ner i hafvet, hördes från förtoppen det förmodade utropet: "land rätt för ut!" — Sedan läget deraf medelst compassen blifvit nogare bestämdt, och distancen derifrån, efter bergets kända höjd, blifvit calculerad, eller sedan man fått, med andra ord, en temligen säker *pejling* deraf, gjordes de förändringar i manövern, som annalkandet af land och natt fordrade. Till den ändan intogs åter andra refvet i märseglen, underseglen och briggseglet gigades, kursen förändrades och sattes på Port Royal, inloppet till Kingston, så att vinden nu kom mera akter ifrån, och gjorde på samma gång fartygets rörelser makligare, som vistandet på däck behagligare, ehuru den korta equinoctiska skymningen snart utträngdes af den hastigt påfallande natten.

Men en sådan tropisk natt är också ingenting mindre än obehaglig för den sjöfarande; och åtminstone bör den, för naturens skönhet känslige, passageraren med nöje utbyta dagens upphettande ljus för dennes svalkande mörker, som på så många sätt förskönas af de oräkneliga

lysande kroppar, hvarmed himmel och haf äro beströdda. Det är kanske få scener i naturens stora skådespel, som i decorativt hänseende kunna jämföras med en mörk, klar natt på ett stormande haf emellan tropikerna; och om åskådaren deraf sitter i den onekligen förnämsta logen, det seglande skeppet, hvarifrån illusionen är starkast, skall han njuta ett af de skönaste spectakel, en människas ögon kunna njuta. Utom det himlahvalfvat här är så starkt illumineradt af sina tindrande stjernor, lysande constellationer, och månlika planeter, hvilka alla i denna höga atmosfär stråla på ett sätt, som knappt kan anas under en mörk vinternatt hos oss, visar sig äfven den upprörda sjön, med sina fosforiska sken, i en förtjusande trollglans af briljanta färgbrytningar, hvilka endast svagt kunna återgifvas af de så mycket mindre salta hafven uppe i våra nordiska latituder. Lika ofantliga massor af blankt och matt arbetadt silfver, incrustreradt med lysande guldpartiklar och strålande diamanter, bryta sig de höga vågorna emot den svarta sjön, och den framforsande bogen bestänkes idkeligen af ett blandadt guld- och silfver-regn, hvilket en längre tid bibehållande sina små lysande kulor, rinner omkring på däckets, under det kölvattnet å sin sida endast utgöres af myriader dylika brillantlika klot, som i afvexlande glans rulla om hvarandra. Med ett ord, det hela är ej olikt en féé-resa i sagorna; och förtrollningen minskas åtminstone icke af det jemt gungande

skeppet, hvars jättelika master och segel vidunderligt sväfvade fram och åter i det omgivande mörkret, under det topparna irra omkring i fantastiska kroklinier på den hvitt skinande vintergatan: vindens mystiska susande i tacklingen och det dofva dånet från den forssande bogen instämma harmoniskt i nattens högtidliga tystnad, och hela seglingen vaggar den förtjuste resande långt bort i fantasiens behagliga drömmar. — Men allting har sin bestämda tid och rum, och ingenstädes mera så, än på sjelfva ordningens emporium, ett seglande skepp, der ingen tillåtes hvarken drömma eller sova på däck, och, liksom för att påminna derom, afbröts plötsligen den stilla tystnaden om bord af en drill från hvisselpipen, som gällt rullade emellan fartygets relingar, och på samma gång väckte passageraren från sina djupa reverier, som den uppkallade den vakthafvande hälften af besättningen på däck till första nattvakten, då klockan nu var åtta på aftonen, och med detsamma dagen om bord slutad.

II.

DEBARQUERING I WESTINDIEN.

Det blef kanske svårt att säga, för hvilken resande ankomsten till någon af de Engelska Westindiska öarna, och i synnerhet till den i de flesta hänseenden intressantaste af dem, Jamaika, vore angenämast: antingen för den från Europa kommande, eller den från södra, för detta Spanska, Amerika anlände. Om den förre ovilkorligt måste intagas af den stora olikhet, klimatet frambringar hos naturen och dess alster i båda verldsdelarne, skall den sednare lika otvifvelaktigt öfverraskas af den ej mindre olikhet som menniskor och deras kraftyttring mäktat åstadkomma på tvenne länders äfven yttre utseende. Redan vid första annalkandet till kusten af Jamaika, skall den från Colombianska stranden kommande vara i tillfälle att anställa jämförelser, hvilkas resultater ingifva aningar om en helt olika befolkning i begge dessa länder, ehuru de för öfrigt, såsom liggande i samma zon, hafva de större karakteristiska grunddragen temligen lika. Sålunda äro väl de höga, långsluttande bergen ända upp till topparna betäckta med en tät skogsmatta, de så väl branta som låga stränderna prunkande med en stark, ända ned till hafvet gående grönska, och boningarna skyddade af skuggande cedrar och vestande palmer, så väl här som på andra sidan Caraibiska sjön. Men med dessa tropiklandens identiska contour-

drag är också likheten slut; och i stället för de ogenomträngliga skogarna på Syd-Amerikanska kusten med deras enformiga grönska, hvilka så ytterst sällan upplifvas af någon liten enslig koja med dess trånga uppodling, ser man här öfver allt större boningar, vidlyftiga plantager och odlade fält, hvilka, i ständigt afvexlande grönska, så nära räcka hvarandra handen, att de nästan utträngt de vilda skogarna till bergstopparna, och synas endast lemnat så mycket kvar af dem i dalarna och sluttningarna, som behöfts för skugga, gräns-omgifningar och alléer. Sedan man kommit kusten ännu närmare, upptäcket äfven betydlig olikhet i husens yttre utseende, och ehuru de gula bamburörs-väggarna och grå palmtaken väl äfven finnas här, så äro de ändå icke mera sine-qua-non-beståndsdelar af innevånarnes boningar, utan här ser man lika ofta målade trä- och stenhus, betäckta med röda eller svarta tak, ligga blandade med dem, och tillhoppa omgifna af den yppigt grönskande vegetationen, formera de mest leende landställen man kan tänka sig. — Kommer man åter längre fram i sigte af Port Royal, så blir taflan på samma gång rikare, som olik den af det lemnade Boca-Chica. I stället för det sistnämde inloppets låga, hvita batterier, som i död översamhet endast innesluta ett trångt och tomt farvatten, nästan aldrig upplifvadt af något fartyg, inkommer man här till en stor och rymlig hamn, hvars ena sida utgöres af en stadslig mängd byggnader, hvaribland

de långa präktiga kasernerna och magasinerna utmärka sig. Utom från ett här ständigt liggande lineskepp, ser man äfven Engelska örlogsflaggen blåsa från fregatter och mindre örlogs-fartyg, tillhörande Jamaika-stationen, och en mängd köpmansskepp och båtar, både seglande och roende, skynda förbi hvarandra på farvattnet häremellan och staden Kingston, som längre in med sina murstensbyggnader och sin skog af flaggprydda master förmånligt presenterar sig som en liflig Engelsk handelsstad: och vore klimatet mindre hett, luften mera tung och fuktig, samt husen nedrökta af stenkol, så skulle man nästan kunna tro sig förflyttad till en hamn på gamla Englands strand, innan en och annan Indiansk canot på den stilla sjön, den tropiska vegetationen i land, samt den lodrätta, brännande solen återföra främlingen, från Albions töckniga ö, till en af dess många kolonier i heta zonen.

Uppkommen på kajen är man också snart omgifven af en mängd skrikande negrer, hvilka pekande med piskan på deras något derifrån stående kärror och hästar, liksom för att förklara sin obegripliga Engelska Patois, i täflande förbistring utropa: "*Massa! J say Massa! won Ye car Massa!*" hvarmed de tillbjuda sin tjänst att uppköra sakerna. Sedan en af dessa svarta åkare fått koffertarne uppå sin höga kärre, och sina egna långa ben öfver den därför spände hästens rygg, bär det nu af uppåt staden, emellan de på båda sidor liggande skeppfulla bryggorna, och

genom de vackra gatorna, som, kantade med breda trottoirer, afskära hvarandra i räta vinklar. Större delen af husen i denna vid hamnen liggande delen af staden, består mest af magasinier och handelsbodas, hvaraf de sednare, försedda med stora, hela väggen upptagande fönster, i hvilka köpmansvarorna smakfullt äro uppstappade, genast anonsera sina Engelska ägare, och skilja sig från salubodarne i moderlandet, endast genom assortmentet af varor, som här mest är beräknadt för det brinnande tropik-klimatet.

De menniskor, man här, i synnerhet på den hetare delen af dagen, ser skrida om hvarandra, äro mest negrer eller culörta, och den jemförelsevis ringa delen af hvita, hvarmed de svagt äro uppblandade, utgöres förnämligast af köpmansbetjenter och matroser; så att dessa nedra kvarteren af staden tyckas uteslutande tillhöra handeln och sjöfarten, och upplifvade af dessas lägre arbetande representanter, gifva då tillhoppa en tafla, som på samma gång den är i hög grad intressant för främlingen, äfven är fullkomligt emblematiske för en liflig stapelstad i heta zonen. Sålunda, sedan man lemnat de många små hamnarna, eller, här så kallade, varfven bakom sig, hvarest de lossande och lastande skeppen trängas om de bästa platserna vid brobänkarne, på hvilka de inkommande tygpäckorna och manufaktur-lårarne mötas af de utgående rom-faten och speceri-fastagerne — står man nu snart på en bred och lång gata, som, löpande parallelt

med den lemnade stranden, och genom en mängd smärre tvärgator kommunicerande med de ofvannämde lastnings-kajerna, skulle kunna kallas en korridor till desamma, uppfylld med den verksamma rörelse, som en gata af sådan egenskap nödvändigt måste äga. Men utom det lifliga bulder som transporten fram och tillbaka, af Europas och Westindiens olika stapelvaror här föder, tillkommer äfven det omvexlande lif, som vanligen i en folkrik handelsstad karakteriserar en stor gata, hvilken, ehuru icke hörande till de bättre, i anseende till skönheten af sjelfva husen eller deras förnämhet, som bebo dem, ändå, och kanske just för motsatsen, eller de många handelsmagasinerna och öppna salubodarna, angenämare sysselsätter den resandes ögon, då den framställer den brokiga taflan af de mera verksamma klassernas olika sysselsättningar.

Sålunda såg man kanske här, i midten af den mjuka, sandiga gatan, tvenne långa, halfnakna negrer komma bärande en stor bal med ankommet köpmansgods från hamnen. Deras svart, välbildade kroppar voro endast skylda af grofva linne underkläder och halmhattar, hvilka sednare, i förening med den stora fyrkantiga packan, som hvilade på deras breda axlar, ofullkomligt beskuggade de öfra partierna af deras atletiska figurer, hvarpå svettdropparna oupphörligt nedtillrade och förökte glansen af deras svartskinande hud, som ännu mera förhöjdes genom de olika dagrar solstrålarna och det bestän-

diga muskelspelet under gången förorsakade. Ankomna till ett gathörn, hvarest deras påkostande gång borde taga en annan riktning, nedsatte de sin tunga börda på den utskjutande vinkeln af den öfver gatan upphöjda trottoiren; och plaserande sina egna trötta kroppar på hvar sin sida om den höga balen, sutto de nu der som tvenne ej opassande sköldhållare till ett emblem på Westindiens handel.

Antingen afundsjuka öfver en annan landsmans mindre besvärliga arbete, eller också blott eggade af det begär, att emot hvarandra utösa grofva qvickheter, som så ofta utgör ett nöje för den med olika arbeten sysselsatta pöbeln, voro de snart i en dylik ordstrid med den redan nämnda svarta åkaren, hvilken uppkörde coffertarna från hamnen, och ridande på sin flämtande kamp, kanske med skäl tyckte sig upphöjd öfver sina bärande bröder. Svängande sin långa piska öfver deras krusiga hufvud, blef han också icke skyldig dem många af de plumpa fraser, hvaruti Engelska mobben excelerar, och hvilka icke förlora något, hvarken i välljud eller must, derigenom att de utvräkas från de svullna läpparne af en bred negertrut.

Längre fram på gatan möttes han af några plägade matrosar, hvilka förmodligen njutande den fridag, fullbordad lossning vanligen lemna besättningen på köpmansskepp, tycktes begagna den på vanligt sätt under muntra ströftåg emellan krogar och glädjeställen. Undvikande trot-

toirerna, antingen af gammal inrotad farhåga för kusterna, eller och finnande nödvändigheten af att hålla sig midwaters, då de ej nu voro så säkra på sin styrning, girade de fram i midten af den breda gatan. Med begärlighet uppfattande hvarje föremål, som kunde tjena till spel för deras upphettade muntra sinnesstämning, var det ej underligt, om den ridande negern skulle ådra-ga sig deras uppmärksamhet; i synnerhet som få saker kunna i allmänhet vara mera välkomna för dylikt stämda matrosar, än en ryttare, hvars handtering de nästan alltid äro fallna för att betrakta med en viss gäckande lättsinnighet, antingen för dess stora olikhet med deras egen, eller ock för den lätthet, med hvilken den lånar sig till parodi på deras eget besvärliga yrke. I öfverensstämmelse härmed började de genast med vanliga sjötermer anropa vår ridande åkare, hvilken å sin sida, ej mindre böjd för dylika stojande samtal, besvarade dem så godt hans egen, troligen vid hamnen tillfälligtvis inhemtade, kännedom i den nauticala fraseologien tillät. På en gång surprenerade och uppmuntrade af denna oförmodade samklang med deras egna toner, gåfvo de väl negern fri passage emellan sig, men, just som han var midt ibland dem, hördes från den förnämste af dem utropet: "*Board him!*" och ögonblicket derefter hade denne, med den för sjömän egna lätthet, fast säkerligen icke efter manegens regler, uppklifvit bakom sadlen på hästen, under det trenne andra uppäntrat på

kärran och koffertarna. Så väl ryttaren som hästen blefvo troligen lika mycket uppskrämda af denna oförmodade manöver, som besvärade af den starka inqvarteringen, ty den förres piska och sporre samt den sednares ben sattes nu genast i en sådan verksamhet, att hela ekipaget med sin fyrdubbla börda ilade genom sanden med en nära lika fördubblad fart, emot hvad den förr syntes framskrida. Till lycka för den stäckars hästen orsakade denna hastighet vissa rörelser å kärran, hvilka icke öfverensstämde med de upprättstående matrosernas vana, och sedan de någon tid stöttat sina balanserande kroppar medelst fattande i hvarandra, föllo de snart alla tre, den ene dragande den andre efter sig, från farkosten ner i den mjuka sandiga gatan, till ej ringa åtlöje för så väl åskådare som sig sjelfva. Då i detsamma den fjerde ridande kamraten vände ansigtet tillbaka, för att se huru det gick med de öfverbordfallande, miste han äfven den equiliber, som är nödvändig för en kavallerist; och antingen nu orsaken dertill får tillskrifvas dess egen rörelse med hufvudet, eller kanske snarare någon viss, afsittningen påskyndande, åtgärd från den rätta ryttaren, så följde han ögonblicket derefter sina följeslagares exempel, i det han, tumlade från den gallopperande kampen ner i gatan, lika skadeslöst som de, åter befann sig på fast mark, interpolerande deras skrattsalfvor med halfhotande svordomar öfver "*the damnéd black horseman*," hvilken å sin sida redan modererat far-

ten af sitt åkdon, och nu, med piskan under armen, händerna i sidan, och ansigtet vänt åt de afsuttne matroserna, skrattade så högljudt och häftigt, att nära hälften af dess svarta fysionomie upptogs af tvenne rader hvita betar, som från öra till öra formerade parallela linier med de svulstiga läpparna.

Under det detta uppträde tilldrog sig i midten af gatan, saknades icke en mängd folk på sjelfva trottoirerna, hvilka väl kanske för ett ögonblick hade stannat och roat sig åt detsamma, men som snart åter fortsatte sin förra gång eller sysselsättning, och derigenom återgaf gatan sitt brokiga och lifliga utseende.

Här skyndade till exempel tvenne personer utmed hvarandra, hvilka, både för den lika farten de gjorde och samtalet de underhöllo, tycktes hafva ett gemensamt mål för sin gång, ehuru de föröfrigt, så väl till klädsel som utseende, syntes tillhöra ganska olika yrken och vistelseorter. Den ene, som, antingen af artighet eller blott händelse, gick till venster och på yttra sidan af trottoiren, var en blek välväxt yngling, klädd i den lätta dräkt, som så väl passar till Indiens klimat, bestående af jacka och underkläder af hvitt bomullstyg, och en bredbordad halmhatt; samt syntes, så väl för den mindre uppmärksamhet han lånade åt föremålen på gatan, som den större han visade sin följeslagare, vara mera hemmastadd och agera som en slags ledsagare åt honom. Denne deremot, en medel-

ålderskarl med en, ehuru ej så smärt, likväl rörlig och lätt figur, samt ett rödbrunt, väderbitet ansigte, var klädd i blå klädesfrack, gula nankins-underkläder och svart castor-hatt, hvilken som oftast aftogs, för att svalka den hetta, han förorsakade hufvudet, och ge friare utrymme för en brokig silkesnäsduk att aftorka svett dropparna på pannan. Så väl dessa rörelser, som äfven det större intresse de omgifvande föremålen tycktes ingifva, rörde genast, i förening med den friska rödbrusiga hyen, att denne person var lika ovan vid klimatet som främmande på stället. Det behöfdes också icke mycken ovanlig erfarenhet i den vägen, eller färdighet att af okända personers utseende och fasoner ana deras yrken, för att snart gissa, att dessa tvenne från hamnen kommande personer, voro en Europeisk, nyligen anländ sjökaptan och en Creolsk handelsbetjent på vägen till kommissionärens och principalens kontor.

De fortsatte också sin temligen skyndsamma gång utan något afbrott, till dess de kommo till ett gathörn, och voro just i begrepp att passera den afskärande gatan, då Creolen tvärstannade och fäste sin följeslagares uppmärksamhet på ett ekipage, som kom utför samma tvärgata med en fart, hvilken snart försatte den i närheten af dem. Det var nemligen ett lätt, af en häst draget, åkdon på tvenne höga hjul, af den sorten som i England undfått den abrevierade benämningen "*Cab*", i hvilket sutto tvenne manspersoner, som sjelfva naturen hade så starkt skilt

från hvarandra, att oaktadt de nu sutto så nära och jemte hvarandra, behöfdes icke något vidare yttre tecken, för att skilja herren från drängen: hvilket ändå påstås ibland icke vara någon så lätt sak för en obekant, i synnerhet vid de tillfällen, der båda personerna icke äro utmärkta af någon, deras respectiva roler närmare distinguerande kostym eller sysselsättning. Likväl var detta fallet här: och Européens fina blå frack och hvita castor-hatt skilde sig lika definitivt från Afrikanens jacka och gallonerade blankhatt, som den förstnämdes bestyr med piskan och tömmarna utmärkte sig från den sistnämdes med parasolens hållande öfver herrens hufvud. Ankomne till den större gatan, som utgör skådeplatsen för våra scener, och just i begrepp att svänga om hörnet, för att ila uppfördensamma, hejdades nu farten genom vår förrnämde Creols hälsning, hvilken gått emot ekipaget, och nu pekande på sin följeslagare, gaf tillkänna dennes närvaro för herrn i kaben, hvilken å sin sida genast inhöll sin häst, under det han med glad mine vinkade sjökaptenen till sig. Så väl kontorsbetjentens respektfulla åtbörder, som Kaptenens ödmjuka hälsning, jemte den tillfredsställelse, med hvilken den åkande herren hälsade honom välkommen till Jamaika, förrådde temligen tydligt, att herren i caben ej var någon annan än den köpman, till hvilken vår Kapten var consignerad; på samma gång den parasol-bärande negren och den flämtande svett-

drypande hästen, i förening med tiden på dagen, vittnade om en något längre resa, än emellan husen i staden, eller att vår köpman just nu inkom från sin landtgård, för att sköta affärerna på kontoret.

Sedan några frågor voro gjorda och besvarade om passagen, ankomsten, med mera, och samtalet slutadt med tillsägelse att mötas på "*the Office*", fortsatte det eleganta ekipaget sin väg uppåt gatan, och båda fotgångarne sin, något långsammare, på trottoiren. Den lätta chäsen hade snart upphunnit den tunga last-kärran, tillhörig vår förut nämde svarta åkare, och, ehuru gatan var tillräckligt bred för dubbelt så många åkdon, och den körande herren redan gifvit sin häst en passerandet lättande riktning, kunde den livréklädde negren icke berga sig från att, lik de flesta af sina brokigt utklädda hvita embetsbröder, för tillfället visa sin inbillade öfverlägsenhet genom utropet till sin ridande landsman att hålla ur vägen. Denne, som antingen icke hört det efterkommande ekipaget, eller också lottsade icke höra det, och derföre fortsatte sin jemna åkning i midten af gatan, vände nu sin svarta fysiologi emot det trotsande utropet; och då han såg, att det kom från en lika svart mun som dess egen, samt att det främmande åkdonet redan ledigt passerade dess eget, besvarade han betjentens befallning blott med en lika stursk anmaning, att sjelf hålla ur vägen, om han så önskade;

skade; och något derefter, sedan caben hunnit väl förbi honom, bifogade han hånande förfrågningar, hvilken voro den förnämste, antingen den som i sin "Massas" livrée åkte i dess vagn, eller den, som i sina egna kläder, red på sin egen häst. Också besvarade han sjelf sina spörsmål med sådana jemförelser emellan det tjänande och det sjelfständiga lifvet, hvarmed de strängt arbetande lägre klasserna ofta trösta sig öfver oförskämdheten hos deras, i många fall bättre lottade tjänande medbröder; samt blef till slut sjelf så upprymd i sin fantasi derigenom, att han svängde piskan högt öfver hufvudet under glättiga utrop, liksom för att inge sin fyrbenta kamrat samma muntra sinnesstämning; hvilket likväl icke lyckades, antingen derföre, att denne icke ansåg det löna mödan göra någon ovanlig ansträngning för så litet, eller derföre, att han för tillfället icke förstod sin ryttares mening, utan helt makligt fortsatte sin vanliga långsamma gång uppåt gatan.

Emellertid hade vår ridande Afrikan genom sin högljudda monolog för andra gången dragit åt sig folkets ögon från närliggande delen af gatan, och i synnerhet från tvenne grupper, som, så väl för sin stillastående ställning, som äfven för sin dermed förenade gapande overksamhet, hade ej allenast tillfälle att observera, utan äfven en viss njutning i att betrakta, dylika gatuppräden. De tycktes också begge två vara,

om icke just så alldeles lika främmande för sjelfva landet och dess klimat, åtminstone ett slags främlingar tillhopa för staden och dess gator, ehuru de för öfrigt i allt annat voro så skilda från hvarandra, som de olika yrken, af hvilka de voro representanter. Den ena af dessa grupper var en hop negrer, hvilka, klädda i grofva linne-skjortor, och underkläder af samma tyg, samt höga, coniska halmhattar med breda, horisontela bord, hade hvar och en sin, af vidjor flätade påse på ryggen, som, nu tom, vittnade om, att de redan föryttrat de i den burna grönsaker-na från landet, eller att dess bärare voro slafvar från någon närliggande plantage, hvilka nu njöto af den, någon gång dem gifna tillåtelsen att inkomma till staden, för att sälja afkastningarna af sina små, dem upplåttna jordbitar, och med detsamma begagnade tillfället att få bese staden. De voro också nu församlade utanför det stora fönstret af en prålade köpmansbod, barnsligt begäpande de många grant uppstaplade varorna på andra sidan glaset, och, under grimacerade gesticulationer, yttrande sin glada förundran åt hvarandra, då deras enfaldiga uppmärksamhet vändes åt motsatt håll, genom den ridande landsmans högljudda soliloquium. Deras nyfikna blickar dröjde emellertid icke länge på honom, antingen derföre att de funno en angenämare sys-selsättning i granlåtens betraktande bakom dem, eller ock derföre, att deras öron uppfattat något af åkarens tal, som för lifligt påminte dem om

sin egen beroende ställning hemma, för att icke mana dem till att så mycket möjligt njuta af den dispens, de för dagen fått derifrån; hvilket de också gjorde i det de snart voro allesamman lika ifrigt som förut sysselsatta med åskådandet af de lysande artiklarne i saluboden.

Den andra gruppen deremot, som stod midt öfver gatan, utgjordes af helt andra personer, nemligen en hop sjömän, hvilka alla för sin snygga och uniforma klädsel, bestående af blå jacka, hvita underkläder och låga, gula halmbhattar med ett svart band omkring, syntes tillhöra besättningen på något örlogsskepp, på samma gång deras utmärkt vackra utseende och antal ingaf den förmodan, att de utgjorde slupgastar i någon vid quajen liggande båt. De stodo församlade omkring en negerflicka, som sålde cigarrer, och redan nedsatt sin korg på trottoiren, för att bekvämare kunna, ur sin lilla, af halm flätade börs, uttaga skiljemynt för vexlandet af den silfverpenning, hvarmed en af matroserna betalte sin handel. Denne väntade ändå icke derpå, utan sedan han placerat en af tobaksrullarne i sin egen mun, framräckte han genast den lilla köpta bundten, med en sjömans öppna frikostighet, åt kamraterna, hvilka också med lika lite krus mangrant försedde sig, under det den förstnämde hos en förbigående rökare påtände sin cigar. Just som de voro sysselsatte med att bringa sina rökmaskiner i brinnande tillstånd, under muntert stöj och skratt, hvilket oskickligheten och ovanan att,

som de sade, agera "smoking gentlemen", förorsakade, blefvo de öfverröstade af den ridande åkarens utrop till sin förbifarande landsman, att sjelf hålla ur vägen. Genast finnande billigheten häraf, och som vanligt omsmältande alla sina uttryck i den expressiva formen af deras älskade yrke, utropade de leende: "*By God! the black fellow is right in keeping a strait cours, both vessels running before the wind.*"

Emellertid, under det de läto sina sysslösa blickar följa de begge olika equipagen uppåt gatan, fästades de snart på ett annat föremål, som tycktes väcka mera intresse hos dem, och sedan de en stund med forskande ögon gapat uppåt den rörliga folkhopen, hördes från några af dem utropen: "*There he comes*" — "*It is he;*" — hvarest alla på en gång med skyndsamt förfogade sig bort i motsatt riktning, och, svängande ner i närmaste tvärgränd till sjön, snart försvunno från stora gatan. Kort derefter syntes en liflig, solbränd yngling, med hastiga steg ila utför trottoiren, klädd i en blå uniformsjacka, rund hatt med kokard, och en kort, lätt värja vid sidan, hvilken nätta dräkt, på samma gång den tillkännagaf bäraren vara en Engelsk Midshipman, äfven förklarade slupgastarnes hastiga flykt till deras båt. Han fortsatte också sin brådskande gång i samma riktning som dessa, utan att låta den afbrytas genom närmare uppmärksamhet åt föremålen på gatan; och då den förr nämnda unga negrinnan vid dess ankomst

med frågande blickar framstammade sitt "*Cigars Massa?*" skjöt han blott under passerandet den emot honom framräckta korgen tillbaka, utan att ge sig tid att yttra något mera bestämdt nekande svar.

Den svarta tobakssäljerskan var deremot mera lycklig i sin itererade utbudning till tvenne, från motsatt håll kommande, Herrar, hvilka, ehuru den ena af dem redan var försedd med en rykande pendant till artiklarna i hennes lilla enformiga varulager, ändå icke ansågo sig förlora någon tid med att afbryta sin långsamma gång, för att närmare inventera detsamma, och derur förse sig med ny provision af denna nödvändighets-vara.

Den rökande Herren var af en snarare liten och spenslig figur, med ett starkt marqueradt, svartmuskigt ansigte, hvilket blott genom den brist på färg, eller rättare, genom den grågula blekhet, hvarmed det tropiska klimatet öfverhöljer alla hvita mennisko-racers kinder, skilde sig från de fysionomier, hvilka man i Europa anser vara identiska för invånarne i dess sydvestra länder; med ett ord, man behöfde knappast höra honom tala sin Spanska, för att på förhand anse honom för en Spansk Creol. Hans klädsel och hållning för öfrigt gåfvo icke dementi åt denna förmodan, då de buro en träffande likhet med dem af en bemedlad "*Caballero*" på andra sidan Caraibiska sjön, på samma gång de kanske voro något olika med dess vederlikars här på stället.

En fin svart klädesfrack och en likfärgad, något öfver pannan lutande kastorhatt, betäckte de öf-
ra delarna af dess magra figur, och ett par vi-
da, fast nästan något korta, randiga underkläder
af bomullstyg, de nedra partierna, hvars extre-
miteter voro beklädda med hvita sidenstrumpor
och svarta skor. Dess ställning var rak, utan att
just vara värdig, och dess gång stolt, utan att
derför vara imponant, under det åtbörderna vo-
ro kanske något för lifliga och uttrycksfulla, för
att icke kallas gesticulerande. — Den andre per-
sonen, som gick till venster, var en Mulatt, hvil-
ken väl för sin mörka färg och simpla dräkt,
tycktes höra till en lägre klass, men som ändå i
andra fall syntes vara sin följeslagare öfverlägsen.
Dess på en gång starka och smidiga figur, som
var hufvudet högre än den andras, behöfde icke
jempöras med denne, för att kallas skön, då den
i sjelfva verket var idealisk, hvilket den korta
jackan af randigt bomullstyg icke kunde förmyc-
ket dölja. Utom denna fysiska fördel, hade han
också en intellectuel, då han talade både främ-
lingens och landets språk, hvilket icke var fallet
med Syd-Amerikanen, åt hvilken han också för
tillfället tycktes agera både som tolk och vägvi-
sare. — Sedan cigarrerna voro köpta och påtän-
da med den karakteriska skicklighet, och de ar-
tiga åtbördor, som utmärka denna förrättning i
för detta Spanska colonierna, fortsattes gången
vidare uppåt gatan.

De hade icke hunnit långt, förr än de möt-
tes af tvenne arm i arm gående herrar, hvilka

båda, klädda i olika uniformer, genast anoncerade sig som representanter af tvenne högst skiljaktiga grenar af samma stånd. Utom den stora skillnad som visade sig i deras klädsel, såg man också en, ej mindre i deras gång och öfriga hållning; och tillhoppa gifvo de kanske en karakteristisk tabla, af den både naturliga och affecterade contrasten i deras olika yrken. Då den ene bar sin galonerade skarlakansfrack så tätt hopknäppt, som skulle han dermed vilja skydda sig för köld, hade den andre sin med epoletter försedda blå, så ledigt öppen, att hvad man i annat land och klimat skulle kunnat invända mot en sådan ajustice, så kunde man icke neka till, att den åtminstone här i hettan var både naturlig och beqväm. På samma sätt, då det smala lifvet hos den förstnämde var hårdt omlindadt af ett karmosinrödt siden-schärp, från hvilket en tung värja i perpendikulärt tvång nedhängde, var den andras veka lif endast löst omgjordadt af ett smalt, blått gehäng, jemnt starkt nog för att uppbära det smånätta medium mellan värja och dolk, som lätt och ledigt dinglede vid bärarens sida. I samma smak hvilade på den enes hufvud en hög och tryckande tschacot, som i sin lodräta ställning formerade en harmonierande förlängning till hela den, under honom varande raka figuren, under det den andra var betäckt med en låg, trekantig hatt, hvilken med sin lätta och något bakåt lutande ställning, tycktes ge tillkänna, att om något studium alls blifvit iakttaget vid dess place-

ring, så var det synbarligen intet annat än det, att göra dess motstånd i luften så litet som möjligt. I fullkomlig öfverensstämmelse med allt detta var äfven bådas olika gång och ställning: på samma gång den ene, rak och kanske något för paradmässigt, för att icke gränsa till stelhet, uttog sina afmätta steg med samma bestämdhet, som han varit van att göra det på sitt terra firma, gick åter den andre ledigt och otvungen med dessa lifliga, elastiska steg, hvilka oftast utmärka dem, som äro vana att trampa en mera osäker och mindre orörlig grund, än en stenlagd trottoir. Med ett ord, man behöfde nästan icke närmare känna den distinguerande drägten hos dessa begge personer, för att genast gissa, att de voro tvenne officerare, af flottan och arméén, hvilka nu, tagande samma väg som Matroserna och Midshipmannen, tycktes ämna sig om bord på något af örlogsskeppen i hamnen.

Ändtligen hade vår så ofta nämde svarte åkare hunnit ett hörn uppe i ändan på gatan, och sedan han, medelst en något bakåt kastad sidoblick, öfvertygat sig att en person, som under hela tiden följt efter honom på något afstånd, nu observerade hans rörelse, svängde han sin häst till venster uppåt den här afskärande tvärgatan. Han hade icke tillryggalagt många steg på densamma, förr än han närmade sig mer och mer den ene trottoiren, var den så nära att, då han slutligen lät sitt equipage göra halt utanför porten till ett med en värdshusskylt försett hus,

kunde han med ens förflytta sin nakna, sporr-
beprydda fot från stigbygeln till den lika högt
liggande trottoiren, och sedan han svängt det
andra långa benet öfver ryggen af sin svettiga
kamp, och således fullbordat den nonchalanta af-
sittningen, vände han sig med ett tillfredsställt
grin till den nyssnämde personen, under det
han, pekande med piskan åt skylten, utropade:
"*Her's d'hotel Massa!*" hvarefter denne, som det
tycktes, en nyligen debarquerad resande, ingick
i värdshuset, dit han snart efterföljdes af den
med dess sakers inbärande sysselsatte Negren.

III.

EN PROMENAD PÅ JAMAIKA.

Om man i få ord ville uttrycka huru Jamaika i många hänseenden förefaller en nykommen resande, så borde man kalla det en Engelsk provins, förflyttad i ett tropiskt klimat. En dylik benämning skulle kanske kunna tyckas vara mindre definitiv, då den i många fall är gemensam för alla kolonier, hvilkas karakter i allmänhet alltid bör vara en produkt af moderlandets och dess egen ursprungliga; men ehuru detta visst är sant, eller att en sådan benämning skulle kunna gifvas åt de flesta kolonier, så kan man ändå göra det med mer och mindre skäl, efter det olika förhållande, som den förre af nyssnämde produkts factorer har till den sednare, eller, mindre figurativt, efter det mer och mindre inflytande, som moderlandets språk, seder och bruk haft, på koloniens egna ursprungliga. Detta olika inflytande åter, beror naturligtvis mycket af klimatet, hvilket alltid är en mäktig alierad till ur-invånarnes lefnadssätt, men ändå mera af nu varande befolkningen, och de olika elementer, hvaraf den utgöres, eller den olika grad, i hvilken moderlandet och kolonien gemensamt skattat till densamme. I desse afseenden kan Jamaika med fullt skäl kallas en Engelsk provins emellan tropikerne, ty dess befolkning, utom negrerna, hvilka, såsom slafvar, icke här kunna komma i beräkning, räknar, med un-

dantag af några få andra Européer, sitt ursprung från moderlandet, då intet tecken mera återstår af öns fordna inbyggare; och dess hela utseende har i allmänhet en så stor likhet med det gamla, trefliga England, som en ö mellan vändkretsarna kan ha med en i så mycket nordligare latituder. Det är också få nationer, så vida det finns någon, som utomlands så ihärdigt vidhänger sitt hemlands vanor och lefnadssätt, eller så söker omstöpa allting i dess former, som den Engelska; och ehuru det ibland tyckes gå till öfverdrift, och kanske ännu oftare ådrager sig andra nationers åtlöje, så torde det derföre icke alltid vara afgjort, att desse hafva så rätt deruti, eller att en opartisk granskare icke oftast skulle vid närmare undersökande medgifva, att de besynnerliga öboernas sätt att lefva och handla, är i de flesta hänseenden både riktigt och förnuftigt. Huru det nu må förhålla sig dermed, så är det väl ändå säkert, att de, hemma i sitt eget land, framställa för den fördomsfrie främlingen en tafla af kloka, trefnad och beqvämlighet befordrande inrättningar och vanor, som i många fall väl vore värd att af andra copieras; och lika säkert är, att de här på sin förnämsta Westindiska besittning, i samma afseenden presentera sig för den resande ett godt stycke framom invånarne af samma klimat på terra firma.

Ehuru man redan vid första stegen på Kingstons lägre gator, kommit på dylika tankar, och sedermera på det snygga värdshuset, — ett

ställe, som i allmänhet, är för den resande en temligt säker termometer på stället högre eller lägre temperatur i detta hänseendet — blifvit ännu mera öfvertygad derom, så får man ändå vida större och säkrare begrepp om dessa saker, under en promenad genom den öfre delen af staden, och utåt kringliggande nejder af landsbygden. Liksom för att ge en försmak af det behagliga under en dylik utfart, har man icke väl yttrat sin afsigt att göra en sådan, förr än värden frågar, huru snart man vill ha åkdonet beställt dertill; och om man då, van vid de transmarinska vehiklarne, mulåsnan och egna ben, något surprenerad kanske svarar: så fort som möjligt, så har man inom några ögonblick en lätt Cab för dörren, med en liflig häst framföre, och en snyggt klädd Neger inuti. Glad öfver att så oförmodadt få begagna ett beqvämt equipage, hvilket en så lång tid, på den midt öfver liggande continenten, hört till *pia vota*, är man snart vid sidan af dess svarte "*Driver*", som efter en hyrskusmässig förfrågan, hvart det skall gå, med lika skråmässiga piskklatchar sätter det lätta åkdonet i trafvande fart uppåt gatan.

Sedan man passerat ett ovanligt stort torg, som ligger ungefärligen midt i staden, kommer man till den öfra delen deraf, hvilken, ehuru upptagande de nordöstra kvarteren, ändå i anseende till sina vackra hus, och deras förmögenhet, som bebo dem, skulle kunna kallas Kingstons "*west end*." Man behöfver verkligen icke

hafva sednast kommit från de mörka balcon-täckta, af smutsiga hus hopträngda, gränderna, i den midt öfver liggande förnämsta sjöstaden i den columbianska fristaten, för att med beundrande fägnad passera genom dessa rymliga, fria och glada gator, garnerade med stora, välbyggda boningar, hvilka, täflande med hvarandra i snygghet och skönhet, tillsamman formera rader af de trefligaste boställen för invånare inom en stads område. Då man på det förra stället endast ser grofva, med tunga tegeltak belastade stenhus, hvilkas rätta färg borde vara hvit, men som genom osnygg indolens blifvit uppspädd med andra mindre ömtåliga fördrifningar, ser man här både sten- och trähus, beskuggade af lätta tak af lika materialier, och anstrukna med glada färger, hvilka, ehuru olika de kunna vara, ändå äro fria från smutsens fritt klatchade schateringar, och gifva tillhopa de nätta boningarne ett leende pavillonlikt utseende. I stället för de glugglika, med tjocka trägaller befastade, surogater för fönster, som alltid sätta en viss fängelsestämpel på, äfven de bättre husen i de spanska kolonierna; äro alla husen härstädes försedda med större dörilika öppningar, genom hvilka de brännande solstrålarne hindras att intränga, af nätt gjorda grönmålade jalousier, som efter behag kunna öppnas eller tillslutas, och således tillåta eller hindra de svalkande vindarna att spela genom rummen.

Längre upp i staden, der afståndet från den lifligare centern, med sina alltid mera hopträng-

da kvarter, tillåtitt ett större utrymme, och i följe deraf gifvit bättre tillfälle att tillfredsställa den smak Engelsmännen hafva för små landtlika omgifningar kring sina hus — hvilken man till och med finner i de små gräsplanteringarna på torgen och utanför husen på somliga gator i det öfverfolkade London — ser man också här dylika smärre terrasser, hvilka, pryddes med tropikens lysande och doftande blombuskar, på samma gång formera en täck förgård till husen, som de skänka välluktande svalka åt dess invånare. Vid andra åter äro de planterade med Lianer eller andra af de heta klimatens många krypväxter, hvilka, espallierade uppåt väggarne, med sina rika, gröna bladmattor, ofta inväfda med bjertfärgade blommor, formera naturliga jalousier till de af dem nästan helt och hållet täckta fönstren. Ännu längre fram, mot ändan af staden, bli dessa små anläggningar betydligare och mera utvidgade, till dess de slutligen, lika mindre trädgårdar, omge hela husen, hvilka nu dels härföre, och dels för deras friare och mera varierade architectur börja antaga utseendet, snarare af en svit landtliga villor, än en stel rad hus i en reguliert anlagd stad. Somliga uppförda i den nätta Italienska smaken, med lätta balconer och svala verandas, hvilkas fina kolonner oftast äro omvirade med de smidiga, bladrika krypväxterna, ligga här omgifna af sina, med aromatiska blombuskar och beskuggande träd, planterade terrasser, i en för detta heta klimat alldeles idea-

lisk treflighet; och, liksom leende åt den passerande främlingen, tyckas på samma gång vänligt inbjuda honom under sitt tak, som frågande honom om han sett vackrare boställe.

På detta angenäma sätt utbyter man småningom stadens gator för en med dem sammanhängande landsväg, och, utan att knappast märka det, befinner man sig nu ute på fältet, som tillåter blickarne en mera utvidgad flygt öfver partier, väl något olika med de lemnade, men derföre icke mindre behagliga eller lockande. Ehuru sjelfva naturliga utseende af tvenne länder, med samma klimat och samma alster, väl icke kan af deras invånare förändras till en grad af olikhet, motsvarande den de kunna gifva de i dem uppförda städer och boningsplatser, så kan ändå icke den, från Magdalenas stränder, nykomne resande, underlåta att finna, det nejderna omkring hufvudstaden på Jamaika äro i samma mån olika environnerna till de af nyssnämde flod vattnade städerna, som de presentera en tafla i hög grad harmonierande med det städade och välhållna utseende som karakteriserade sjelfva staden.

Med nöje finner man här ändtligen något, som man lika länge som förgäfves sökt under resorne i de sköna men nästan vilda, skogfulla nejderna på den lemnade continenten: nemligen till hvad höjd af skönhet ett land skulle kunna bringas, som med den yppiga tropiska naturen förenade den omsorgsfulla hållning, hvarmed man i det mera befolkade Europa sköter sina land-

sträckor. Den, som icke sett något af de växtrika landskapen inom vändkretsarne, kan svårigen göra sig ett riktigt begrepp om jättekraften af deras vegetation, eller till hvad för ett chaos af storhet och rikedom, denne, åt sig sjelf lemnad, mäktar uppdrifva och mångdubbla deras alster. Under det ogenomträngliga buskmassor och öfverskådliga gräsväxter trängas om rummet nere på den fuktiga jorden, täfla de ofantliga träden med hvarandra i att uppskjuta sina kollossala stammar, och utsträcka sina vidt omfamnande grenar, hvilkas rika löfkronor, lika tunga skyar, hindra solstrålarna att genomtränga och upplysa den halfdunkla labyrinth af fantastiska figurer och prydnader, som de sjelfsvåldiga krypväxterna sammanväft mellan stammar, grenar, buskar och alla åtkomliga föremål. Då ett land med en sådan allt uppfyllande växtkraft, förenar en så gles och mot dess vidd knappt märkbar befolkning, som de af ofvannämde flod vattnade provinserna, så följer det nästan af sig sjelf, att röjningar och uppodlingar icke behöfva vara hvarken många eller stora, för att i ett sådant klimat uppfylla invånarnes behof, i synnerhet då deras indolenta lefnadssätt reducerat dessa till de allra outhärligaste: och af samma skäl, att den ojemförligt större delen af samma land skall ligga i sitt naturliga vilda tillstånd, eller, ofvanifrån sett, öfverallt presentera en tjock, ogenomskådlig skogsmatta, nästan på samma obetydli-

tydliga sätt genombruten af bebodda och upp-
röjda fläckar, som ett af de stora världshafvens
enformiga yta är här och der bespridd med
vidt skilda ögrupper. Också tillåtes den, i des-
sa slättland, resandes blickar sällan någon läng-
re flygt, än den städernas och byarnas gator el-
ler platan- och maisplanteringarnas uthuggnin-
gar kunna gifva; och ehuru de ofta med välbe-
hag kunna hvila på dessa, så skulle väl njut-
ningen derunder kunna lika mycket tillskrifvas
den glädje, som åtföljer deras lössläppning från
de krokiga gångstigarnes eviga löfvägggar, som
det nöje, man kan erfara under åskådandet af
så i alla fall enformiga och inskränkta taf-
lor. Det är således lika litet underligt, om man slut-
ligen, uttråkad af dessa närmare och enahanda
föremål, ofta i inbillningen föreställer sig huru
helt olika utseende, dessa af naturen så öfver-
flödigt utrustade landskap skulle antaga, om de
voro upplifvade och omskapade af en större och
idogare folkmängd — som det är säkert, att man
med glad tillfredsställelse skådar en nejd, som,
i fullt mått förenade dessa tvenne vilkor för en
dylik rik och liflig landskaps-vue, ändtligen tyd-
ligt realiserar den dunkla imaginationen derom.

Men det är derföre ej lika lätt, att för an-
dra beskrifva ett sådant landskap, som det kan-
ske varit möjligt för den vid dessa länders na-
turliga utseende vane resande, att på förband
göra sig en någorlunda idé om densamma. Ehu-

ru det möjligtvis någon gång kunnat lyckas honom, att genom i alla fall ofullkomliga berättelser ge en svag aning om utseendet af trakter, hvilka, så väl för sin starkt markerade karakter, som för sitt afstånd från åskådarnes ståndpunkt och dennes fria dominerande läge, på samma gång lättat landskapsmålares möda, som lockat resebeskrifvaren att fuska i dess handtverk, så blir det svårare, om icke omöjligt, att göra det med en nejd som denna, hvilken, utgörande en jern slätt, öfver allt uppfylld med en stor mängd närmare och fjärmare föremål, icke tillbjuder någon, hvarken så fri eller hög synpunkt, att man derifrån skulle kunna uppfatta något större parti, tjenligt till en tafla, föreställande det hela. Tvertom är man här tvungen att från sjelfva landsvägen i detalj uppsamla alla de mer och mindre inskränkta vuerna af detta varierade landskap; och då de olika föremålen deruti, under åkdonets fart, rulla fram och försvinna för den resandes blickar, ej olik rariteterna i en camera optica, så behöfdes det nästan mera än en marktschrejers vana och förtrolighet med sin konst, för att, först i minnet kunna redigt fatta, och sedan i ordning beskrifva dem. Då det emellertid icke är så svårt att påminna sig utseendet af särskilta delar i ett landskap, som det är att komma ihåg den ordning i hvilken de följde efter hvarandra, liksom det är lättare att göra reda för de särskilta bitarne i en intagande tafla, än att efter dennes söndertagning åter inpassa

dem i den ordning, i hvilka de tillhopa utgjorde densamma — så skulle man kanske ändå kunna ge någon idé om ungefärliga utseendet af denna nejd, genom uppräknandet af de mindre partier den innehöll, eller, på samma sätt som i det nämde spelet, endast framlägga de skilda bitarna för läsaren, för att låta honom sjelf sammansätta dem till en landskapstafla, hvilken, ehuru ofullkomlig och mindre säker den måste bli, ändå kanske torde vara så mycket bättre än ingen, som den i alla fall bör få ett visst, om man får så säga, syskontycke eller familj-likhet med originalet.

Sålunda, under det man framåker på den jemna, breda och väl underhållna vägen, ser man kanske på ena sidan, en af de ogenomträngliga Cactus-bladen inhängnad, täppa, hvaruti de gröngula Platan- och Mais-planteringarna trefligt omgifva ett litet bamburörshus, hvars grågula palmtak beskuggas af några vefstande cokospalmar. Det enfaldiga och ägta indiska utseende af denna lilla "*Roza*" skulle kunna göra den till ett passande motstycke till en på andra sidan kanhända liggande Villa, hvars vackrare architectur och skönare omgifning, förråda på samma gång en mera Europeisk smak, som bättre vilkor hos dess ägare. Genom en från landsvägen gående mörk allée af de lummiga Ceybas-träden, fram-tittar så mycket, af ett gult, pavillonlikt hus, som ej är skylt af de omgifvande höga rosenbuskarne, hvilka pryda den af ett lefvande Lian-

staket begränsade, och med olika skuggifvande träd uppfyllda, omgifningar. — Längre fram på den nästan omärkliga slutningen af en däld, kunde stå en liten lund af Mangoträd, hvilkas bladrika grenar äro belastade med den tunga, nästan äggformiga frukten, som, efter sin olika mognad, förändrar färgen på sitt tjocka, sega skal, ifrån ljusgrön till brandgul, och i samma mån förhöjer skönheten af det mörkgröna trädet. Från denna lund nedrinner kanske i dälden en liten bäck, hvilken snart försvinner emellan de täta stånden af en risåker, hvilken frodas bäst i en fuktig värma, och derföre oftast får sin plats i de vattensjuka dalarne. — På ett annat ställe åter framskimrar kanhända ett stort, hvitrappadt stenhus, bredvid en mängd mindre hyddor af bamburör, tillsamman nästan undangömda af en mängd, mellan dem planterade, citronträd, hvilkas mörkgröna, täta löfkronor, voro rikt besatta med de lysande frukterna. Så väl sjelfva byggnaderna, som de om de omgifvande, vidsträckta planteringarne af plataner, mais, ris, sockerrör och tobaksplantor, tyckas ge tillkänna, att de tillsamman formera en betydligare landtegendom, på samma gång ett, utanför corps-de-logiet, vändande, elegant equipage, ger anledning till förmodan, att dess ägare tillhör den förmögnare klassen. — På detta sätt framslingrar sig den, af höga, skuggifvande träd, oftast i allée förvandlade vägen, förbi en leende blandning af landt gårdar, skogslundar, hus, planteringar, villor,

åkerfält, kojor, blomsterbuskar, häckar, med mera; och då den någon gång höjer sig öfver sin vanliga jemna gång, tillåter den blickarna halka öfver dessa närmare föremål, antingen bort till de aflägsna, utsigten stängande, Blåbergen, eller ock till det, på andra sidan liggande, obegränsade hafvet.

Midt ibland denna täcka mosaik af landtliga scener, ligger ett ställe, som, ehuru väl det i sig sjelf är ett landställe, täflande med alla de kringliggande uti landtligt behag och skönhet, ändå är utmärkt med en så långt upp i landet lika ovanlig, som för sjön karakteristisk dekoration, nemligen en stor, röd Engelsk örlogsflagg, som, upphissad på en hög stång, långsamt vajar för den svaga vinden emellan de lummiga träden, liksom i motvillig förundran öfver att se sig omgifven af så främmande föremål. Det är nemligen befälhafvande Amiralens Villa, eller som det här kallas "*the Admiral's Pen*," hvilken på detta sätt är beprydd med tecknet af dess invånares värdighet; och ehuru ovanlig denna prydnad kanske förefaller på ett landthus, så gör den det oaktadt med sin bjerta, högröda färg, en ganska skön effect emot den omgifvande grönskan, på samma gång den under sina stolta svängningar, liksom förkunnar, att den kringliggande vackra nejden erkänner Englands herravälde.

Detta är ändå bättre både anonceradt och betryggadt genom en mängd större byggnader,

som något längre bort, på en friare slätt, innesluta en rymlig exercisplats för den härvarande talrika garnisonen, och, under namn af Champ-de-Mars, utgöra hufvudqvarteret för de på ön stationerade Engelska regementen. De långa, på den nakna jorden symmetriskt lagda, kasernerna, gifva detta ställe ett stelt och regelbundet utseende, som kanske lika mycket kontrasterar mot det passerade landskapet, som det harmonierar med etablissementets natur och den styfva hållning, samt reglementariska ordentlighet, som karakteriserar dess invånare. För den, som kommer från den midt öfver liggande Syd-Amerikanska fristaden, förefaller det besynnerligt och främmande, att se de uppställda kompanierna utgöras af hvita soldater, då man varit van, att i dem endast skåda svarta eller couleurta rotar, och ej funnit några hvita ansigten utom för fronten eller kanske flyglarna. Men denna vräkning af de mörka färgerna härstädes, förekommer ej allenast mindre besynnerlig, utan till och med ganska naturlig, då man eftersinnar för hvad slags tjenstgöring denna militär-styrka egentligen är beräknad, då den icke är så mycket ämnad att försvara ön för utvertes fiender, som att skydda den för de invertes oroligheter, den stora mängden slafvar skulle kunna åstadkomma; eller, att dessa soldater äro påräknade med sina vapen kunna någorlunda balancera den annars äfventyrliga underlägsenhet af fysiska krafter, i hvilken den bättre delen af befolkningen bör befinna

sig till den lägre, på en ö, som för hvarje hvit menniska räknar tio svarta. De härstädes garnisonerade trupperna utgöras också endast af Engelska regementen, hvilka emellanåt ombytas; och var här nu ett sådant, hvars "*higland bonnets*" och "*tartan trowsers*" gäfvos tillkänna, att de voro från Skottland, och att de bibehållit sin national-kostym, fast de förbytt sitt hemlands kalla bergstrakter för denna ös brännande slättbygder.

Sedan man passerat midt igenom nämde Mars-fält, hvilket vanligen utgör målet för aftonpromenaderna härstädes, svänger vägen till höger ner åt sjön, hvars strand man derefter på något afstånd följer under tillbakafarten till staden. Om denna hemväg kanske icke löper genom nejder, fullt upp så sköna och rika, som den, hvilken begagnats vid utresan, då den ibland går öfver en och annan mindre sandvik, som upptränger från det närliggande hafvet, så ger ändå granskandet med detta kanhända ersättning derföre i den friska sjöbrisen och den friare utsigten. Under det man med en, i våra tempererade klimat, obegriplig njutning inandas den svala uppfriskande blåsten från hafvet, vandra blickarne med angenäm villrådighet emellan de tvenne olika ämnen för deras sysselsättning, som vägen här oftast erbjuder. Till höger undfägnas de ständigt med en mängd olika, landtliga partier i samma smak och omväxling, som redan är nämndt under utresan, och till venster tillåtas de

ibland ila ut öfver det vidsträckta hafvet, hvars, af den nedgående solen, förgyllda yta, oftast upplifvas af något segel, kommande eller gående, från det långt i detsamma utskjutande Port Royal, som med sin smala landttunga formerar den rymliga, skeppsbeprydda hamnen utanför staden Kingston, hvilken åter, med sina vackra kyrkor och hus, ligger midt i fonden af taflan, som ett passande råmärke emellan dess båda så olika delar.

På detta behagliga sätt framrullar man nu på den mjuka, sandiga vägen, som leder tillbaka åt staden, under det solen, skyndande ner till horisonten, börjar öfvergjuta det framförliggande landskapet med en svag purpurrodnad, hvilken småningom öfvergående i starkare färgspelningar, efter som det glödande klotet nedsjunker i hafvet, slutligen efter dess försvinnande fördunklas af de lätta schatteringar, hvilka föregå den från östern hastigt antågande skymningens mörkare skuggkastningar. Man är således genom det lika sköna som här korta skådespelet af solens nedgång snart förflyttad från ett klart skinande dagsljus, till den i dunkla skuggor insvepta aftonen; och om man genom dennes hastigt påfallande mörker, förlorar njutningen af en skön naturs betraktande, så ersättes den till någon del af den ljufva, vederqvickande svalka, hvilken gör aftonen, åtminstone för den promenerande främlingen, till den angenämaste delen af det eqvinociska dygnet, som ock kanske af den mängd, öfver träd

och buskar sväfvande, eldflugor, hvilka med sina meteorlika svängningar så mycket försköna aftnarne mellan tropikerna. Snart är man emellertid så nära slutet af denna behagliga utfart, att de skarpa profilerna af den närliggande staden börjar otydligt upptäckas emot den ännu ej fullkomligt tillmörknade vestra horisonten; och kort derefter börja de stillastående ljuspunkterna, hvarmed dess gator äro upplysta, uttränga de kringirrande ljuskulorna af de ute på fältet hvimlande insekterna, i samma mån det dofva sorlet af dess nu som bäst i rörelse varande folkmängd, efterträder den stilla tystnaden hos den redan till hvila gångna landsbygden. — Slutligen störes man oförmodadt i det drömlika tankspel, hvilket oftast rörelsen af ett beqvämt åkdon, i synnerhet under mörkret, föder hos den dervid ovande, af equipagets stannande utanför värds-
husporten; och man ser sig med detsamma hafva återkommit till sitt temporära hem, som slutat en ovanligt angenäm utfart, hvilken blef af så mycket mera intresse, som det korta, en passant gjorda, besöket på denna ö, knappt medgaf någon sådan.

IV.

EN COPVARDI-PASSAGE.

Längre sjöresor, eller sådana, som icke kunna företagas med mindre farkoster, hafva bland andra olikheter med landtresor äfven den, att man icke lika lätt kan till de förra beställa ett fartyg från en hamn till en annan, som man till de sednare beställer skjuts eller extra-post emellan de olika stationerna. Hvilka och huru många olika orsaker det nu kan vara härtill, så är oftast effecten deraf den, att en sjöfarande passagerare, antingen får vänta på lägenheten, eller ock af denne tvingas att brådstörta sin afresa. Det sednare fallet inträffade nu, då, oaktadt den annars lifliga trafiken mellan Jamaika och Föränta Staterna, här för närvarande, till följe af politiska tvistigheter, eller rättare farhåga derföre, icke fanns mera än ett fartyg, som på längre tid ämnade sig härifrån till någon hamn på den Nord-Amerikanska kusten. Detta gjorde också, att en mängd resande nu önskade få en passage med detta fartyg, hvilket låg segelklart för New-York, och således erböd en önskad lägenhet, så väl för de passagerare, som direkte ämnade sig till den förnämsta handelsstaden i Amerika, som äfven för dem, hvilka föredrogo denna korta omväg till Europa, framför den direktare men kostsammare, med paketen till England. Kaptenen på detta Nord-Amerikanska handelsfartyg begagnade också denna ovanligt goda

conjunktur med den sluga industri, som oftast utmärker dess nation, och på samma gång han ökte frakten med ett "*half score dollars*" satte han sitt lilla skepp i tillstånd att taga den största, möjliga "*cargo*" af passagerare.

Ehuru detta fartygs afresa icke var bestämd förr än till påföljande morgonen, lemnade det kajen vid Kingston aftenen förut, och nedseglade till den yttre hamnen vid Port-Royal, för att derifrån vara klart, att vid solens uppgång kunna gå till sjös. De af passagerarne, som icke medföljt från bryggan, kommo efterhand om bord här; och sedan fartygets sidor hela aftenen och den större delen af natten varit belägrade af främmande båtar, och dess däck en oredig tummelplats för människor, koffertar, kappsäckar, bylten och alla de särskilta effekter, som vanligt helamra däckets på ett afseglande, med passagerare besväradt, fartyg, så blef det ändtligen mot morgonen så vida befriadt från denna otrefliga babyloniska förbistring, att det var möjligt för dess rätta besättning att hörja de arbeten, som utmärka ett skepps tillsegelsgående.

Denna manöver gick också för sig kort efter solens uppgång, och åtföljdes af all den stöjande oreda, som ej är så ovanlig på köpmansfartyg i samma kinkiga predikament med detta. Matrosernas högljudda sång vid vindspelet öfverröstades som oftast af Kaptenens och Lotsens täflande kommandorop; och under det en passagerare ropade på Stewarten, frågande honom efter

sin koffert, skrek en annan ett farväl till en från sidan roende vän. På samma sätt, efter det en matros uppe i tacklingen länge fruktlöst tillskrikit kamraterna på däck, att losskasta en ända, springa slutligen flera på en gång till densamma och stöta derunder i ifvern först till en, uppåt masten gapande, passagerare, så att han förlorade balancen, och sedan kasta, lika ovetande, bugterne af den losskastade ändan på fötterna af en annan, äfven i vägen stående. Men det är icke värddt vidare detaljera denna, på en gång löjliga och tråkiga villervalla, utan blott tillägga, att sedan ankaret uppkommit för bogen, skriket småningom afstannade, i den mån seglen blefvo utspända och ställda efter vinden; och att sedan de främmande båtarne efter hand aflägsnat sig, ändtligen äfven Lotsens satte af från sidar, så att då nu fartyget således var skildt från allt obehörigt, samt lemnat åt sig sjelf, det slutligen började antaga så mycket af den för sjömän både behagliga och nödvändiga ordning, som var möjlig om bord på ett ej större coopvardi-fartyg med så många olika passagerare.

Men innan man skrider till uppräknandet af de sednare, är det kanske ej orätt, att ge en närmare föreställning af den farkost, på hvilken de nu voro embarkerade; eller liksom i de nyare romanerna först ge en förelöpande beskrifning på nejden eller ock en målning af lokalen för handlingen, innan man börjar införa de personer, som deltaga i den. Det var nemligen ett

fartyg om ungefär tvåhundra Tons dräktighet, med det slags tackling, hvilken i sjömannens besynnerliga nomenclatur kallas Hermafrodit, då den framter en, om man så vill, androgynisk blandning af brigg och skonert. På den främsta af de tvenne lika höga masterna syntes nemligen fyra, mot toppen i storlek jemt aftagande, råsegel, uppburna af samma slags undermast och stänger, samt stöttade med samma olika mängd tågstuppar och linor, som karakterisera fockmasten på en brigg; äfvensom det med tvenne trekantiga snedsegel försedda bogsprötet, med sin något uppresande ställning och svåra tackling, liknade fullkomligt samma rundhult på nämde slags fartyg. På den eftersta masten deremot såg man endast ett stort bomsegel, med ett öfverdetsamma hissadt gaffeltoppsegel, hvilka, i förening med deras rundhults långa dimensioner och enkla tackling, gafvo denna mast det lätta utseendet af stormastens på en skonert. Sjelfva det välbyggda skrofvat med sin bruna, fernissade sida, sina många, smala, hvita och svarta ränder, sin med bilthuggeri-arbete beprydda galjon och sin gröna kopparbotten, visade att det var byggt i Norra Amerika, på samma gång den från gaffel-nocken blåsande rödhvit-strimmiga flaggen med sin blå stjernuppfyllda fjerdedel intygade, att det tillhörde Förenta Staterna. Under det det yttre, eller skrofvat och tacklingen, på detta sätt framställde för sjömansögat de omisskännliga dragen af ett väl hållet köpmansfartyg, mot-

svarade utseendet inombords de fordringar, man i detta afseende kan göra på dylika farkoster; och om icke de grönmalade relingarna inneslöt en sådan mängd olika föremål, eller det hvita, med svarta nåt tätt randade däck var uppfyllt med så många särskilta effecter, som finnas om bord på en örlogsman, så framtedde ändå det hela en tafla af den enkla och trefliga hållning, som karakteriserar en väl utrustad copvardi-man.

Sålunda såg man backen, eller den rymliga delen af däck, som ligger för om fockmasten, till en betydlig del upptagas af det stora horisontelt liggande vindspelet, rundt om hvilket låg lindadt, på ena sidan det tjocka ankartåget, och på den andra en rostig jernketting, hvilkas båda ändar förlorade sig åt ena hållet i klysen, och åt det andra i en lucka på däck. Tätt för om denna grofva mekaniska machin, eller från foten af bogsprötet, uppreste sig tvenne korta, tjocka stolpar, i hvilkas undra ändar voro fästade de pallar, som hindrade spelet att gå tillbaka, och deras öfra formerade en liten klockstapel, i hvilken hängde en blankt polerad metallklocka. Akter om nyssnämde mast stod ett litet nästan kubiskt hus, hvilket dels genom den rykande skorstenen, och dels genom de köksaparater, som ornerade detsamma, genast anoncerade sig som kabyssen eller skeppskockens residens. Emellan denna köksbyggnad och stormasten upptogs nästan hela rummet af den stora skeppsbåten, hvilken liksom tjente till foderal åt en annan min-

dre slup, som stod jemt inpassad deruti, och å sin sida åter var uppfylld med en mängd åror, handspakar, läsegel och mindre dylika persedlar, hvilka antingen blifvit här instufvade, för att icke skräpa på däck, eller ock ditlagde, för att vara bättre till hands, då hehofvet under seglingen påkallade dem. Under det den väl fastsurade storbåten sålunda ofvantill var förvandlad till ett bekvämt receptakel för liflösa effecter, tjenade den undertill som ett tak för en nästan ej mindre mängd lefvande varelser, då den, jemte lätta trädgaller emellan däcket och dess sidor, formerade tvenne provisionela boningsplatser, på ena sidan för ett halft dussin små grisar, och på den andra för ett mångdubbladt antal ankor. Emellan akterspegeln af nämde farkost och stormasten, var inpassad en upprättstående tunna, hvilken, försedd med lås för locket, uppfyllde, den under en lång passage med många passage-rare, så maktpåliggande bestämmelsen af dagliga åtgångs-kärlet för sött vatten. Då på detta sätt, däcket mellan båda masterna var så upptaget, att det blott lemnade gångborden, eller de smala gångarne mellan nyssnämde saker och relingarne, öppna, var deremot halfdäcket, eller den akter om stormasten liggande delen af skeppsdäcket, betydligt rymligare. Midt på detsamma uppreste sig likväl en låg, fyrkantig byggnad, hvilken, öppen framtill genom tvenne dörrar och ofvantill medelst en skjutlucka, tjente under namn af kapp, såsom en sorts bislag vid nedgången af

kajuten. På sidorna om densamma voro anbragta tvenne bänkar, hvilka ej allenast med sina säten tjente som soffor åt passagerarne, utan äfven med sine spolförsedda undra sidor och gafflar formerade hurar åt ett annat slags medresande varelser, nemligen en stor mängd tuppar, hönor och kycklingar, hvilka här fått sina familjehyttor anvista. Något akter om denna kapp, stod en liten nätt möbel, i form af ett tempel, inom hvars åtta glasväggar, syntes compass-lådan, och i hvars cupol hängde en glaslampa, hvarmed nyssnämde viktiga instrument under nätterna blef upplyst. Tätt bakom detta Nachterhus, svängde sig också drillhjulet med sin handtagsförsedda hjulring och sin tjocka axel om lindad med drilltågen, hvilka, härifrån ledda genom blocken i däcket och relingarne, samt slutligen fästade i rorpinnen, styrde på samma gång rorets rörelser som fartygets. Andra ändan af rorpinnen förlorade sig i en bred bänk eller kista, hvilken, anbragt vid sjelfva akterspegeln, döljer rorhufvudet och tjenar dessutom till ett förvaringsrum för signal-flaggorna på krigsskepp; hvilket också gifvit den en allmän benämning af flaggkistan, ehuru den här så mycket mindre gjorde skäl för namnet, som den i stället för en mängd mångfärgade flaggor byste några nästan lika brokiga dufvor, som utstucko sina små hufvud genom spolarna på främre sidan af detta deras dufslag. Båda ändarna af denna kista skildes

des från sjelfva aktersta hörnen af fartyget genom tvenne högre, ända upp till relingen gående, skåplika byggnader med stora dörrar, af hvilka den ena, förvarade åtskilliga navigationsinstrumenter, såsom kikare, pejl-compassen, octanter, lodlinor, loggrullar och räkentaflor, med mera, utgjorde ett slags kontor åt Styrmännen, och det andra deremot med inga inventarier, så vida man icke dertill kanske får räkna en ensam nagelfast möbel, tjente till ett allmännare bruk. Slutligen såg man också på hvar sin sida af halfdäcket tvenne kanoner, hvilka likväl, dels för sin lilla kaliber och dels för det mindre starka sätt, hvarpå de voro fästade vid skeppsidan, gifvo tillkänna, att de snarare voro der till prydnad, eller för den nytta de möjligen kunde göra med blotta smällen, än för ett mera allvarsammt bruk. Om man till alla dessa saker lägger en, akterut hängande joll, hvilken, ehuru på sitt sätt icke hörande till däckets, såsom hängande helt och hållit utombords under sina däfvertar, ändå derifrån syntes som en förlängning af det samma, nästan fylld upp till relingarne med en mängd friska tropikfrukter och grönsaker, tjenliga till skeppsprovision och bäst förvarade i fria luften — så har man kanske någorlunda idéer om däckets utseende på vår Hermafrodit-skonert.

Detta däck var nu upplifvadt af en så väl till antal som till beskaffenhet ovanlig samling menniskor, då icke allenast fartygets besättning,

som utgjorde tolf man, utan äfven alla dess passagerare, hvilka med qvinnor och barn uppgingo till ej mindre än tjugefem personer, mangrant befunno sig derpå; de förra sysselsatta med de särskilta arbeten, som alltid åtfölja ett skepps tillsjösgående; och de sednare åter, ditlockade af det vackra vädret och den nästan stilla sjön, voro fördelta i sådana särskilta, små inbördes bekanta grupper, hvaruti man oftast ser passagerare sluta sig, af hvilka de flesta ännu äro främmande för hvarandra. Dessa sistnämde syntes ock på olika sätt sysselsätta sin uppmärksamhet, antingen med betraktandet af de många främmande föremålen inom fartygets relingar och matrosernas ovanliga arbeten, eller ock med en förlåtlig nyfikenhet kasta sina blickar på hvarandra, liksom för att fråga, hvilka de kunde vara, som nu under en längre tid skulle vistas så nära dem. Bland dessas antal var det en, som valt den bästa utvägen, att både se och lära känna sina medpassagerare, derigenom, att han valt sin plats uppå en af de omnämde små hyttorna akter ut, bredvid den der sittande Kaptenen, hvilken sednare, under det han emellanåt corrigerade den, vid roret stående matrosen, eller utropade någon befallning till den på backen sysselsatta delen af besättningen, med tillhjelp af det papper, han höll i handen, gjorde den förre reda för de åtskilliga medlemmarne af detta resande sällskap.

Längst för ut på gåugbordet i lowart stodo nemligen tvenne personer uppmärksamt följande

matrosernas arbete med ankarets uppläggande på relingen; och, ehuru blott passiva åskådare deraf, ändå icke kunde underlåta att ibland, liksom ovetande och af gammal vana, uppmuntra de arbetande eller råda den dermed sysselsatte Styrmannen. Dessa voro, enligt Kaptenens utsago, tvenne Amerikanska Sjö-kaptener från Boston, hvilka, sedan de sålt sina fartyg i Valparaiso, nu voro på återvägen öfver Panama och Jamaica till Förenta Staterna. Midt emot dem i lä syntes fyra mindre välklädda personer, af hvilka tvenne, drifna af den håg att frivilligt deltaga i ett för handen varande arbete, som man oftast ser hos unga, raska medlemmar af de arbetande klasserna, hade fattat tag i yttersta ändan af tackellöparen, hvarmed några matrosar upphissade ankarflyet öfver relingen; de andra tvenne voro deremot sysselsatta utanför den öppna skjutdörren till kabyssen, med tillagandet af en rätt, som, att dömma efter deras samtal med de förstnämde, förmodligen skulle bli frukost åt alla fyra. Dessa voro tillhopa, efter Kaptenens namnlista, "*Steerage-Passengers*" eller sådana passagerare, som för en mindre frakt bodde i en afdelning i sjelfva lastrummet, och ej hade tillträde till kajuten eller halfdäcket. På andra sidan, eller i lowart, promenerade tillhopa på gångbordet tvenne herrar, hvilka voro stadda i en liflig conversation, som det tycktes, om fartygets tackling, ty de kastade som oftast sina ögon upp åt topparne, under det de med kän-

narlika blickar utpekade åtskilliga delar deraf. De stordes ändå ibland häruti af en person med mustacher, som fattat posto vid fallrepstrappan, och ofta, vid deras omsvängning härstädes, frågade dem, om vinden vore god, huru länge resan skulle räcka, och dylika landmansfrågor, hvilka de besvarade med en småleende förtrolighet, som tycktes tillkännagifva en närmare bekantskap emellan dessa trenne personer. Kaptenen förklarade dem också vara, den ene en hemresande Engelsk Commander, som fört en nyligen förlo-rad örlogs-brigg, tillhörande Jamaika-stationen; den andre en vid samma station nyligen utnämnd Lieutenant, som efter vanligheten genast efter promotionen återvände till England; och den tredje en Kapten vid garnisonen på nyssnämde ö, som på permission öfverreste till Skottland. Midt emot den sistnämde stodo på halfdäcket i lä trenne personer, hvilka, så väl för utseendet som deras åtbörder och brutna dialekt, tycktes tillhöra den så lätt igenkända Judiska nationen, ehuru den yngste af dem, med sin moderna klädsel, sökt likna, eller, som oftast är fallet, outrera incroyabilitéen hos våra Christna petitmaitrar. De voro också Judar och köpmän, så vida det icke är onödigt att tillägga det sednare, sedan man nämt det förra. Vid sidan af dem, sutto på ena soffan vid kappen en karl och ett fruntimmer, omgifna af trenne barn och en piga, hvilka allesammans tycktes tillhöra en familj af nyssnämde nation. Under det mannen, obser-

verande den äldre flickans rörelser, deltog i sina landsmäns conversation, delade frun sin uppmärksamhet emellan det yngre barn hon höll i knäet, och en på andra sidan om kappen sittande familj, hvaraf den qvinliga delen tycktes vara föremål för hennes synnerliga nyfikenhet. Pigan, deremot, hade nog att göra med att, som hon sade, hindra gossen från att springa i sjön, och att fruktlöst skräma honom för de på backen skrikande matroserna. Den andra familjen, som satt på kappsoffan i lowart, var af en ljusare extraction, och dess hela utseende tycktes förråda en högre plats i samhället; hvilket Kaptenen också bekräftade, då han, med en viss förnöjelse, gaf sin frågande passagerare tillkänna, att det var en rik köpman från New-York, som dit återvände från en resa till West-Indien. Denne satt nu och läste på en "*Jamaika-Gazette*," under det hans fru med sina blickar följde barnens rörelser, hvilka stodo och roade sig åt den granna compassen, hindrade att vidröra densamme af den i deras händer, hållande pigan, hvilken, å sin sida, tycktes vara mera road af att conversera med den vid roret närstående matrosen, än att betrakta det instrument, efter hvars rörelser han rättade sina. Längst akter ut på flaggkistan satt återigen en annan välklädd herre, och lyssnade till samtalet mellan Kaptenen och den närsittande passageraren. Så väl dess gulbleka hy, som de på Spanska språket gjorda frågor, han emellanåt adresserade till den sistnämde, gáfvo anledning

till den förmodan, att han var någon Creol från Terra Firma, äfvensom att han var närmare bekant med denne, hvars blonda complexion ändå tycktes förråda ett helt olika och mycket nordligare hemland. Då den förra vände sig om, för att betrakta något föremål i lä, hördes också den sednare underrätta Kaptenen, att den Spanske herren var en Colombian, hvilken i en diplomatisk beskickning afgick till Förenta Staterna. Slutligen fylldes passagerarnes antal af en mulatt-pojke, hvilken kom från kabyssen med eld och cigarrer åt de nyssnämde akter ut sittande personerna.

Emellertid aflägsnade sig fartyget mer och mer från land, och då det låg bidevind för att kryssa sig upp emellan Jamaika och Domingo, började det snart få kännning af den dyning, som den ständiga passad-vinden förorsakar i Caraibiska sjön. I samma mån dess gungningar tilltogo, minskades också antalet af passagerarne på däck, och efter hand försvann den större delen genom kappen, antingen neddrifna af kännningen af annalkande sjösjuka, eller ock för att tillse och emot rörelse försäkra sina effekter i kajuten.

Sedan man, till den ändan, nedkommit utför trappan i kappen, befaun man sig i ett slags förstuga med en skjutdörr på hvardera sidan till tvenne hyttor, eller "*Staterooms*," hvilka nu ockuperades af de tvenne familjerna. På främsta skottet bakom trappan befans en tredje dörr till

Penteriet, eller Hofmästarens skafferi, och midt framför trappan ledde tvenne dubbeldörrar till sjelfva kajuten. Detta rum, som upplystes af tvenne fönster i akterspegeln och ett i taket, var väl af en betydlig storlek, jemfördt med sjelfva fartygets, men ganska litet i anseende till den mängd personer, som nu bodde i detsamma. Emellan fönsterna på den rundade panelning, som betäcker roret eller rättare hjertstocken, hängde en spegel, och nedanför den stod en birå, hvilken, medelst den dubbla skifvans utslagning, kunde förvandlas till ett temligen stort bord. Emellan denna möbel och sängställena på sidorna af rummet, voro höga och breda afsatser, hvilka, uppgående från golfvet till fönstren, betäckte skepps-hvalfvet, och formerade på hvarje sida tvenne soffor öfver hvarandra, som, med tillhjälp af madrasser, voro förvandlade till lika många provisionela sofställena. Båda sidoväggarna upptogos helt och hållet af de egentliga sängarna eller fasta kojerna, af hvilka funnos trenne på hvardera sidan, då kajutens höjd för ut medgaf tvenne öfver hvarandra, men icke mera än en akter ut, der de omnämde afsatserna öfver hvalfvet betydligt förminskade rummets höjd. På den fjerde väggen, eller kajutskottet, voro emellan dörren och sängställena placerade tvenne stora väggskåp, hvaraf den nedra delen utskjöt så mycket att den formerade en slags soffa, och den öfra, som gick till taket, var försedd med glasdörrar, inom hvilka man såg di-

verse effekter, hörande till Stewartens skänk. I taket och under "*Skylightet*" hängde en lampa, och den större delen af golfvet upptogs af en blandad mängd koffertar, kappsäckar och sammanlaggda tältstolar, hvilka sednare blifvit utträngda och succederade af de förra.

Man behöfver väl knappt hafva gjort någon sjöresa, för att kunna föreställa sig hvad för en oordning och otreflig trängsel, det skulle råda i detta af så många, för hvarandra främmande, personer bebodda rum, ej allenast nu utan äfven så länge tili dess passagerarne dels hunnit vänja sig något vid sjön och hvarandra, och dels funnit nödvändigheten af att iakttaga de lagar och underkasta sig de skyldigheter, utom hvilka intet samhälle, af hvad egenskap som helst, och allra minst ett, hvars vistelseort är så inskränkt, någonsin kan njuta någon trefnad. För den åter, som någon gång utgjort en medlem af ett dylikt sjöresande sällskap, förefaller det ej mindre tydligt, att det hufvudsakligaste beror på fartygets chef, att, så väl i början af resan etablera denna trefliga ordning, som att under längden af passagen hålla densamma vid makt. Detta är emellertid en sak, hvari kanske mängden af coopvardi-kaptener icke kan skryta af att hafva så fullkomligt lyckats, då den mer och mindre framgången af deras bemödanden i den vägen så betydligt dependerar af det inflytande, de genom sitt mer och mindre bildade umgängessätt kunna förskaffa sig bland sina passagerare, hvilka i all-

mänhet, med rätta, ej anse sig ovillkorligt hafva underkastat sig skepparens auktoritet, på samma gång de embarkerat hans fartyg.

Ehuru Kaptenen här om bord, till en början, ej var så synnerligen omtyckt, i synnerhet bland den egentligen sjöfarande delen af dess passagerare, till följe af den ovanligt stora mängd människor, han tagit om bord på sitt lilla fartyg, så återställdes likväl småningom det goda förståndet emellan honom och dem, så väl genom nödvändigheten för de sednare att finna sig i en sak, hvilken nu icke kunde hjälpas, som äfven genom den förres kloka bemödanden att befrämja ordning och beqvämlighet, hvilka vittnade om både takt och vana i sådana fall. Detta, tillika med det milda klimatet och den vackra, ehuru ej gynnande passad-vinden, som åtföljde nära hela första hälften af resan, och som tillät ett nästan beständigt vistande på däck under soltältet, bidrog lika mycket att snart nog införa så mycken trefnad, som man kunde vänta inom relingarne på ett så beskaffadt fartyg.

V.

EN HÖNSNING.

Seglingen fortsattes i den Westindiska Archipelagen, väl något långsamt, men utan några minnesvärda äfventyr; och, gående lowarts passagen emellan öarna Jamaika, Domingo, Cuba och Crooked Island, under kryssande mot en merendels svag passade, sällan afbruten af någon starkare regnby, befann sig, efter fjorton dagars segling, ändtligen vår hermafrodit på höjden af ön Rum och afskar kräftans vändkrets på samma dag vid middagstiden. Då vädret var vackert, voro nästan alla passagerarne på däck, som vanligt spridda i grupper under soltältet, och på olika sätt sysselsatta med läsning, conversation, schackspelning, eller ock, mera overksam, blott njutande af den friska, behagliga vinden, under betraktandet af den sistnämde ön, hvilken passerades ganska nära.

På en gång afbröts den, hittills endast af vindens susning i tacklingen och sjöns sorl framför bogen störda, tystnaden inom relingarna af ett doft rop för ut, som tycktes komma från någon under bogsprötet; och då allas blickar vändes dit åt, möttes de af en, från galjonen långsamt uppkommande, hisklig figur, hvilken, klädd i en af vatten drypande kostym, tycktes hafva uppstigit ur hafvets sköte. Dess bistra, af djupa fåror korsade, ansigte, framstack vildt emellan de grofva, tågrika lockarna, som våta och okamma-

de nedhänge på dess breda axlar, hvilka, liksom de grofva armarna och benen, voro alldeles nakna, under det den öfriga delen af den stora kroppen var fantastiskt omlindad med en mängd röda, hvita och blåa tygstycken i den mest bizarra smak. I ena handen höll han en lång, treuddad gaffel och i den andra en ropare, genom hvilken han, efter att hafva prejat fartyget, tillkännagaf sig vara hafvets Gud, jemte sin önskan, att lära känna de för honom obekanta personer, som nu för första gången passerade tropiken. Efter honom uppkommo tvenne andra, lika groteska personager, hörande till Gudens svit, af hvilka den ene, som höll en stor kikare under armen, förklarades för dess Constapel, och den andre, som var en lång, svart figur, med en spak i handen och en stormropare, hängande i en trossända omkring halsen, presenterades som dess Högbåtsman.

Med gravitetiska steg skred detta, synbarligen ur hafvet nyligen uppstigna, sällskap förbi matroserna, som vördnadsfullt lemnade rum för dem på backen och gångbordet, bort till halfdäcket och Kaptenen, hvilken Neptunus nu gratulerade att ega en så vacker och välhållen skuta, som dess Constapel redan på morgonen hade igenkänt för en gammal "*Trader*" på Westindien, och dessutom tillhörande en nation, som var en af Gudens synnerliga favoriter. Sedan Kaptenen vederbörligen besvarat denna artighet, tillsade han Styrmannen att upphämta folk-pas-

set och passagers-listan, för att läggas under Hafsgudens ögon; hvilket denne sistnämde likväl förekom med förklaran att det vore onödigt, då, oaktadt mängden af passagerare, han ändå igenkände de flesta såsom förut presenterade, och med de få återstående, som icke voro i detta predikament, hoppades han bekantskapen snart skulle vara gjord.

Derpå vände han sig, efter ett ögonkast på de honom begäpande passagerarne, genast till vår förut nämde Judiska petit maitre, hvilken, med sin kurjösä min och förundrande åtbörder, visade sig vara bland deras antal, som icke förr hade sett detta spektakel, och derföre med så mycket större intresse deltog i detsamma. Efter att hafva helsat honom med ett familjärt slag på skullran med sin grofva hand, tillkännagaf Guden sin förundran öfver att finna en sådan liten grann herre här om bord, och frågade honom derjemte, hvad som kunde förmått honom, att nu våga sitt dyra lif på sjön, och utsätta sin granna kostym för att bli nedsmutsad om bord på ett fartyg — hvarunder han förtroligt fingrade det lysande sidenband, som en collier uppbar sprättens lorgnette. Denne, förbryllad så väl af Neptuni familjära språk och fasoner, som ock af de omkringståendes illa återhållna löje, svarade endast med en stum förlägenhet, hvilken icke minskades derigenom att Guden nu befalle sin Constapel låta den nybakade passageraren inskrifva sitt namn i förteckningen på sådana.

Denne framdrog, till den ändan, ur de yfviga vecken af sin våta dräkt, ett sammanrulladt ark groft karduspapper, jemte ett oformligt stycke rödkrita, hvilka båda persedlar buro synbarliga märken af deras fuktiga gömställe. Då vår förlägne Jude emellertid icke syntes benägen att verkställa den anmanade inskrifningen, antingen af en viss medfödd motvilja för att teckna sitt namn på ett blankt papper, eller ock kanske blott surprenerad af de mindre beqväma skrifmaterialerna, befriades han ändtligen från sin vända genom Gudens nedlåtande försäkran, att han kunde slippa egenhändigt teckna sitt namn, så vida han genom en *douceur* åt dess Constapel kunde förmå denne att göra det. Ytterligare härtill uppmanad af en bakom stående landsman, hvilken troligen af egen erfarenhet kände, att ingenting annat hjälpte eller egentligen åsyftades med detta uppträde, upptog vår Israelitiske *incroyable* långsamt sin börs, och på samma gång han med nationel afsaknad förflyttade en blank castilianare från dess gömma i Neptuni Constapels nerbeckade hand, befriade han sig äfven från vidare besvärlig gemenskap med Hafsguden och dess svit.

Emellertid hade Hans Oceanliga Majestät vändt sig åt en annan passagerare, den redan nämde Colombianen, hvilken han, med något mera aktning, helsade utmärkt välkommen från ett land, som förr, under den Spanska flaggan, hade sändt så många rika laddningar öfver hans rike, och på så många olika sätt bidragit att rik-

ta hans skattkammare, samt öka hans drabanters inkomster, och som äfven nu började bidraga till lifligheten på dessa farvatten, om icke så mycket med sin egen, åtminstone med andra nationers flagger. Denne, som ganska väl förstod Engelska, men som antingen icke kunde eller icke ville tala det med den munvige Hafsguden, och derunder troligen utsätta sig för åtlöje, valde ett annat mera universelt språk, under det han lät en liten gul talisman falla från sina fingrar ner i den förres hand. Neptunus, som icke ansåg under sin värdighet, att sjelf emottaga denna gyllene gåfva, nickade blott ett nådigt tack derföre, och, låtande den ligga i den öppna handen, hvarest den gjorde ett glänsande afbrott mot den bruna botten, förde den närmare upp till sina ögon, under det han förnöjdt utropade: "Ack! se min Kungliga cousin Ferdinand! — Det finnes väl få porträtter, som äro så utspridda och så välkomna som ditt, ehuru man icke kan neka till, att de flesta tycka mera om dessa små, väl infattade copierna, än sjelfva ditt lefvande original; och bland dessas antal tror jag mig med dubbelt skäl kunna räkna Señor" — hvarvid han vände sig till Colombianen — "som jag förmodar icke är intagen af någon synnerlig kärlek för Kung Ferdinand i Spanien?"

Med detsamma vände sig hafvets Monark åt en tredje passagerare, åter en medlem af Levi slägte, hvilken han förmodligen hade goda skäl tro äfven gjorde sin första sjöresa, och som han

derföre helsade välkommen till tropiken, med en förfrågan, huru den gungande färden bekommit hans dervid ovana mage; hvarvid han gaf honom en lätt klapp på nyssnämde temligen proeminenta del af den lilla Judens feta lekamen. Denne åter, som nyss varit vittne till prejandet af en medbroders pung, trodde sig kunna undvika en dylik aftvungen utgift, derigenom att han besvarade helsningen med försäkran, att han mådde så mycket bättre, som det icke var första gången han passerade vändkretsen. På Neptuni invändning, att han icke kunde påminna sig förut haft den äran göra bekantskap med honom, svarade den synbart förlägne passageraren, att han, det oaktadt, för några år sedan gjort en resa öfver oceanen i ett Engelskt fartyg. Ehuru den sluge Hafsguden väl studsade något vid detta oförmodade svar, så fann han sig ändå ögonblicket derefter, och sedan han vexlat ett skälmsk ögonkast med sina följeslagare, sade han, liksom efter ett nogare påminnande: "Ack ja, ni har rätt min herre, jag kommer nu ihåg det — ni var visst med i ett Engelsk skepp, som vid den tiden afskar tropiken under en så svår storm, att jag icke kunde komma om bord, och som för den hårda kultien hade alla sina stora undra segel beslagne och blott de små bramsegeln tillsatta, samt dessutom flaggen hissad på bogsprötet för att tillkännagifva sin svåra belägenhet. Jag ber er om förlåtelse min herre — förhöll det sig icke så?" — Hvad den listige

skälmen väntat, inträffade också: ty Juden, som aldrig gjort någon sjöresa förr, och ej misstänkte någon list, utan trodde, att den narrade Neptunus, genom sin fråga, blott ville urskulda sitt eget misstag, och betäcka reträtten, svarade genast, utan minsta betänkande, att förhållandet var precis sådant, och att han sjelf just passerade vändkretsen i detta skepp, samt tillade, i sin glada ifver öfver att nu hafva sluppit för så godt köp, att fartyget var i en svår belägenhet och förde precis samma segel och flaggen på sådant sätt som var nämt. Han hade också icke väl slutat denna, som han trodde, all förlägenhet slutande förklaring, förr än en högljudd skrattsalfva från, ej allenast Neptunus och hans drabanter, utan äfven de omkringstående matroserna och en stor del af passagerarne, öfvertygade den stackars Israëlit, att hans svar frambragt en helt motsatt verkan, eller att han genom detsamma kommit, som man säger, ur askan i elden. Han blef ock snart förvissad här om, då den ännu skrattande Neptunus vände sig till Kaptenen och passagerarne, och vädjade till dem, om icke den, som hade förklarat sig varit om bord på ett skepp, som i en storm länsat för blotta bramseglen med flaggen på bogsprötet, antingen genast borde kastas öfver bord, såsom förmodligen hörande till besättningen på "*the flying Dutchman*," eller ock förbunden till erläggande af dubbla inskrifningspenningar, såsom den

den der, med en all laglig sjömanöver stötande osanning, ville inbilla Hafvets Gud, att han förr ännu passerat en af dess rikes demarkations-linier. Ett allmänt, af fortsatt löje beledsagadt, bifall härtill, tvingade den utnarrade Juden att öppna på pungen, och under det Neptunus tog afsked af honom, lofvade han förmå sin svarte Högbåtsman, att, mot en liten "discretion" ge honom lectioner i seglens namn, bruk och ställning, till undvikande af dylika ledsamma felsägningar för en annan gång.

Derefter adresserade sig vår näsvisse Neptunus till den ena af fruarna, som han komplimenterade för dess raskhet att öfverlemna sig åt de sjelfsvåldiga vågorna, hvilka han likvist lofvade hålla i styr, åtminstone så länge, till dess de hunnit framföra en så dyrbar börda — frun hade en liten emboupoint — till sin bestämmelse. Han beklagade jemväl, att han icke kunnat förmoda ett så litet fartyg hysa så förnäma damer om bord, annars hade han visst medtagit sin kära Amphitrite, hvilken alltid låg öfver honom att få göra visiter på skeppen, dit han likväl så mycket mindre gerna lät henne medfölja, som hon ej allenast belamrade giggen med sina kammarjungfrur och hattaskar, utan äfven förlängde dessa besök genom sitt oupphörliga prat och frågor om moder, nyheter, med mera dylikt. Han trodde också, att, om han fått det nöjet presentera henne denna gången, skulle herrskapet å

båda sidor varit mycket belåtna och trakterade af hvarandras sällskap. Den stackars frun, som, redan vid Gudens första helsning, upptagit sin lösen, och sedan med förlägenhet afvaktade lägligt tillfälle, att genom dess framlemnande afbryta adressen, lyckades icke deri förr än nu, då Neptunus äntligen stannade med sitt prat, för att tacka för gåfvan, hvilken han sade sig endast kunna emottaga med det vilkor, att han finge öfverlemna den åt sin kära hälft, såsom en souvenir af en dame, med hvilken han önskat hon fått göra en personlig bekantskap.

Slutligen vände sig den sluge Sjöguden till en af pigorne, hvilken under hela tiden följt det våta triumviratets rörelser, med af förundran gapande blickar, hvori nöjet att betrakta de besynnerliga personagerna löjligt blandade sig med farhågan, att möjligtvis befinna sig så nära lifslevande hafstroll. Också spratt hon väl tillbaka ett steg, antingen af rädsla, eller blott modesti, då Neptunus klappade henne på kinden, under det han helsade henne, men sträckte likväl icke reträtten längre, då den galante Hafsguden bifogade med sin karess en smickrande artighet öfver hennes vackra ansigte, liksom vore det henne omöjligt, att icke med välbehag lyssna på dylika granlåter från en mansperson, han måtte nu vara troll eller menniska. Neptunus frågade henne derefter, hvad som hade tillskyndat honom lyckan att få göra hennes bekantskap, hvilken var så mycket mera angenäm, som det så sällan

unnades honom få formere connoissance med fruntimmer, och än mindre med unga ogifta, hvilka högst sällan togo vägen genom hans stater. Då han emellertid icke fick något svar härfpå, besvarade han sjelf sin fråga, med den förmodan, att hon säkerligen icke vågat sig på sjön för någon ting mindre, än att söka sig en man på andra sidan hafvet; och ehuru väl han icke fruktade, att en sådan skulle snart infinna sig der, så tyckte han ändå, att hon icke behöfde göra en så lång resa i detta ändamål, ty, fastän han sjelf icke kunde tillbjuda henne sin hand, såsom varande redan förmäld, så skulle han gerna se sin Constapel gift med en så vacker flicka, och fick därför nu äran presentera denna såsom en ung, rask sjöman, med hvilken han hoppades hon skulle finna sig ganska lycklig. — Hvad nu också den, synbarligen mera förlägna, än stötta, pigan tänkte om detta frieri, så afbröts det samma genom hennes husbondes mellankomst, hvilken, under det han släppte en penning i friarens hand, förklarade, att flickan nu icke kunde engagera sig, då hon var i hans tjenst; hvarpå den retirerande Guden småleende svarade: "Ja så hon tjenar er min herre" — och tillade, under det han drog sin dröjande Constapel med sig: "kom min gosse, flickan kan ju icke tjena två."

Ändtligen vände sig Neptunus åter åt Kaptenen med förklaran, det han nu icke kunde upptäcka flera personer om bord på dess fartyg, hvilka voro honom främmande, och att han således

vore färdig att lemna den vackra skonerten, samt tillsade derföre sina drabanter, att gå för ut och se till att giggen vore klar. Kaptenen böd honom nu stiga ner i kajuten, för att dricka ett glas, innan han satte af, men derpå svarade han, att han nu icke hade tid dertill, då han redan tyckte sig se en seglare i lowart, hvilken han, tillika på stenkolsröken, luktade att det var en Engelsman, som kom nedseglande med passaden, och som säkert medförde många, för honom okände passagerare till Westindien; och att han således finge skynda dit om bord, men att han i alla fall skulle, om Kaptenen så behagade, taga en grogg på fallrepet. Då Stedwarten till den ändan upptagit rom-flaskan och vatten-karafinen, bad Guden honom också genast tillaga en sådan "*not too weak*;" och sedan han tillönskat Kaptenen en lycklig resa, hvartill han i sin mån skulle bidraga så mycket som stod i hans makt, störtade han på en gång den starka groggen i sig. Derefter skyndade han för ut på backen, der han och hans kamrater i ögonblicket försvunno under bogsprötet, hvilket i detta afseende kunde kallas en kuliss, bakom hvilken gömde sig aktörerne i denna farce, hvilken uppföres på olika vis om bord på nästan hvarje fartyg, som passerar tropiken eller eqvatorn, och gifves med mer och mindre framgång och bifall, allt efter som antalet och beskaffenheten af novitier, samt qvickheten hos hufvudpersonen, ger ämne till löje och munterhet.

VI.

EN STORM.

Efter vändkretsens passerande förändrade sig seglingen i tvenne afseenden: de hittills ständigt sedda Westindiska öarna voro redan andra dagen ur sigte, och med detsamma allt land på denna sidan första landkänningen af Norra Amerika; äfvensom den hittills blåsande ostliga passad-vinden började draga sig mer och mer åt norr, till dess den ändtligen, efter några dagars förlopp, och lika många graders framträngande norr om tropiken, hunnit upp till nord-ost, då den småningom utstillnade och utträngdes snart af en lätt syd-ost karring, hvilken, efter hand dragande sig till full sydlig, slutligen åtföljd af regnbyar kom friskt blåsande från syd-vest, och således i sin alldeles motsatta riktning med passadens sista flägtar, liksom bekräftade ankomsten till de variabla vindarnas emporium. Under tiden erböd seglingen ingenting mera märkvärdigt, än alla dylika i dessa farvatten, och ehuru angenäm resan kunde vara, åtminstone för de mera sjövanda passagerarne, så gaf den just icke ämne af något mera allmänt intresse, hvarken för beskrifvaren att utveckla eller för läsaren att inhämta. Sålunda, under det loggbokens upplinierade folio-sidor presenterade den vanliga mosaiken af dag, datum, vind, väderlek, miltal, longitud, latitud m. m., upptecknade i en sådan concis abreviations-stil och med så tekniska

termer, att denna volum, för ett profant öga, snarare liknade ett hieroglyfiskt manuskript, än en Journal, tjenlig till att upplysa en landman om resans händelser, kunde passagerarnes dagböcker, under samma tid, i detta afseende icke innehålla annat än matta variationer af de vanliga themata: vackert väder, regn, blåst, sjögång, hajar, delfiner, seglare, flygfiskar o. s. v. Vi skola därför nu göra ett åtta dagars hopp i berättelsen, och öfver hälften så många hundrade mils språng i resan, så att vi på en gång befinna oss på 38 graders latitud, eller ungefär på höjden af Cap Hatteras — en låg udde med ett utskjutande ref, som anses för ett af de farligaste på hela den långa Nord-Amerikanska kusten — och så nära land, att vi hade god känning af Golfströmmen, eller den beständiga hafsström, som sätter längs kusten af Norra Amerika, och förorsakas af den beständiga ostliga passad-vinden, hvilken forserar vattenmassan från Atlantiska Oceanen in i Caraibiska sjön, der den, motad af Panama-näset och Mexikanska kusten, måste taga en nordligare riktning, och sammanprässad mellan Cuba och Florida, slutligen rusar upp längs kusten af Förenta Staterna, och vid vissa tillfällen kännes, ehuru svagt, till och med ända upp till Newfoundland's bank.

Som denna ström naturligtvis mycket befordrar seglingen från Westindien till mera nordliga latituder, så söka vanligtvis fartyg, som ämna sig åt detta håll, att så fort som möjligt komma

i åtnjutande deraf, derigenom att de, sedan de äro väl fria för de låga, med farliga grund infattade, Bahama-öarna, styra nordvest, till dess de genom skillnaden i vattnets temperatur finna sig vara inom den, mellan tropikerna upphettade Golfströmmens vattenmassa. Den stora lättnad, navigationen härigenom erhåller, förminskas ändå något af den stormiga och osäkra väderlek, som granskapet med Nord-Amerikanska kusten oftast medförer under höst- och vintermånaderna, då ej sällan vinden med ovanlig hastighet förändrar sig från de blida och fuktiga syd-ostliga hafsvindarna till kalla och torra nordvestliga, hvilka komma på en gång utblåsande från land med hela styrkan af en häftig storm. Då vi nu voro i November, en månad, som icke gerna utledsnar sjömannen med för mycket stiltje, hvarken på Östersjön, Nordsjön eller den del af Atlantiska hafvet, som ligger på denna sidan om norra vändkretsen, så hade vi också icke skäl att förmoda, det vår skonert skulle slippa fram för bättre köp, än alla andra fartyg, eller att den, ehuru hermafrodit, skulle mindre hårdt bli anfäktad af Eolus, än fartyg af de andra genera. Vi hade också icke seglat länge under Golfströmmens inflytande, eller väl hunnit höjden af ofvannämde Cap, förrän vi fingo på samma gång en liflig öfvertygelse om motsatsen, som erfarenhet af den hastiga förändringen i väderlek på detta farvatten.

Det var sent på eftermiddagen och solen hade redan närmat sig så mycket vestra horisonten, att dess strålar nu började intränga mellan relingen och undra kanten af de lägre seglen, och på detta sätt upplyste däckets, hvilket annars varit för det mesta beskuggadt af dessa segel. Vinden kom friskt blåsande från sydost, eller något akterligare än tvärs in på fartyget, som, makligt rullande emellan de måttliga vågor den uppreste, hade nästan alla sina segel tillsatta, och med lösa boglinor och utsläppta skot, liksom under en ledig nonchalance, lät sig framföras öfver åtta mil i timmen. Den beständiga massan af skum, som under ett jemt forssande buller framvältrades för bogen, ökades och minskades allt efter som denne del af skeppskroppen sakta sänktes eller lyftes af de upphinnande vågorna, och sönderskars derunder idkeligen af förstäfven, i tvenne långa och smala drifvor, som, följande hvar sin sida af fartyget, slutligen, tillika med det af otaliga små hvirflar och bladdror bestående kölvattnet, formerade trenne parallela linier, hvilka för en längre tid markerade skeppets väg genom vattnet. Med undantag af ett och annat lätt stänk, som ibland yrde öfver lowarts-bogen in på backen vid någon ovanligt djup dufning af förskeppet, och som snart upptorkade igen, syntes ingen vattendroppa på det torra däckets, hvilket i snygghet och hvithet kunde täfla med ett renskuradt salsgolf. En mängd af passagerare syntes också nu, promenerade ef-

ter hvarandra fram och tillbaka, på detsamma, hvaribland de flesta voro stadda i ett allmänt, och, som det tycktes, af de täta skrattsalfvorna, muntert samtal med hvarandra, och några andra deremot, mindre högljudt och mera allvarsam, fortsatte sina jemna slag längst akter ut, synbarligen mindre inbegripne i någon underhållande konversation, än observerande väderleken och gifvande hvarandra tillkänna sina tankar derom. Dessa sednares gång stördes också ibland, antingen af de halter som gjordes, för att mera beqvämt kunna betrakta den del af himmelen, från hvilken vinden kom, eller ock af de afvikningar från promenaden, som gjordes ned till relingen i lä, för att under den utfirade bommen kunna mera beqvämt observera solnedgången, eller rättare den nord-vestra delen af himmelen, hvilken nu började antaga ett hotande utseende.

En mängd lätta strömoln, hvilka af vinden blifvit drifna till nyssnämde del af horisonten, hade nu på någon tid börjat här samla sig, och, liksom af någon motande kraft hopade på hvarandra, begynte de uppstappla sig mera kondenserade, och formerade sig snart i en svartgrå molnmassa, som, tung och hotande, började utsprida sig emellan horisonten och den nedgående solen. Denne åter, som redan antagit ett blekrödt utseende, sänkte sig allt mattare och blekare ned mot den ojemna kanten af det mörka molnet, till dess den slutligen försvann bakom detsamma, och kunde nu endast spåras på

de ljusa, kaggelformiga strålkastningar, med hvilka den här och der i olika direktioner genomträngde, och som visade, att skymassan antingen icke varit hel, eller ock redan börjat att fördela sig. Detta syntes snart ännu tydligare, då åtskilliga af dess öfra delar, liksom lösryckta af någon häftig kraft, började åtskiljas och med tilltagande hastighet sprida sig uppåt himmelen. Emellertid hade äfven den nedra kanten småninngom lyft sig så mycket öfver horisonten, att då solen slutligen, lik en matt glödgd eldkula, nedgick, hann den jemt mellantränga sina sista hemska strålar, liksom för att i sista ögonkastet varna för den kommande hastiga förändringen i väderleken.

Denna varning var också icke fruktlöst gifven, ty uppmärksamma ögon hade länge följt, så väl den nedgående solen, som de hastigt uppstigande molnen; och den förstnämde hade icke förr sjunkit under horisonten, än Kaptenen, efter en hastig blick uppåt topparna, ropade: "alle man på däck, att berga segel." Snart voro också alla lä-segel och de mindre lätta segeln borta, och då derefter en röst från förtoppen frågade: "skola vi refva eller berga toppseglet," hördes straxt Kaptenens stämma, med den hastiga ifver som så väl markerar, huru mycket skyndsamhet är nödvändig: "berga och beslå hvar enda lapp, annars får vi snart den som gör det." På detta sätt drog det ej länge, förrän alla seglen, med undantag af klyfvaren, voro bergade; och, i stäl-

let för att styra den gamla kursen undan den ännu blåsande goda vinden, lades skonerten bidevind för styrbords halsar, så att den nu låg med akterspegeln vänd åt solnedgången, klar att på detta sätt emottaga den från nord-vest kommande stormen.

Under det fartygets utseende uppe i vädret sålunda af dess besättning förändrades, började äfven dess däck antaga ett annat utseende i anseende till de derpå varande passagerarna. De flesta af dessa blefvo oförmodadt uppskrämda af Kaptenens befallning att berga segel; ty, ehuru de icke varit nog mycket på sjön, för att afluftens utseende kunna förutspå den kommande förändringen i väderleken, hade de ändå nu varit tillräckligt länge om bord, för att finna, så väl af hastigheten som tonen, hvarmed Kaptenen befällte sitt folk intaga seglen, att någonting ovanligt var å färde. Deras jemna promenad på däcket blef också i samma ögonblick afbruten, och i stället för det muntra samtalet, började nu deras frågande blickar vandra, under stum villrådighet, emellan matrosernas arbete och Kaptenens ansigte, i hvilket sednare de likväl icke läste något annat svar, än det, dennes forskande ögonkast på molnet vid solnedgången, möjligen kunde anvisa. Deras rädda och förlåtliga nyfikenhet blef likväl snart nog tillfredsställd, då Kaptenen, som nu kom ihåg sin dubbla befattning, af Skeppare och Vård, vände sig till dem med en uppmuntrande försäkran, att det var in-

genting farligt, och att vi blott finge en liten blåst från ett annat håll, som snart gick öfver. Han tillade emellertid, under det han vände sig åt fruntimren, som sutto på soffan vid kappen, att det kanske vore bättre om de, som icke vore desto mera roade af att betrakta ovädrets utbrott, gingo ner i kajuten under tiden, der de voro mindre generade af manövern. Denna anmaning åtltyddes också, af så väl alla fruntimren och barnen, som äfven af en del af de manliga passagerarna, af hvilka sednare likväl en och annan med sitt osäkra dröjande på däck och i kajutgången tycktes vara i rädd villrådighet, om han borde bli uppe eller nere, under den fruktade katastrofen.

Under tiden hade den emellan norr och vester liggande del af himmelen betydligt förändrat sig, så att, i stället för ett tjockt, tungt moln, såg man nu endast en mängd tunna, lätta skyar, hvilka kommo jagande emot oss med en fart, som skulle de vilja täfla om att först hinna fram. Ännu kändes emellertid ingen skillnad i väderleken om bord, utan den ljumma syd-ost-vinden blåste nästan lika friskt och fyllde jemt det enda seglet, som var tillsatt; så att skonerten sakta och tyst skred fram genom böljorna, liksom under motvillig förundran öfver att nu finna sig vänd emot dem. En djup tystnad rådde inom relingarna, ty både besättningen och passagerarna stodo under en stum väntan på ovädrets utbrott, liksom fastnaglade på sina platser,

med spända blickar på himmelen och sjön akter ut.

Ändtligen stördes denna hemska tystnad af ett slag från klyfvaren, hvilken redan började sakna vind för att stå full, och slog snart emot staget för hvarje sjö. Nu kändes icke den ringaste väderpust på däcket, och om man haft ett bart ljus tändt på detsamma, skulle lågan hafva brunnit med lika perpendikulär stillhet, som i ett stängdt rum. Detta djupa lugn räckte likväl ej många sekunder, ty nu hördes redan en susning liksom af en ström, under det en fradgande hafsytta kom flygande emot oss; och just som Kaptenen, hvilken stod längst akter ut på flaggkistan, skrek till rorgångaren: "upp med roret! här kommer han!" flög hatten af hufvudet på honom, och med detsamma rusade stormen in från bagbords låring med ett hest skrån öfver skeppet, åtföljd af ett öfverröstande, gällt hvinande i tacklingen; och i samma ögonblick lade skonerten öfver så mycket, att hela gångbordet lades under vattnet. Allt, hvad som ej var desto fastare försäkradt på sin plats, ramlade härunder utför däcket åt lä, och deribland voro äfven några passagerare, hvilka troligen, att dömma efter deras fysionomi, ty deras rop kunde icke höras, ansågo sig redan förlorade.

Det första menckliga ljud, som trängde sig fram genom stormen, var: "Hal an klyfverts skot!" hvilket kom från den mot storbommen lig-gande Kaptenen; och då nu matrosen vid roret

fått rorpinnen upp i lowart, med tillhjälp af sin egen kroppstygd, hvilken nästan hängde i lä om drillhjulet, så började fartyget så måningom att på samma gång uppresa sig, som det genom det anskotade förseglets kraft begynte att göra fart, och med detsamma falla af från vinden. Denna fart ökades också så mycket, att inom några ögonblick flögo vi åstad för den rasande vinden med en fart, som troligen öfvergick tio mil i timmen, ehuru vi icke hade mera än ett litet snedsegel tillsatt.

Innan saken hunnit derhän, eller under det fartyget ännu låg på sidan, tilldrog sig en scen i kajutgången, som för åskådaren var så löjlig, som det i alla fall allvarsamma af hela skådespelet möjligen kunde tillåta. En mängd af de förut nedgångne passagerarne hade nemligen vid den svåra öfverhalningen ganska förlåtligt blifvit så uppskrämda, att de, troende ingenting mindre än att fartyget höll på att kantra, genast skyndade att komma upp på däck. Detta blef dem ändå svårare att verkställa än de trott; ty de kunde icke få upp kajutdörren så hastigt som de önskade — hvilket ofta är händelsen med dörrar om bord på ett fartyg, som kränger mycket, då de ofta bli så inklämda af skotten, att de ibland icke kunna upplåtas förr än öfverhalningen är förbi. Häraf blefvo de naturligtvis ännu mera förskräkta, så att, då de ändtligen kommit igenom, och i sin förtviflade brådska klättrat öfver hvarandra på den starkt lutande trappan

hunno de äntligen med sina bleka, förfärade ansigten öfver kappen, just som fartyget hade börjat uppreša sig igen; och, sedan de först öfvertygat sig om att fartyget icke låg alldeles under vattnet, började de med sina vilda blickar efterse, om det ännu funnes några menniskor qvar på däck. Då de äfven härom blifvit öfvertygade, och dessutom af de många åt dem leende ansigtena funno, att här väl icke vore mera någon fråga om att gå till botten, så repade de snart mod och uppkommo på däck, småningom efterföljda af de flesta kort förut nedgångna passagerarne, hvilka, försäkrade om att det värsta nu var öfver, åter vågade sig upp, för att med den glada talträngdhet, som alltid åtföljer en lyckligt öfverstånden fara, meddela hvarandra sina känslor och belägenhet under öfverhalningen.

Ehuru de flesta af vårt resande sällskap på detta sätt gratulerade sig, att hafva undsluppit en, i alla fall onödigt fruktad, kantring, hade de väl ändå varit mindre frikostiga på sina glada utgjutelser, om de vetat hvad som återstod dem, eller att denne förfärlige by, i stället för att, efter Kapteneus uppmuntrande utsago, vara en hastig vindsförändring, ej var annat än en förelöpare till en svår storm. Oaktadt vi nu, länssande undan densamme, icke kände den så mycket, då den tjutande blåsten kom rätt akter ifrån, och ännu icke kunnat uppröra sjön nog mycket, för att göra fartygets rörelser svåra, så kunde ändå hvar och en, som icke gjorde sin första sjö-

resa, snart nog finna, att detta behagliga tillstånd icke kunde räcka särdeles länge.

Också hade vi icke rusat så der åstad, genom den öfverallt uppfradgade sjön, ungefär en halftimme, under hvilken väl byen kanske saktat sig något, jemförd med dess första choc, men deremot sjögången och mörkret tilltagit i en vida känbarare proportion — förrän Kaptenen, under en med löje blandad ovilja, utropade: "*No, by God! we can't scud back again to the Westindies!*" — hvarestefter han började gifva befallningar till den snart förestående upplofningen till vinden. Utom de preparativer, matroserna gjorde till denna manöver, medelst rårs och stängers nedtagning, samt ett stormsegels klargöring, blef äfven Stewarten befalld att se till, det de lösa effekterna i kajuterna blefvo försäkrade på sina ställen; hvilket var så mycket mera vödvändigt, som de troligen ännu lågo kullbyterade om hvarandra efter den starka öfverhalningen.

Innan alla dessa förberedelser hade hunnit slutas, var det alldeles tillmörknadt, eller rättare så mörkt, som det kunde bli på ett så upprördt och så salt haf; ty, oaktadt solen nu, nära tvenne timmar efter sin nedgång, redan var så långt under horisonten, och himmelen så mörk, att vi i detta afseende hade full natt, så spridde ändå den nästan öfver allt skummiga sjön ett matt, månlikt sken öfver fartyget, som betydligt lättade matrosernas arbeten i tacklingen.

Det

Det var också en bland de mest imponerande scener, man kunde tänka sig, att se det nästan segellösa skeppet med pilens fart flyga öfver ett, liksom af silfvermassor bestående haf, hvilka, under det de insvepte den mörka tacklingen i ett magiskt sken, läto dunkelt framskymta de rörliga figurerna af de i vädret arbetande matroserna. Dessas högljudda rop till kamraterna på däcket bortfördes som oftast af den häftiga vinden, eller öfverröstades af dess tjutande hvissling genom tacklingen och de idkeliga slagen af ändarne mot masterna. Häftigheten af dessa många olika ljud tillät sällan det dofvare bullrat af sjöns brusning höras, ehuru det jemt förstärktes af den skarpare, hväsande forssen framför skeppsbojen.

Midt under denna högljudda strid, emellan de upprörda elementerna, hördes ändtligen en genomträngande menniskoröst från fören af fartyget utropa, att det var klart för, hvilken väntade underrättelse genast från halfdäcket besvarades med befallningen, att hala ner och beslå klyfvaren. Så snart detta var verkställdt, fick rormannen tillsägelse, att så småningom lägga roret om styrbord; och kort derefter började skeppet afvika från sin kurs på samma gång det med förstäfven långsamt närmade sig upp mot vinden. I och med detsamma begynte en allmän förändring kännas så väl i själfva fartygets rörelser, som i vindens och sjöns verkan. I stället för att det förra hittills rusat åstad, utan nå-

gon slingring eller krängning, nästan så jemt och rätt upp, som om det legat i hamn, så började det nu luta öfver åt styrbord, på samma gång de mer och mer tvärs kommande vågorna begynte göra tvärskepps rörelserna betydliga, i samma proportion fartyget lofvade upp åt bagbord. I lika förhållande tycktes vindens kraft tilltaga, hvilken, ehuru stark och bullrande den hittills varit, nu ökade sig jemt till den grad, att, då anlofningen var slutad, kunde ingenting höras för det ihåliga tjetet i tacklingen, den skärande hvisslingen genom blocken och de gälla smällarne af tågen emot masterna, hvilka tillhoppa nu instämde i ett det mest förfärliga chorus, hvilket icke förlorade något i disharmoni derigenom, att det förändrades från forte till piano efter fartyget olika öfverhalningar från lowart till lä.

Emellertid hade fartyget icke förr kommit till vinden, förr än matroserna började hissa det stormsegel, hvilket de redan förut gjort klart att tillsättas: detta bestod af storseglet med stora refvet intaget, eller på det betydliga sätt förminskadt, att endast den öfre lilla trekanten af det annars så stora seglet var kvar, hvilken ändå nu var tillräcklig för sin bestämmelse, att, utan afseende på någon framfart, endast hålla fartygets aktra del från vinden, eller rättare dess främre emot sjön, i hvilken ställning det lättast arbetar emot deusamma.

Innan detta arbete var slutadt, och alla ändrar uppskjutna, samt alla effekter försäkrade på

sina ställen, eller innan man fått allting i det ordentliga, och för sjömän behagliga tillstånd, som om bord kallas "*Snug ship*," var redan klockan öfver åtta på aftonen, eller första vakten ingången; så att sedan vakten nu var satt, och Stewarten dessutom underrättadt om att théet var serveradt, så blef däcket snart temligen tomt på folk, då passagerarne småningom efter hvarandra nedgingo i kajuten, och besättningen till det mesta försvann i det dunkla mörkret för ut på backen, för att äta sin qvällsvard och derefter antingen intaga sina kojer, eller ock bättre bereda sig till första vakten genom mera kläders påtagande. På detta sätt stannade Styrmannen ensam vid roret, till dess, efter några minuters förlopp, man såg en matros komma balanserande längs gångbordet med kavajen ännu under påtagning, öfver hufvudet, samt munnen ifrigt sysselsatt med instufvandet af den tobaksportion, som borde bli dess kära sällskap under rorturnen. Han hade just hunnit sluta dessa värf, då han anlände till sin post vid drillhjulet, som Styrmannen lemnade åt honom, med tillsägelse, att endast låta roret ligga i lä, hvilken befallning besvarades med ett "*Ay Ay Sir!*" hvarefter båda åtskiljdes: den ene intagande sin ställning i lowart om drillen, och den andre förfogande sig akter ut till flaggkistan, hvarest han valde sig en beqväm plats uppe i lowart, från hvilken han, sittande, kunde hafva en fri öfversigt af däcket och tacklingen.

Som fartyget var en af dessa välbyggda farkoster, hvilka manövrera lika väl som de berga sig för sjön, eller, med andra ord, en god sjöbåt, så låg hon nu ganska makligt på vattnet, ehuru sjön redan hunnit den höjd, att rörelserna började bli temligen betydliga. Detta märktes likväl icke så mycket uppe på däck, som mera under det samma, eller i kajuten, der ordningen ännu icke hunnit så etableras som på däck. Ehuru de flesta af det resande sällskapet redan intagit sina respectiva kojor, funnos det ändå flera uppe, hvaraf några voro sysselsatta med att dricka théé, och andra med att ställa sina saker i ordning för den oroliga natten, eller ock afklädande sig, men alla, i mer eller mindre mån, sysselsättande det stackars inventarium om bord, som skulle kunna kallas ett perpetuum mobile under storm, men som i vanligt tal kallas Stewart. Sålunda, sedan en ropat Stewart! slå på mera vatten i kannan, hade denne syndare icke väl hunnit balansera sig fram, under fartygets häftiga slingringar, emellan koffertar och kullfallna stolar, med sin théekittel, förr än en annan bakom honom ropar: Stewart! hvar är min Sac-de-nuit? För att vinna tiden, sätter han den till hälften uttömde kitteln bredvid sig på däck, stöttad emellan benen af en kullagd tältstol, och börjar framleta den begärde kappsäcken ur det chaos af dylika och andra slags byllten, som, likt drifved i en storm, samlat sig i lä-hörnet af kajuten. Just som han är bäst sysselsatt härmed, ropar en

tredje uppe i en af lowarts kojor: Stewart! tag hit mina tofflor; hvilken befallning, denne likväl knappt fått utskrika, och Stewarten ännu mindre uträtta, förr än en häftig öfverhalning rycker vår toffellöse gynnare loss från sin plats i lowart och sätter honom i drift öfver kajutgolvet ner på Stedwarten och kappsäckarne. Denna färd hade ändå icke varit så farlig, om icke olyckan velat, att thée-kitteln just, likt en undervattensklippa, stått i farvattnet för vår barfota passagerare, hvilken, stötande kull den i farten, fick en stor del af dess varma laddning öfver fötterna. Det tumult och oväsande, som nu uppstod, var verkligen nog för att sätta hela kajuten i rörelse, och uppväcka äfven den mest hårdsöfde passagerare; ty utom skriket och svordomarne mot Stewarten från den olycklige — som icke var någon annan, än den förr nämde Judiske sprätten — så hade thée-kitteln, till råga på farcen, genom den förenade kraften af stöten och skutans krängning fått en sådan fart, att den flög in i den undra kohen i lä, hvarest den genast uppväckte en der liggande passagerare. Denne, lika uppskrämd af skriket utanföre, som af den oväntade sängvärmaren, flög upp af sängen, och, fattande corpus delicti med båda händerna, åter utkastade den under en hjertlig ed, så att den — antingen man får betrakta det som ett lyckadt kärnskott eller som en förflugen kula — träffade vår stackars Jude, som nu var på god väg hem, stretande med armar och ben

upp till sin säng i lowart, midt i det likväl minst ömtåliga, fast mest præminenta partiet af dess framåt lutande, i djup negligé varande kropp, hvarest den sotige bomben lemnade en stor, svart träff efter sig. Som ett larmskott blef detta nu signalen till en general skrattsalfva, hvilken genast bröt ut från alla vrår i rummet, till den höjd, att den öfverröstade så väl de båda agerande passagerarnas svordomar, som Stewartens ursäkter, hvilka också snart följde med strömmen och förvandlades till lika hjertligt skratt med de öfrigas, så mycket hellre som théé-kittelns innehåll ej var så hett, att någon skada derigenom tillfogades hvarken den enes kropp eller den andres fötter.

Sålunda slutades detta uppträde ganska glädtigt och muntert, och något derefter upphörde äfven all oreda och buller i kajuten, sedan nemligen de souperande herrarna slutat dricka sitt théé, och Stedwarten fått afduka bordet, samt hunnit ställa alla passagerarnes saker i ordning för natten; hvilket icke aflopp utan en proportionerad mängd rop på denne stackars upppassare, hvilken, på ett så litet fartyg, med så många passagerare, verkligen hade en så kallad hundpost, då han åt ett dussin personer måste spela de hvar för sig besvärliga rolerna af hofmästare, taffeltäckare och betjent.

Andra morgonen väcktes man af det vanliga gnisslandet och brakandet, som alltid medföljer en biliggning under hårdt väder och svår sjö-

gång, på samma gång fartygets häftigare rörelser gjorde uppstigandet och påklädningen, om icke just äfventyrliga, åtminstone besvärliga; hvilket också orsakade att större delen af de mindre sjö- vande af kajutens invånare, bibehöllo sina plat- sar i kojerna. Uppkommen på däck, fann man också, att stormen fortfor ännu oförminskad, och att böljorna vuxit till en förfärlig höjd sedan gårdagens afton. Ehuru ingen sjö gick öfver bo- gen, så röko ändå idkeliga vattenskurar öfver re- lingen, och högt upp på tacklingen, hvilka, tilli- ka med vattnet från lä, som vid öfverhalnin- garne sköljde upp åt lowart, försatte däckets uti ett jemt flytande tillstånd. Luften var grå- blå och alldeles molnfri, utom några små, tunna smutsfärgade, likasom trasiga skyar, hvilka här och der flögo åstad öfver himmelen, liksom nu och då utsläppta, endast för att visa stormens fart och direction. Solen, som nyss var uppsti- gen, hade en matt, ljusgul färg, och kastade si- na svaga November-strålar öfver den upprörda sjön och det gungande skeppet, der inga segel hindrade dem från att nedtränga på det våta däckets; och, reflekterade i de vattenskurar, som jemt yrde öfver lowarts-bogen, formerade de be- ständiga regnbågar öfver backen, hvilka idkeligen förändrade sin form och färgbrytning efter far- tygets olika dufningar. Stormen tjöt genom tack- lingen och anslog vilda accorder på strängarna af den stora Eolsharpan, som dånade starkare och svagare efter fartygets olika öfverhalningar, un-

der det den jemt accompagnerades af hvisslande löpningar genom blocken och gälla stacatto slag af ändarna på masterna. Med undantag af några ensliga fiskmåsar, som under ängsliga skrik svängde sig omkring skeppet, gungade detta fram i svårmodig ensamhet på den ödsliga oceanen, öfver allt omgifvet af den nakna horisonten, på hvilken hvarken land eller fartyg kunde upptäckas.

De beständiga och häftiga rörelserna af fartyget hindrade all promenad på det oroliga däcket, hvilket höjde, sänkte och vände sig efter sådana invecklade och oberäknliga rörelselagar, att det äfven för den mest studerade, eller rättare praktiserade, i detta slags mekanik, var omöjligt att företaga någon promenad på detsamma; hvilket annars i en så hög grad bidrager till en sjömans trefnad om bord, och skulle kunna kallas en outhärlig omständighet för ett behagligt sjölif under en längre resa. Det är också ingenting, som kanske så genast och säkert skiljer folk af det gungande yrket från dem af andra, som just denna benägenhet, och i de flesta fall äfven förmåga, att trampa fram och tillbaka på ett skeppsdäck; hvilken vanligen snart nog förråder sig på hvilket passagers-fartyg som helst, sedan det kommit ut i sjön, der man då nästan alltid ser en del personer, med en, för de andra obegriplig, ihärdighet och med en, troligen i dessas ögon till dårskap gränsande, evishet, sträfva fram och tillbaka, balanserande mot

fartygets rörelser, endast för det besynnerliga nöjet att få komma fram till fören och sedan under samma exercis komma tillbaka akter ut, och så fram och tillbaka outhärligt. Under allt detta synes på samma tid ett vanligen större antal personer, hvilka trängas om de få bekväma sittplatser, som kunna erbjudas på ett vanligt skeppsdäck, eller i brist deraf fatta fixa poster på någon kanonlåda, vattentunna eller hvad som kan erbjuda ett, äfven det obehvämmaste sittställe, utan afseende på, om det är i lä eller lowart, utsatt eller icke för vind, drag, stänk, hindrande eller befordrande någon utsigt, med mera, och hvar-est det således icke är underligt, om de snart ledsna vid det enformiga af sin ställning, och derefter med jäsningar och olustiga blickar betrakta föremålen omkring sig, till dess de slutligen begifva sig under däck, under önskning att resan snart vore slut, åtföljd af funderingar, huru det väl är möjligt, att man af fri vilja, eller utan att vara prässad, kan välja ett så tråkigt, onaturligt och besvärligt lif som sjömanslivet.

Då, som ofvanföre sades, häftigheten af fartygets rörelser hindrade den vanliga promenaden på däck, återstod ingen annan sysselsättning för den, som ändå föredrog det öppna fria däck med sin friska blåst framför den trånga kajuten med dess tunga, qväfvande luft, än att välja sig en någorlunda bekväm plats akter ut, och der, ostörd öfverlemnande sig åt det tankspel, som åskådandet af de båda elementen befordrade,

meditera öfver sjölifvet och dess så olika bedömande af olika människor; hvilket, som nyss nämndes, går så långt, att den ene skulle till och med anse som ett syndastraff det, som den andre likväl valt till sitt ständiga yrke.

Utom det, att sjelfva det egentliga sjölifvet, likt alla andra lefnadssätt, genom vanan vinner ett ökadt behag, så måste man väl ändå medgifva, att det äfven i sitt yttre, eller i sina många karakteristiska accessoarer, äger någonting eget raskt och lifligt, som i lika hög grad harmonierar med, som det är lockande för, en mängd unga människors lifliga och lekande inbillning. Blott detta har troligen skaffat den Navigerande orden många adepter; men lika många, om ej flera, hafva säkerligen blifvit indragna deruti, genom det lockande uti sjömännens berättelse om sina vidlyftiga resor och om de många olika länder och saker, de hafva sett under sina långväga färder. Detta är väl också någon ting så retande för hvarje liflig människas imagination, att man icke just behöfver vara någon Robinson, eller någon allt för obetänksam yngling, för att fastna på den lockande kroken; ty troligen ligger inplantadt i hvarje ung och frisk människosjäl ett frö till kunskapsbegär, hvilket visserligen i de flesta fall genom omgifvande omständigheter kan dö bort, men som hos andra deremot uppväxer till den höjd, att det icke kan mera qväfvas, utan måste på ett eller annat sätt tillfredsställas. Detta kan visst ske på olika vis, efter

de olika riktningar, detta begär genom uppfostran och ynglingens närmare omgifning antager; men icke gör man derföre alltid rätt i att säga om en sjölifvet väljande ung man, att han icke dugde till något annat än sjöman, och derföre flyger han nu verlden ikring: hvilket likväl ofta är refrainen på den visa, hemmavarande anhöriga sjunga, då frågan är om någon medlem af familjen, som emot deras önskan valt sjölifvet i stället för något annat, hvilket icke så öfverensstämde med den liflige gossens håg att, som man säger, se sig om i verlden och, åtminstone på detta sätt, få mätta sitt begär att lära känna andra länder och menniskor än fädernebygdens. Derföre får icke, å andra sidan, nekas till, att många välja, eller rättare tvingas att välja, sjöyrket, derföre att de icke duga till något annat; eller liksom man, mera qvickt än sant, svarade någon, som frågade, hvarföre nu varande Kungen af England uppfostrades till sjön: att det i hvarje talrik familj merendels fanns någon vild pojke, som icke passade till något annat, och derföre måste man göra honom till sjöman, — Så mycket för möjligheten af att bli sjöman, men dermed är icke frågan besvarad, huru man kan *fortfara* att vara det; ty det ena är verkligen icke någon ovilkorlig följd af det andra.

Innan man skrider närmare in i saken, är det kanske icke så öfverflödigt att anmärka, det här icke kan bli frågan om de lägre, ehuru talrikaste, af yrkets medlemmar, eller med andra

ord dem, som mera mekaniskt deltaga deruti, och hvilka, sedan de en gång valt detta handverk, icke gerna kunna eller vilja gå tillbaka till ett annat, då de icke passa för något sådant — utan endast om dem, som genom sin mera bildning, eller åtminstone bättre uppfostran, icke äro hindrade att lemna sjölifvet och välja någon, favor och besvärligheter mindre underkastad, plats i samhället.

Ehuru, som nyss sades, sjölifvet vid första påseendet har mycket lockande för en ung och rask gosse, så torde det väl ändå hända, att ej så många skulle fortsara dermed, om det berodde af dem sjelfva, att just under den första storm de äro med uti, kunna med ens försättas tillbaka på land; eller med andra ord, om man vid detta tillfälle uppriktigt frågade dem hvad de tyckte om det seglande lifvet, så torde kanhända af tio de nio gifva ett för sjövännen föga tillfredsställande svar. Detta beror likväl, naturligtvis, så mycket af omständigheterna för tillfället, äfven som af debutantens fysiska förhållande derunder, att i det hela taget, ingenting bestämdt derom kan sägas: men, vare härmed huru som helst, så vore det kanske för yrkets bestånd icke rådligt att göra denna fråga, så vida dess uppriktiga besvarande skulle afgöra ett fortfarande deruti eller icke. Detta är likväl så mycket mindre fallet, som vanligen den första lusten återvänder, om icke med första vackra väder, åtminstone med landgången i första främmande

hamn; och har man blott hunnit en gång så långt, då kan icke någon slags kultje rygga beslutet, ty nu börjar redan novitiens starkaste fiende, sjösjukan, att bli mindre farlig, och med detsamma begynner han att efter hand anse stormar och alla andra sjölifvets obehagligheter för, ehuru oundvikliga, ändå öfvergående, eller såsom en skuggsida, hvilket detta lif har gemensamt med alla andra, och som intager ett ganska litet rum, jemförd med de många ljusa sidorna af detsamma. Dessa sednare åter framglänsa med hvarje resa allt starkare, och bestå efter hvar och ens olika tycken uti nöjet att se så många främmande ställen, att med en god vind flyga åstad öfver den lifliga sjön, att under den starkaste storm kunna trotsa de rasande elementen, uti behaget af den ordning och snygghet som råder om bord, uti bekvämligheten af att vid alla besöken på de olika ställena af jordklotet alltid medföra samma rum, sällskap och omgifning; uti nöjet att umgås med raska, lifliga människor, uti hvilkas karakter merendels uppriktighet och människokärlek äro de rådande dragen, att så ständigt vistas ute i fria naturen, hvilken under alla sina olika former alltid blir ett intressant sällskap för den som älskar att söka det, och sluthgen den helsa, friskhet och muntra sinnesstämning, som vanligen åtfölja sjölifvet, med mera. Man kan väl icke neka till att blott några få af dessa uppräknade saker äro tillräckliga för att balansera en stor del af de mindre vedermödor, som

oftast besvära den sjöfarande, bland hvilka må nämnas storm, motvind, dåligt vatten, enahanda föda, med mera. Hvad de större olyckorna beträffar, såsom skeppsbrott, vattenbrist, hungersnöd eller eldsvåda, så inträffa dessa lyckligtvis så sällan, att många under hela sitt sjölif icke bevittnat någon sådan; och kunna således här så mycket mindre upptagas i räkningen, som de egentligen höra till listan på de många olyckliga sällsamheter, för hvilka menskliga lifvet kan vara utsatt, så väl på landet som på sjön.

Hvad åter behagen af sjölifvet beträffar, så kan icke nekas till att de både kunna och måste bli helt olika för de olika individerna, allt efter den röl hvar och en af dem spelar i detsamma; ty efter all sannolikhet måste, till exempel, chefen på ett örlogsskepp kunna påräkna flera njutningar, under sin befattning, än Jungmannen på ett coopvardi-fartyg. Om så verkligen förhåller sig, ty säkert är det ändå icke, så är det icke mer än rätt och billigt; och man kan icke lasta yrket för en sak, som det har gemensamt med alla andra, hvaruti högre och lägre grader förekomma. Deremot kunna förhållanden vara så olika för samma fartyg, att hela besättningen, så väl manskap som befäl, nästan lika lifligt känna skillnaden deruti: och det är ganska säkert, att matrosen lika så väl som Kaptenen är känslig för ombytet, till exempel, från en kryssning vintermånaderne i Nordsjön till en dylik några månader längre fram i Medelhafvet, eller från en

station i Westindien till en på andra sidan polcirkeln.

På samma sätt kunna tvenne fartyg, äfven på samma farvatten, vara mycket olika lottade, och i samma förhållande, till en del, äfven deras besättningar: det ena till exempel, kan vara en dålig seglare, det andra deremot snällseglande; det ena bemannadt med ett knappt tillräckligt antal manskap, det andra med en öfverflödigg mängd deraf; det ena torftigt försedt med lifvets förnödenheter, det andra deremot utrustadt med så många beqvämligheter, att man snart sagdt icke saknar land, eller tycka sig hafva förlorat något på bytet; det ena bundet emellan tvenne eller högst några få gifna hamnar, det andra deremot ej inskränkt till några vissa farvatten, utan besökande alla haf och länder; på samma sätt kan det ena fartyget, oberäknadt att det medför nästan alla upptänkliga effekter för att underkufva oceanen och möta de faror, hvarmed naturen hotar, äfven inom sig sjelf äga medel att trotsa de våldsambeter, hvarmed meniskorna, äfven på detta element, hota hvarandra — då tvertom det andra fartyget, i detta afseende och under dylika omständigheter, ilar åstad värnlöst och under ständig farhåga att blifva upptäckt, då det, likt villebrådet, ej har något annat försvar, än det flykten möjligen kan förskaffa.

Alla dessa olikheter tillsammantagna formera oftast de karakteristiska grunddragen af örlogs-

och köpmansskepp och i deras allmänna tillämpning ligger också den hufvudsakliga skillnaden emellan lifvet om bord på handelsfartyg och krigsskepp; ehuru derföre icke med detsamma alltid är sagdt att vistandet på den sistnämde sorten farkoster nödvändigt måste vara det trefligaste, eller på den förstnämde tvertom; ty helt andra saker, än de hittills uppräknade mera materiela, komma nu i beräkning, nemligen den personliga egenskapen af de människor, med hvilka man så länge, så nära och så ständigt måste umgås. Så vida det i allmänna lifvet står fast att nästan ingenting inverkar så mycket på en människas trefnad och goda lynne, som den någorlunda öfverensstämmelsen uti seder och lynne, med de personer, i hvilkas umgänge man måste befinna sig, så kan det väl icke nekas till, att denna sanning måste uppträda i en ännu starkare och mäktigare dager om bord på ett skepp, der nödvändigheten att ständigt vistas så nära tillhoppa med samma personer, är förenadt med omöjligheten att välja sig ett annat sällskap, hvilket ändå i de flesta fall nästan alltid är en sista resurs i land. Det är väl sant att de flesta människor, inom den krets i samhället, hvilken redan är utstakad såsom inneslutande dem, om hvilka här endast är frågan, i allmänhet äga så mycket umgängsvett, att man i detta fall icke äger något skäl eller fog att deröfver beklaga sig, allraminst i land; men, utom det att detta icke

all-

alltid är händelsen, kan det rätt ofta hända, att människors olika bildning, lynnen och vanor blifva om bord på ett skepp, genom den alltför nära och ofta beröringen med hvarandra, satta på ett så hårdt prof, att de icke kunna utstå det. Huru det nu också förhåller sig härmed, så är det i alla fall säkert, att man om bord på ett örlogsfartyg är för dylika olägenheter mindre utsatt än på copvardie fartyg, hvartill orsakerne kunna vara flere, men kanske i synnerhet den, att sällskapet der vanligen är större, och, i samma proportion, hvarje individs personlighet mindre maktpåliggande för den inbördes trefnaden.

Ehuru resultatet af dessa reflektioner tyckes blifva, att i allmänhet seglingen på örlogsfartyg skulle vara den behagligaste af alla, så är ändå tycket och smaken, både genom natur och vana, äfven häruti så olika, att ingenting derom kan sägas. En, till exempel, anser det som ett non plus ultra af angenäm navigation, att ständigt få, som passagerare, gå fram och tillbaka med de förträffliga Nord-Amerikanska paketterna emellan New-York och Liwerpool: en annan att ständigt få segla med passad vinden emellan tropikerna: den tredje åter, att på en egen lustjagt, besöka alla möjliga hamnar i Medelhafvet: en fjerde att segla på upptäcktsresor i Söderhafvet: och så vidare. Till alla dessa olika sätt att vistas på sjön, hvilka alla kunna vara rätt angenäma, och troligen hafva mycken attraction för

de flesta sjöfarande, så kunde man väl ändå kanske öka listan med ännu ett *Petum optimum*, hvilket i vår tanka något mera närmade sig idealen för all behaglig navigation; nemligen att på ett väl utrustadt, snabbseglande och med en rask och väl disciplinerad besättning bemannadt örlogsfartyg, som vore försedt, icke allenast med ett fullkomligt bildadt befäl, utan äfven några få, ej ensidigt riktade vetenskapsmän, få göra en resa kring jorden, och derunder ej hafva allt för brådtom, utan tvertom tillfälle, att uppehålla sig tillräckligt länge, för att få en någorlunda kännedom om människorna, naturen och dess olika alster på de besökta platserna. På detta sätt skulle några år af en människas lefnad ej vara så illa använda på det vilda hafvet, och troligen skulle detta sätt att "*flyga världen ikring*" ej ogillas så mycket af hemmavarande eller lusten att blifva sjöman och beslutet att deruti framhärda, synas så alldeles obegripliga för våra förrnämde passagerare, i synnerhet sedan de nogare, och kanske allra bäst i land, öfvertänkt saken.

Men det är tid att rycka sig från iubillningens behagliga excursioner till verklighetens icke alltid så angenäma; eller återvända från de idealafartygen och resorna till vår Nord-Amerikanska Herm-afrodit-skonert, hvilken ännu ligger bi för en Nord-vestlig storm ute på Atlantiska Oceanen. Vi skola så mycket hellre göra det, som vår svarta Stewart just nu kommer upp ur kappen och, sedan han en stund med sin breda mun

och stora betar grinat emot den häftiga blåsten, liksom hotande den för de många besvärligheter, den förorsakade honom, tillkännagaf att frukosten vore färdig. Vi skola emellertid icke vidare försöka att beskrifva hvarken denne eller de för några dygn derpå följande måltiderna under stormen, ty de hade från hvad synpunkt de också betraktades, ingenting behagligare eller intressantare, än det — hvilket i alla fall är allas sådana största förtjent — att de, som deltog deri blefvo mätta; fastän det kanske icke skedde så ordentligt och regelbundet, som man skulle kunna önskat, och ej på så långt nära så mycket, som vid de redan omtalade måltiderna på Engelska Paketten, der bättre arrangementer och bekvämligheter gjorde saker möjliga, hvilka här om bord, då man betraktar fartygets egentliga bestämmelse, förenadt med det mindre utrymmet, och stora antalet passagerare, nästan närmade sig till omöjligheter. Vi skola därför anse frukosten slutad, och blott tillägga, det den derpå följande förmiddagen tycktes vara den längsta, som ännu blifvit passerad om bord, af den orsak, att man icke med något nöje kunde vara på däck, och under däck var man nästan icke bättre deran, då de medhafde böckerna redan voro genomlästa, och hvarken bord eller stolar stodo så säkra, att man kunde taga det parti vingt-un, hvilket vanligen spelades på aftnarna, när väderleken eller andra omständigheter gjorde vistan det nere i kajuten behagligare än på däck, i synnerhet sedan

man börjat komma upp på högre latituder, der kölden redan började blifva kännbar. Eftermiddagen hotade med att bli ändå tråkigare; och då det icke var möjligt att sofva middag ända till natten, måste man ändå bibehålla den liggande ställningen i sin säng, såsom ändå bättre än den sittande uppå en stol, på hvilken man jemt måste hålla sig fast under öfverhalningarne. Under denna ledsamma period var det ingenting, som afbröt det eviga oharmoniska brakandet och gnisslandet, hvilket likväl ibland försvagades och därefter kanske dog bort för några ögonblick, liksom för att hämta nya krafter, under det sjön mindre oroad fartyget, men kom snart tillbaka och bröt ut med förnyad styrka, på samma gång alla synliga föremål återbegan sitt jemna sväfvande fram och tillbaka. Det var i synnerhet den i taket hängande lampan, som under sin enformiga ringdans bäst angaf skeppets rörelser, och med sina menuett-lik svängningar liksom följde den tråkiga musikens långt uthållna finaler, hvilka alltid lågo uppe i diskanten, då lampan slängde öfver åt lä, men antogo mera bas-artade toner, på samma gång denna närmade sig upp åt lowart.

Detta i längden lika enformiga som tråkiga tillstånd började ändå så småningom förändras, i samma förhållande den ene efter den andre af kajutens invånare började uppvakna från sin middagsömn; ty ehuruval den ängsliga musiken till en början icke afbröts af annat, än antingen kor-

ta förfrågningar, huru man mådde på sina särskilda liggställen, eller olika svar derpå efter hvar och ens olika öde att hafva sin plats i lä eller lowart, så började ändå dessa laconiska frågor och svar att utträngas af muntra infall öfver det mindre angenäma af vår nuvarande belägenhet, åtföljda af längre och kortare betraktelser öfver densamma, hvilka åter snart förvandlades i mera underhållande samtal, som väl till en början mest vände sig omkring de mer och mindre häftiga stormar, hvar och en varit ute före, men som derefter antogo en mera varierande natur, så att de slutligen tillsammanstagne kunde sägas innehålla alla de äfventyr och händelser, hvar och en af det resande sällskapet varit utsatt för, under sitt vistande på sjön. Då flera af dessa kanske hade ett mera varaktigt intresse, än det momentela, som de i alla fall frambragte under berättelsen om bord, så skola vi utleta några få deraf, hvilka troligen kunna intressera, åtminstone lika mycket, som beskrifningen af det enformiga lifvet om bord under den tråkiga motvind-stormen.

24271

[1-29]